

11-126 PIII 589

UNIVERSITATEA "TRAIU-MOREȘ" BIBLIOTECA

Biblioteca

P. 7.
P. 29.

SUPLIMENT AL REVISTEI
„ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL“

2 • 1978

BULETIN DE BIBLIOTECONOMIE

● **ÎN SPIRITUL CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI — CINCINALUL REVOLUȚIEI ȘTIINȚIFICO-TEHNICE SUB SEMNUL UNEI NOI CALITĂȚI**

Valorificarea potențialului documentar tehnico-științific la nivel de centru industrial, George Vlădescu 2 — 4

Propaganda publicațiilor tehnico-economice în biblioteca județeană, Făloș Iulia 5 — 6

Informarea în domeniul tehnico-științific. Publicații de informare și servicii centralizate, George Sebastian 7 — 8

Informarea tehnico-științifică și relațiile dintre biblioteci, Aurel Negruțiu 8 — 9

Coordonarea achizițiilor în bibliotecile din sectorul 3 al Capitalei. Experiment, Vasile Lupu 9 — 10

● **CONDUCEREA ȘI ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE**

Biblioteca județeană Cluj: Conducerea colecției — un nou impuls în creșterea eficienței muncii, Eugen Blăjan 10 — 11

Consiliul de conducere al bibliotecii sindicatului în acțiune 11 — 12

Actualitatea în biblioteci 13

Caracterul unitar al organizării și îndrumării bibliotecilor din învățământ. Interviu cu Ladislau Lörincz 14 — 15

● **SOCIOLOGIA LECTURII ȘI A BIBLIOTECII**

Serviciile bibliotecilor publice și cerințele cititorilor. Sondaj sociologic, Nedelcu Oprea 16 — 18

Instantanee din bibliotecile sindicatelor 19

● **INFORMARE. BIBLIOGRAFIE**

În sprijinul cunoașterii legilor (II), D.M. Păpurică 20 — 22

Coordonarea activității bibliografice a bibliotecilor publice. Premise și acțiuni pentru anul 1978, Ioana Crețeanu 22 — 23

Din activitatea bibliotecilor cooperatizei meșteșugărești. Secvențe 24 — 25

● **TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ**

Starea cataloagelor în bibliotecile publice, Lilliana Obrocea 26 — 28

Consultații în CZU. Recomandări generale privind clasificarea publicațiilor, Elena Sabadac 29 — 32

● **FORMAREA PROFESIONALĂ A BIBLIOTECARILOR**

Biblioteconomia — un domeniu în schimbare, Ion Stoica 34 — 35

Cursuri de perfecționare; Cronica recidării 35 — 36

Dialog profesional 37

O viață pentru o idee. Interviu cu Victoria Curcăneanu 38 — 39

● **ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECII**

Biblioteca municipală din Sighetu-Marmației; Elena Farago — bibliotecar; Un exemplar al Evangheliarului sârbesc de la Belgrad la Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați; Prima enciclopedie română 39 — 41

● **MERIDIAN BIBLIOLOGIC**

Bibliotecile lectoratelor, Gabriela Tarabega; A 50-a aniversare a FIAB 42 — 44

● **LUCRĂRI DE SPECIALITATE: REVISTA REVISTELOR**

45 — 47

Colectivul redacțional:
Anne-Marie Mihiț
Ioana Tăutu
George Vlădescu

ÎN SPIRITUL CONFERINȚEI
NAȚIONALE A PARTIDULUI —
CINCINALUL REVOLUȚIEI
ȘTIINȚIFICO-TEHNICE SUB
SEMNUL UNEI NOI CALITĂȚI

Masa rotundă a redacției

CZU 021.64:02 (498 Buzdu)

**Valorificarea
potențialului
documentar
tehnico-științific
la nivel de
centru industrial**

● În ce termeni se traduce în activitatea factorilor responsabili, a bibliotecilor cerința astăzi firească a intensificării difuzării și propagandei cărții tehnico-științifice?

● Care sînt direcțiile pe care se desfășoară colaborarea și cooperarea sistemică a factorilor cu responsabilități în valorificarea potențialului documentar tehnico-științific din bibliotecile unei localități?

● Cum apreciază cititorii căile, mijloacele și instrumentele prin care bibliotecile și organisme cu sarcini de propagandă le oferă informații exacte asupra conținutului colecțiilor de publicații în privința cărții tehnico-științifice?

● Cum pot fi apreciate acțiunile de propagandă și informare a masei largi de oameni ai muncii asupra posibilităților de satisfacere a intereselor lor de lectură și informare tehnico-științifică prin colecțiile bibliotecilor?

Odezbatere amplă, fructuoasă prin „recolta” de idei ce a prilejuit-o, pe tema de stringentă actualitate a difuzării largi a informației tehnico-științifice a avut loc în municipiul Buzău, sub forma unei mese rotunde a redacției noastre înscrise în programul „Salonului cărții tehnico-științifice”, organizat în ultima decadă a lunii martie. Desfășurată în modernă sală a Bibliotecii Casei de cultură a sindicatelor, dezbateră la masa rotundă a antrenat cadre din domeniul muncii de propagandă tehnico-științifică din rîndul activului sindical, din Biblioteca județeană, bibliotecii ale sindicatelor și bibliotecii specializate din întreprinderi, cadre din producție, cititori de carte tehnico-științifică. Au luat cuvîntul, ilustrînd problemele aduse în discuție cu fapte din experiența muncii: Haralambie BĂDESCU, membru al Biroului Executiv al Consiliului municipal al sindicatelor Buzău, Alexandru OPROESCU, directorul Bibliotecii județene; Alexandru DUMITRESCU, directorul Casei de cultură a sindicatelor; Vasile JUDE, inovator, mastru la întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă Buzău, cititor; Neaga RĂDUCEA, operator la stația de calcul, responsabilă bibliotecii sindicatului de la întreprinderea de gemuri Buzău; Elena BĂICULESCU, bibliotecară la întreprinderea de construcții-montaj Buzău; Elena IANCU, tehnician, bibliotecară la biblioteca tehnică a întreprinderii de confecții Rîmnicu-Sărat; Ovidiu PETRESCU, bibliotecar la Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor; Elena CÎRCEL, bibliotecară la Biblioteca județeană. Potrivit preocupărilor concrete ale fiecăruia, intervențiile participanților au accentuat aspecte mai apropiate de specificul acțiunii factorilor reprezentați. Din acestea nu a lipsit o abundență de date concrete, de fapte și acțiuni realizate, de proiecte de îmbunătățire a formelor și metodelor prin care se acționează. Nu au lipsit nici aprecierile autocritice și critice firese generate de o seamă de neajunsuri și neîmpliniri, ce încă se mai fac simțite. Toate însă s-au topit natural într-o imagine globală ce aduce răspunsuri întrebărilor lansate la debutul dezbaterii și pe care o vom reda succint în cele ce urmează.

Atribut al epocii moderne și cu osebire al anilor cincinalului afirmării revoluției științifico-tehnice, între interesele de lectură și informare de prim ordin al maselor largi de oameni ai muncii își face tot mai mult simțită prezența necesitatea studiului permanent al literaturii de specialitate, a informării la zi asupra noului în meserie or în domeniul profesiei, ca și necesitatea indispensabilă a utilizării, în timpul producției, al actului cercetării sau al creației tehnice, a diver-

selor publicații-instrumente de lucru. În municipiul Buzău, dimensiunile acestor cerințe sînt sugerate, potrivit unor date citate de reprezentantul Consiliului municipal al sindicatelor, H. Bădescu, de creșterea accentuată a forței de muncă în primii doi ani ai actualului cincinal — de la 46 000, în 1975, la 61 000 de oameni ai muncii ocupați în unitățile economice, în 1977 — și de diversificarea producției industriale, cu consecința firească a necesității specializării cadrelor și a aducerii la zi a cunoștințelor de specialitate a tuturor celor angrenați în producție (în municipiu își desfășoară activitatea 7 licee industriale, 12 grupuri școlare profesionale, în întreprinderi sînt organizate cursuri de calificare profesională de scurtă durată, la fel ca și cursuri și programe de reciclare). Este realitatea care se prelungește, cu largi ecouri, cu implicații directe, în viața bibliotecilor de diverse categorii de pe raza municipiului, orientînd atît profilarea și dezvoltarea colecțiilor lor, cît și întreaga activitate de difuzare și propagandă a cărții de către acestea.

Acumulînd în funcție de dimensiunile activității economice și tehnico-industriale pe care sînt chemate să o servească — un potențial informațional apt să răspundă unei palete largi de interese de lectură și informare tehnico-științifică, bibliotecile specializate, din întreprinderi, instituții, centre de cercetare și de informare, ca și bibliotecile publice, prin reechilibrarea tematică a fondurilor întreprinse în ultimii ani, au ajuns să pună astăzi la dispoziția oamenilor muncii colecții reprezentative, cu valoroase valențe informaționale, de cărți, periodice și alte documente din domeniul tehnico-științific. Cîteva exemple și date semnificative: Biblioteca județeană deține în colecțiile ei peste 12000 de volume literatură tehnico-științifică actuală (circa 10% din totalul fondului); printre bibliotecile tehnice cu dotare foarte bună și bună se numără biblioteca întreprinderii de utilaj tehnologic, cu aproape 6000 de volume conținînd informație actuală, bibliotecile specializate de la întreprinderea de aparate de cale, întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă și întreprinderea pentru prelucrarea maselor plastice, biblioteca Casei de cultură a sindicatelor și o seamă de alte biblioteci ale sindicatelor din incinta unor întreprinderi. Toate acestea vorbesc despre o preocupare de bază, despre grija permanentă de a avea pregătît pentru circuitul lecturii și informării un fond capabil să satisfacă într-o măsură tot mai mare diversitatea și volumul spirit al cerințelor. În mod special au fost reținute și le menționăm cele mai recente acțiuni în această direcție ale Consiliu-

lui municipal al sindicatelor — indicația achiziționării, la nivelul maxim al posibilităților bugetare, de publicații social-politice și tehnico-științifice în bibliotecile sindicale — și Bibliotecii județene — constituirea unei secții de carte tehnică, dispunînd de un bogat fond de referință în domeniu și practicînd achiziționarea completă a literaturii de specialitate potrivit profilului tuturilor unităților industriale și economice din Buzău.

Măsura valorificării potențialului documentar în continuă perfecționare calitativă o dau, desigur incomplet, cîteva indicatori ai activității de difuzare a cărții și exemplele de acțiuni de propagandă citate de participanții la dezbateră. Nu sînt cifre spectaculoase, așa cum de altfel au precizat vorbitorii, chiar și în locurile unde volumul împrumuturilor de carte tehnică este mai ridicat fiind încă loc pentru o circulație mai intensă a fondului — la Biblioteca județeană, din 180 000 volume eliberate în 1977, peste 16 000 publicații tehnico-științifice; la bibliotecile sindicatelor, din totalul de 35 000 de împrumuturi de cărți ale anului 1977, 46% cărți din domeniul științei și tehnicii. La fel pot fi apreciate și acțiunile de popularizare, citate pentru toate instituțiile și organismele responsabile prin exemple variate și desul de numeroase: programul permanent de acțiuni de propagandă tehnică „Informatehnica”, organizat, încă din 1975, de către Consiliul județean al sindicatelor, în colaborare cu Comitetul județean U.T.C. și Cabinetul județean de organizare științifică a producției și a muncii; ciclul de manifestări „decada cărții tehnico-științifice” în cadrul „Lunii cărții în întreprinderi”, organizat de Consiliul județean al sindicatelor; diverse acțiuni de propagandă tehnică — prezentări de cărți, recenzii, dezbateri cu autori sau editori — desfășurate în întreprinderi și organizate de Biblioteca județeană, Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor, de bibliotecile sindicatelor sau cele specializate din întreprinderi (la întreprinderea de gemuri Buzău, lunar „Ziua maistrului” și „Ziua inginerului” — dezbateri organizate de biblioteca sindicatului pe marginea lucrărilor nou apărute); întocmirea și difuzarea de liste ale noilor achiziții (semestrial) și a catalogului selectiv al cărții tehnico-științifice din Biblioteca județeană.

Sporirea eficienței acestei munci implică transformarea cantității — probată chiar și numai prin exemplele consemnate — într-o nouă calitate a valorificării potențialului documentar de care se dispune. Căile realizării dezideratului, reieșite din proiecte deja urmărite la Buzău, au fost punctate cu claritate în intervenția directorului Casei de cultură a sindica-

elor, Alexandru Dumitrescu, care a amintit că mărirea vitezei de circulație a publicațiilor, aducând plusul informațional necesar, este legată în primul rând de caracterul activ pe care trebuie să-l dobândească propaganda cărții tehnico-științifice. În acest sens, se cere intensificată deplasarea în cât mai multe locuri de muncă, în întreprinderi pentru stimularea, prin informare și popularizare, a interesului pentru lectura cărții tehnico-științifice. În acest fel se poate vedea și sprijinul concret al îndeplinirii la un nivel calitativ superior a sarcinilor de producție, prin creșterea gradului de informare și a nivelului cunoștințelor de specialitate ale personalului muncitor. În același timp, o condiție de bază a creșterii eficienței demersului popularizării cărții în sprijinirea directă a producției o constituie extinderea și întărirea într-un sistem a colaborării tuturor factorilor cu sarcini și posibilități de acțiune în domeniu. În acest scop, îndrumate de forurile coordonatoare cum sint Comitetul județean de cultură și educație socialistă și consiliile locale ale sindicatelor, instituțiile cu sarcini concrete în propaganda literaturii tehnico-științifice — Biblioteca județeană, Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor — vor organiza toate acțiunile viitoare cu colaborarea Comisiei tehnicienilor și inginerilor, a Inspectoratului județean pentru controlul calității produselor, a conducerilor întreprinderilor din municipiu. Prin activitățile de club organizate la Casa de cultură a sindicatelor (un astfel de club nou inițiat este cel pe problemele calității produselor) se vizează realizarea unei stații pilot în îndrumarea activității de difuzare și propagandă a publicațiilor tehnico-științifice din bibliotecile întreprinderilor, din problemele dezbătute în cadrul ședințelor cluburilor pornind spre întreprinderi, cu adresă expresă, filoanele informării de specialitate potrivit situațiilor concrete. Răspunzând sarcinilor ce decurg de aici, Biblioteca județeană va participa împreună cu Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor la acțiunile săptămânale de îndrumare pe teren a bibliotecilor din întreprinderi pe problemele ridicate de difuzare a cărții tehnico-științifice.

Colaborarea în acțiunea firesc convergentă este necesar să se extindă și în privința instrumentelor de informare. După opinia cititorilor, exprimată de maestrul Vasile Jude, cunoscut inovator și cititor frecvent al bibliotecilor cu colecții de carte teh-

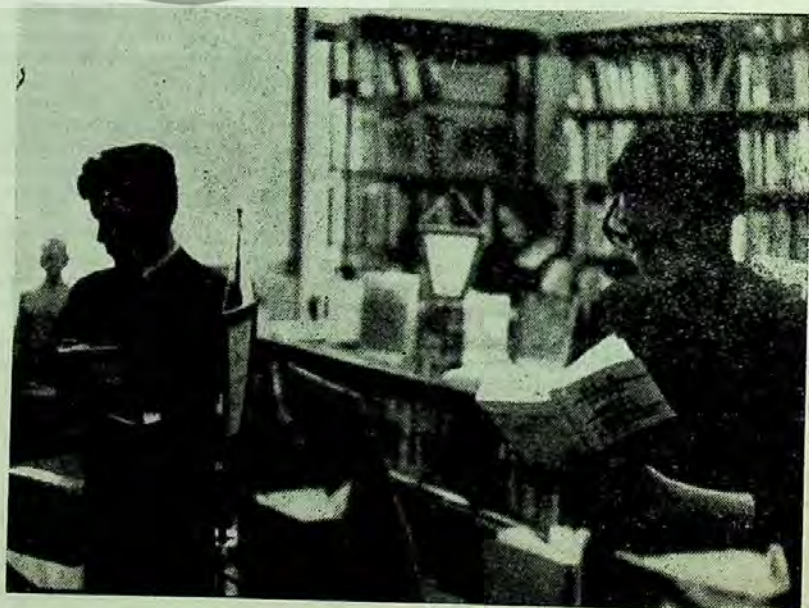
nico-științifică, colaborarea în direcția realizării unor instrumente eficiente de informare comportă două probleme de rezolvat. Mai întâi, dacă beneficiarii interesați, cei cu deprinderi temeinice de lectură și de depistare a informațiilor bibliografice în domeniul lor de preocupări găsesc, în fiecare bibliotecă, instrumente mai mult sau mai puțin complete de dezvoltare a colecțiilor acestora, ei resimt totuși lipsa unor informații asupra colecțiilor din toate bibliotecile, informații care să poată fi recepțate în oricare bibliotecă frecventată mai ales de un cititor. În speță, este vorba de necesitatea unei operativități mai mari în informarea în adâncime prin intermediul cunoscutelor (dar încă în multe locuri doar deziderat) cataloage colective. Însușindu-și această mai veche cerință, Biblioteca județeană îi va da curs încă în acest an, în planul activității ei de instituție specializată a forului metodic județean aflându-se înscrisă realizarea unui catalog selectiv al cărții tehnico-științifice aflate în colecțiile bibliotecilor din municipiu și a unor unități mai dezvoltate din județ.

Tot în opinia celor ce beneficiază de serviciile bibliotecilor — cititorii — se află și aprecierea potrivit căreia largirea formelor de popularizare a cărții tehnice va trebui să își găsească un suport tot mai substanțial în colaborarea diferiților factori antrenati în propaganda tehnice, numărul din

ce în ce mai larg de oameni ai muncii atrași de acțiunile diverse de acest fel putînd să devină totodată cititori ai bibliotecilor ce dețin colecții din domeniu. Rezultate bune ale unei experiențe de colaborare în acest sens au fost înregistrate pînă acum, spre exemplu, la Întreprinderea de utilaj tehnologic Buzău, unde numărul cititorilor bibliotecii tehnice a întreprinderii (circa 3 000) atinge astăzi aproape 50% din numărul total al lucrătorilor unității.

Concluziile dezbaterii s-au identificat în final cu tot atîtea idei ce, reieșite din discuții, din gîndirea și experiența de pînă acum, au intrat într-un circuit de schimb între participanți. În parte, urmărind firul problemelor ce au putut fi abordate în spațiul paginilor noastre de revistă, credem că ele vor putea fi desprinse și de cititorii noștri. Ceea ce însă mai este de consemnat este preocuparea permanentă și atenția ce există în colectivele instituțiilor și în rîndurile chiar ale beneficiarilor interesați pentru problema — simțită ca o necesitate reală — a valorificării superioare a zestreii documentare tehnico-științifice de care dispunem. Fapt probat de însăși participarea deschisă, entuziastă a invitaților masei noastre rotunde, pentru care, tuturor, le adresăm vii mulțumiri

George VLĂDESCU

Propaganda publicațiilor tehnico- economice în biblioteca județeană

Conținutul activității de informare și de propagandă desfășurată de secția de carte tehnică a Bibliotecii județene Mureș este determinat de obiectivele majore care asigură nu numai secției, dar și bibliotecii în ansamblul ei, integrarea dinamică în viața și problematica concretă a edificării socialismului pe meleagurile mureșene. Întreaga noastră activitate este menită să sprijine interesele generale de studiu, de informare, de documentare ale oamenilor muncii din întreprinderi și din instituții.

Pentru realizarea acestui obiectiv, lucrătorii secției acordă o atenție deosebită activității de informare, înlocuind și difuzând: a. lucrări de informare de interes general; b. bibliografii și sinteze documentare la cerere; c. bibliografii de recomandare de preîntâmpinare a unor interese de lectură sau vizând determinarea altora noi la nivelul colectivului de muncă din diferite unități economice, industriale ale localității.

De o reală eficiență în activitatea noastră s-a dovedit a fi utilizarea în munca de evidență a cititorilor a unui **fișier pe profesii**, cu o valoare multifuncțională, oferind date prețioase cu privire la structura socio-profesională a cititorilor noștri, ceea ce ne servește alături în stabilirea tematicii lucrărilor de informare și propa-

gandă, cit și în difuzarea lucrărilor bibliografice. Totodată, acest fișier ne orientează și în ceea ce privește mobilizarea cititorilor virtual interesați la manifestările de masă organizate și constituie o bază pentru viitoare investigații sociologice documentare, ca și un ghid prețios în stabilirea programului de completare a colecțiilor.

În ansamblul relațiilor cu publicul, informarea și orientarea cititorilor în colecțiile secției se realizează în principal prin cele două cataloage de bază: catalogul pe materii (sistematic) și catalogul alfabetic al cărților. În curs de constituire se află un catalog pe titluri al publicațiilor tehnico-economice deținute de bibliotecă (achiziționate începând cu anul 1976), precum și un catalog pe colecții, pentru toate domeniile de cărți — tehnico-economice, științele naturii, agrotehnică etc. (publicații achiziționate începând cu anul 1970).

În vederea semnalării și popularizării noilor apariții editoriale achiziționate de secția noastră se întocmește și se ține la zi fișierul „Noutăți”. Pentru informarea curentă asupra noutăților editoriale se realizează trimestrial și **Buletinul cărților noi** intrate în secție, multiplicat și difuzat întreprinderilor și instituțiilor, ca și școlilor cu profil tehnic și chiar direct cititorilor interesați.

În colaborare cu serviciul de completare și organizare a colecțiilor, ne-am propus realizarea unui catalog pe subiecte, pentru 50 de vedete ce revin frecvent în solicitările de informare și documentare, în scopul sprijinirii procesului de calificare și perfecționare profesională a unor categorii profesionale mai reprezentative pentru municipiul Tîrgu-Mureș.

Rațiunea generală a cooperării în domeniul bibliografic — dispersarea surselor, insuficiența mijloacelor la nivelul fiecărei unități pentru lucrări de largă cuprindere și cerințele justificate ale beneficiarilor de a dispune de instrumente de informare care să acopere arii cât mai întinse de bibliografie — ne-a determinat să inițiem realizarea unui catalog colectiv de publicații tehnice străine (inclusiv economia industrială) intrate în perioada 1970—1976 în bibliotecile mai mari din județ. De asemenea intenționăm să întocmim, tot în cooperare cu bibliotecile respective, lista colectivă a periodicelor românești și străine achiziționate în anii 1970—1976.

Realizarea acestor cataloage colective este facilitată de faptul că biblioteca județeană dispune deja, încă din 1970, de un astfel de instrument de lucru, dar cu o arie de cuprindere exhaustivă.

Pornind de la necesitățile de perfecționare profesională dar și de la comandamente formative, lucrătorii secției noastre elaborează — ținând seama de realitatea socio-profesională a municipiului Tg. Mureș —, pe lângă lucrări bibliografice de interes general, și liste de recomandare pentru numeroase domenii ce pot servi drept ghiduri profesionale. Iată și câteva din titlurile realizate: **Informatică, programare, mașini de calcul; Metode și aparate de măsurat. Metrologie; Procedee de prelucrare a metalelor; Lăcătușerie; Turnătorie; Lucrări de instalații sanitare (de apă, gaze, iluminat); Fabricarea mobilei; Industria pielii și a confecțiilor de piele; Materiale plastice etc.** Acestea au fost difuzate în întreprinderi, în școli cu profil corespunzător, precum și, individual, cititorilor, potrivit profesiilor lor. Bibliografiile sint aduse la zi, completate anual (conform temei) cu titlurile noi din achiziții ulterioare.

Pentru a sprijini formarea viitoarelor cadre au fost întocmite ample lucrări bibliografice de recomandare pentru elevii claselor V—X din domeniile științelor naturii și ale științelor tehnologice.

De asemenea, în limita posibilităților, se întocmesc lucrări bibliografice la cerere, pe care încercăm însă să le valorificăm pe un plan mai larg. Astfel, spre exemplu, la cererea Întreprinderii de reparații auto Tg. Mureș, pentru sprijinirea cursului de perfecționare profesională, s-a întocmit o lucrare bibliografică cu tema „Automobilul”, aceeași lucrare fiind difuzată în mai multe exemplare și celorlalte întreprinderi cu profil similar (IRTA, cele două școli de conducători auto: profesioniști și amatori, I.J.G.C.L.M., întreprinderile care au ateliere de reparații auto, serviciile de transporturi), precum și celor interesați din rândurile cititorilor.

În organizarea acțiunilor de propagandă a cărții tehnico-științifice și economice, axate pe cele mai actuale teme și probleme ale științei și tehnicii contemporane, am urmărit în principal: lărgirea ariei cititorilor, intensificarea și orientarea lecturii publice, popularizarea celor mai valoroase și mai utile lucrări de specialitate.

De fapt, în concepția noastră, baza de la care încep acțiunile de popularizare a bibliotecii și determină totodată limitele efectelor lor o constituie calitatea colecțiilor, operativitatea completării acestora, organizarea fondurilor, servirea promptă și atentă a cititorilor, asigurarea unor condiții civilizate de împrumut și consultare pe loc. Condiționând raporturile directe dintre cititori și bibliotecari, acestea generează totdeauna cele mai convingătoare argumente pentru opinia generală a publicului, opinie care se formează în primul rând în interiorul bibliotecii, în activitatea de fiecare zi.

În activitatea propriu-zisă de propagandă a bibliotecii, este de menționat că nu am urmărit a inova cu orice preț, ci am folosit cu precădere lucrurile știute și verificate, forme și tehnici adoptate în practica generală bibliotecară. Preocupările noastre se

concentrează în direcția deplasării forțelor de agitație vizuală și orală, cât mai mult de la sediul bibliotecii spre locurile de muncă, instituind în acest sens o colaborare vie cu conducerea întreprinderilor, respectiv cu comitele sindicale, cu compartimentele de pregătire profesională, cu bibliotecile cabinetelor tehnice, cu bibliotecile sindicale, cu grupurile școlare și liceele de specialitate, precum și cu cititorii efectivi ai bibliotecii noastre, prin: deplasări la întreprinderile de pe raza municipiului Tg. Mureș, prilej de contact direct cu conducerea și de discuții privind problemele care ne privesc reciproc în activitatea de întreprindere a cărții tehnico-economice cu producția; participarea la consfățuirile de lucru ale specialiștilor din întreprinderi; difuzarea prin stațiile de radioamplificare din întreprinderi a unei informări despre activitatea și serviciile secției „Cartea tehnică” a Bibliotecii județene Mureș; întocmirea și difuzarea în întreprinderi și în rândul cititorilor a unui fluturaș referitor la compoziția tematică a fondului de cărți oferit pentru împrumut la domiciliu; organizarea vizitelor colective la bibliotecă ale unor clase de elevi de la grupurile școlare profesionale și de la licee de specialitate, cu care prilej se prezintă pe larg bibliotecă și posibilitățile de folosire a serviciilor ei; scrisori-invitație adresate cititorilor nereînscrisi cu scopul activizării, permanentizării lor ca cititori, oferindu-li-se cu aceste prilejuri titluri de cărți noi potrivit profesiilor lor; popularizarea activității și a serviciilor secției prin studioul de radio Tg. Mureș.

La sediul bibliotecii accentul este pus mai ales pe latura informativă, folosind în acest scop, pe lângă formele grafice de popularizare (afișe, panouri, inscripții), mici expoziții, vitrine cu cărți, rafturi tematice, care grupează publicațiile pe diferite teme de actualitate, interesând un cerc larg de cititori, sau pe destinații (grupuri socio-profesionale). Amintim dintre aceste câteva, care s-au dovedit mai eficace: **Politica P.C.R. de promovare a științei și progresului tehnic; Evoluția economico-socială a României socialiste; Industria locală; Poluarea**

și protecția mediului; Evoluția omului.

Dintre cele care ilustrează aniversarea sau comemorarea unor personalități proeminente din lumea științei și tehnicii românești cităm: **Spiru Haret — matematician, sociolog, om de știință, 125 ani de la naștere; Grigore Moisil, 70 ani de la naștere; Henri Coandă (1886—1972); Savanți de pretutindeni.**

De asemenea, acordăm o grijă aparte raftului de „Cărți noi” care are un caracter permanent.

Printre cele mai eficiente forme de propagandă folosite se înscriu acțiunile dinamice, directe, care angajează nemijlocit grupuri de oameni (simpozioane, dezbateri, mese rotunde, întâlniri cu specialiști etc.). Aceste manifestări ținute atât la sediul secției cât și în afară, totdeauna însoțite de mici expoziții și vitrine tematice corespunzătoare temelor abordate și uneori urmate de prezentări de cărți. Din seria acestor manifestări amintim: **Introducere în sisteme de prelucrare automată a datelor** (expunere urmată de un program de filme documentare); **Conducerea modernă a întreprinderilor industriale** (dezbateri urmată de prezentări de cărți); **Cartea de chimie a Editurii tehnice în sprijinul cincinalului revoluției tehnico-științifice** (întâlnire a specialiștilor din Combinatul chimic „Azomureș” cu redactorul șef al editurii); **Materiale noi în construcții de mașini** (Expunere urmată de un program de filme documentare);

Eficiența demersurilor noastre se măsoară desigur în fapte, în numărul de cititori înregistrați (peste 2 mii anual), în ponderea sporită a muncitorilor și tehnicienilor (peste 26 la sută) între cititorii bibliotecii, în lărga difuzare a cărții tehnico-economice (peste 26 de mii de volume). Apreciable, aceste rezultate au fost condiționate și favorizate de realitățile social-economice în care funcționează bibliotecă noastră, de realitățile social-economice ale țării noastre în ansamblu — politica înțeleaptă a partidului și statului în domeniul culturii și educației socialiste, gradul avansat de dezvoltare a învățământului, transformarea creativității într-un fenomen de masă, participarea conștientă a maselor la făurirea propriului destin.

FULÖP Iulia

INFORMAREA ÎN DOMENIUL TEHNICO-ȘTIINȚIFIC

Publicații de informare și servicii centralizate

Instrumente de lucru de însemnătate aparte prin contribuția lor la promovarea celor mai noi realizări ale științei și tehnicii, publicațiile secundare își reclamă stringenta necesitate într-o serie din ce în ce mai largă de ramuri ale economiei naționale. Indispensabile oricărui furnizor de informații documentare tehnico-științifice — bibliotecii de toate categoriile, centre, oficii și puncte de informare documentară —, lucrările de acest gen sînt destinate informării operative și exacte a tuturor specialiștilor și oamenilor muncii angrenați în procesul producției materiale și al cercetării. Pe baza acestor considerente, apare firească necesitatea cunoașterii și a utilizării de către bibliotecari și documentariști a tuturor acestor publicații, elaborate atît pe plan central cit și pe plan local, materiale cărora, cu aceeași valoare de instrumente de informare, li se adaugă o seamă de servicii de centralizare realizate de instituții centrale.

Răspunzînd unei cerințe exprimate de lucrătorii din bibliotecile noastre, de a cunoaște principalele publicații de informare în domeniul tehnico-științific elaborate pe plan central, publicăm în cele ce urmează o sinteză selectivă a lucrărilor și serviciilor centralizate pe care le oferă în acest sens Biblioteca Centrală de Stat (BCS) și Institutul Național de Informare și Documentare (INID).

Biblioteca Centrală de Stat editează binecunoscuta **Bibliografie națională** ale cărei serii cu apariție bilunară — „Cărți. Albume. Hărți” și „Articole din publicații periodice și seriale” — înregistrează, în capitole aparte, întreaga

producție editorială curentă și totalitatea materialelor publicate curent în paginile presei noastre pe probleme ale domeniului tehnico-științific. Pentru cartea tehnico-științifică străină, intrată în bibliotecile noastre, din cele 15 serii ale buletinului lunar **Cărți noi intrate în bibliotecile din România** editate de BCS un număr însemnat se referă la „Silvicultură”, „Industria lemnului”, „Construcții”, „Arhitectură”, „Sistemizare”, „Transporturi”, „Construcții de mașini”, „Eleetrotehnică”, „Hidrotehnică” și „Metalurgie”. Alte serii, întregind informația de acest fel, sînt elaborate de Biblioteca Academiei R.S. România, de Oficiul de informare documentară pentru chimie și de către Biblioteca Academiei de științe agricole și silvice („Matematică”, „Fizică”, „Mecanică”, „Chimie”, „Agricultură”).

Înregistrînd descrierea bibliografică și indicii de clasificare zecimală pentru producția curentă de carte, fișele tipărite și fișele de semnalare (decadală) elaborate de BCS reprezintă, sub formă de servicii centralizate, tot atitea surse de informare signalistică și asupra cărții tehnico-științifice.

Profile special pe informarea în domeniul tehnico-științific, publicațiile și serviciile oferite de Institutul Național de Informare și Documentare se prezintă, potrivit prospectului pentru anul 1978, sub o mare diversitate de forme:

Publicații neperiodice de informare a cadrelor de conducere

- „Buletin de informare pentru cadrele de conducere” — informare se-

lectivă; constituit dintr-o culegere de articole prelucrate apărute în revistele de specialitate străine; tratează o varietate de probleme ale conducerii moderne a întreprinderilor și instituțiilor; apar 10 volume anual;

- „Cercetare științifică și tehnologică” — culegere selectivă de articole prelucrate, scurte sinteze documentare, note și informații privind conducerea și organizarea activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, noutăți tehnico-științifice etc.; 10 volume pe an;

- „Prognoze în știință, tehnică și economie” — culegere de articole străine prelucrate; prezintă probleme teoretice și metodologice ale elaborării prognozelor, precum și studii de prognoză; 5 volume pe an;

- „Probleme ale conducerii moderne” — colecție tematică de articole prelucrate și sintetizate din literatura de specialitate apărută în alte țări; 21 de titluri (între care: „Mijloace de creștere a productivității muncii”, „Mecanizarea și automatizarea producției”, „Organizarea controlului calității produselor” etc.) a cite 1 volum pe an;

- „Orientări, realizări, tendințe în cercetarea științifică și inginerie tehnologică” — selecție tematică; cuprinde informații tehnice, științifice și economice din literatura mondială de specialitate; 11 titluri, pe ramuri și domenii ale economiei naționale (de exemplu: „Chimie. Industrie chimică”, „Energetică. Economia de energie”, „Construcții de mașini” etc.), fiecare în cite un volum pe an;

- „Buletin de referate din literatura științifică și tehnică română” — cuprinde rezumate ale articolelor apărute în revistele românești de specialitate; sistematizare pe discipline și ramuri ale economiei naționale; apare semestrial, în 4 ediții (română, rusă, engleză și franceză);

- „Materiale, tehnologii și produse noi” — culegeri de traduceri prelucrate de articole și informații asupra materiilor prime, materialelor, tehnologiilor și produselor noi; 10 titluri („Industria chimică”, „Industria extractivă”, „Industria metalurgică” etc.), fiecare cu cite 7 volume pe an;

- „Progrese în știință și tehnologie” — noutăți apărute în literatura de specialitate din ultimii 2-3 ani, pe teme selecționate în funcție de prioritățile economiei naționale în cîincinalul actual; 20 de de teme, fiecare în cite un volum pe an;

- „Probleme ale conducerii tehnice a producției” — se adresează în special maistrilor; tratează probleme de organizare a locului de muncă, de

creștere a productivității, de reparații, de modernizări etc.; conține și scurte informații și recenzii de îndrumătoare, manuale, cărți de nivel mediu; 7 volume pe an;

Servicii de informare documentară

• „Sumarele periodicelor intrate în fondul documentar INID“ — 14 teme, pentru fiecare între 13 și 37 de seturi pe an;

• „Neperiodice intrate în fondul documentar al INID“ — semnalează titluri de cărți, manuale, tratate, rapoarte de cercetare științifică, teze de doctorat etc. editate în străinătate; 13 seturi pe an;

• „Sistem informtraduceri“ — evidență a traducerilor efectuate sau în curs de efectuare în R.S.România și în țările membre ale C.A.E.R.; 36 de seturi anual;

• „Sistem PRODOC“ — formă modernă de semnalare a materialelor documentare pe teme stabilite în prealabil; sînt propuse 250 de teme;

• „Sistem SELECT-DATA“ — asigură difuzarea operativă, pe teme (în număr de 8), a informațiilor faptice, pe măsura selectării lor din literatura de specialitate primită de INID;

• Cercetări bibliografice retrospective — efectuate, la cerere, pe baza publicațiilor existente în colecțiile INID, cuprind semnalări de articole de revistă și alte materiale apărute în ultimii ani pe teme indicate de solicitanți;

• Sinteze documentare — elaborate la cerere, oferă o informare sintetică retrospectivă asupra celor mai importante realizări pe plan mondial pentru teme indicate de beneficiari;

• Documentare complexă — lucrări elaborate la cerere, cuprinzînd o bibliografie amplă, o culegere de informații faptice și un număr de traduceri prelucrate pe teme propuse de solicitanți;

Publicații primare (periodice)

• „Probleme de informare și documentare“ — 4 volume pe an;

— „Invenții și inovații“ — publicație oficială a Oficiului de stat pentru invenții și mărci; cuprinde articole originale și informații; 4 volume pe an;

• „Buletinul de informare pentru invenții și mărci“ — 12 volume pe an;

• „Standardizarea română“ — 12 volume anual.

• Reproduse și multiplicări; traduceri științifice, tehnice și economice.

George SEBASTIAN

CZU 021.64 (498 Brașov)

Informarea tehnic-științifică și relațiile dintre biblioteci

Dezvoltarea științei, rolul ei tot mai mare în evoluția tehnicii și legarea ei accentuată de realizările economice obținute prin aplicarea rezultatelor cercetărilor întreprinse, a impus o reevaluare a rolului și importanței posibilităților de informare.

Voluntul imens de informații tehnico-științifice care se vehiculează în lume prin intermediul unei mari diversități de categorii de documente face ca puține instituții care se ocupă cu informarea științifică să reușească să acopere exhaustiv cerințele de informare ale beneficiarilor ei, contribuind astfel implicit la rezolvarea problemelor de producție și cercetare. De aici, necesitatea adoptării unei politici realiste în conducerea bibliotecilor mijlocii și mici. Elaborarea unui sistem care să conjuge forțele mai multor unități este poate unica modalitate de rezolvare a capacității singulare a fiecărei biblioteci în parte.

În acest sens, încă din 1965, la Brașov s-a instituit o colaborare pe plan județean care a cuprins peste 20 de unități. În principal s-a urmărit realizarea unor instrumente colective de informare în domeniul tehnic, la BCU Brașov, și în domeniul umanist, la Biblioteca județeană. De asemenea, s-a urmărit realizarea coordonării achizițiilor de cărți și periodice străine, în Brașov și în localitățile învecinate. Astfel s-a reușit de la 970 de titluri în peste 2000 de abonamente la periodice străine să se ajungă la 1979 de titluri în 2065 de abonamente. Din păcate, în ultimii ani, coordonarea în acest domeniu a fost neglijată și supraunerile au început din nou să afecteze volumul de informații. În ceea ce privește catalogul colectiv al cărții tehnice străine, acesta, cu unele inter-

mitențe, a fost adus meru la zi, deși fără a înregistra toate publicațiile din Brașov deoarece unele unități au refuzat să mai colaboreze la întocmirea acestui instrument, iar altele au trimis date incomplete. Odată instituit, schimbul de buletine bibliografice s-a menținut în condiții destul de bune, aproape toate unitățile din Brașov care elaborează astfel de instrumente participînd la aceste schimburi reciproc avantajoase.

Paralel cu conlucrarea pe plan local, B.C.U. Brașov desfășoară și o intensă colaborare cu diferite alte 27 de instituții din țară, concretizată în schimbul de buletine și de cercetări bibliografice, de traduceri, de informații privind cartea și periodicele străine. Cu o parte din acestea s-a organizat și schimbul de copii xerografice ale unor materiale de mare interes științific și s-a dezvoltat împrumutul interbibliotecar.

Deși în acest fel se realizează o sprijin considerabilă a informației științifice și tehnice, în unele cazuri cu 300-400 la sută, aceste acțiuni nu s-au bucurat întotdeauna de atenția și de sprijinul cuvenit, iar uneori eficiența nu a fost pe măsura eforturilor, informația rămînînd lacunară, datorită tendinței de monopolizare a anumitor lucrări de către unele compartimente care au refuzat să le pună la dispoziție pentru prelucrare sau împrumut interbibliotecar.

Ca urmare a relațiilor internaționale de schimb ale B.C.U. Brașov, aceasta primește anual circa 600 de titluri de periodice și peste 1500 de cărți, rapoarte, teze de doctorat, extrase etc. din partea a 857 de instituții din 65 de țări. Există organizația în acest scop o informare largă asupra aparițiilor de publicații din

întreaga lume prin sute de cataloage editoriale, peste 50 de reviste referative, ca și prin importante cataloage informative ca *World of Learning* și *Ulrich's Directory*.

Numai Biblioteca centrală a Universității din Brașov dispune de peste 75 000 de volume publicații în limbi străine, dintre care peste 4 000 de teze de doctorat. De bună seamă și alte instituții din Brașov dispun de mijloace însemnate de informare și documentare științifică, care neîntrind într-un circuit informațional mai larg rămân necunoscute pentru mulți cercetători, ingineri sau cadre universitare interesate. Anual se realizează în municipiul Brașov peste 1 200 de abonamente la reviste străine și se primesc circa 5 000 de volume cărți străine, ceea ce reprezintă, alături de materialul informativ editat în țara noastră, un volum de informații deloc negliabil, dar, din păcate, cum arătam, nevalorificat în mod corespunzător.

Se impune deci cu necesitate, mai ales acum, în acest cîmp al științei și tehnicii, revitalizarea sistemului de centralizare a informațiilor la nivelul municipiului, al județului chiar, atît pentru evitarea suprapunerilor în achiziții, cît și pentru valorificarea lucrărilor de care dispunem. Experiența acumulată pînă în prezent ne permite să susținem necesitatea organizării mai temeinice a schimbului de informații științifice prin cunoașterea periodicelor și cărților achiziționate din străinătate.

În acest sens, un rol însemnat joacă cataloagele colective, al căror mecanism de elaborare trebuie îmbunătățit în mod corespunzător. Astfel s-ar putea stabili cîte 2—3 instituții profilate pe anumite domenii, care să răspundă de centralizarea și înmagazinarea informațiilor și apoi de redistribuirea fișelor către beneficiarii interesați. Schimbul de buletine de informare bibliografică și de cercetări bibliografice este desigur util, dar valoarea acestor forme de informare este relativ limitată. Deci, paralel cu ideea elaborării în comun a acestor buletine, pe serii, ar trebui analizată și ideea elaborării în colaborare a unor lucrări de cercetare bibliografică, eventual adnotate, ceea ce ar servi și mai bine nevoile concrete ale producției și cercetării științifice. Este evident că toată munca de informare științifică nu va dobîndi randamentul scontat, în raport cu exigențele tot mai mari ale producției, proiectării și cercetării științifice, pînă nu se va rezolva pozitiv problema accesului reciproc la fondurile de publicații printr-un sistem eficient de informare și prin împrumutul interbibliotecar.

dr. ing. Aurel NEGRUȚIU

Coordonarea achizițiilor în bibliotecile din sectorul 3 al Capitalei

Experiment

Diversificarea și modernizarea activității cu cartea, cerință obiectivă a actualei etape de dezvoltare a vieții social-economice din țara noastră, impune găsirea unor noi modalități de lucru, de conjugare a unor eforturi în munca de colaborare pe multiple planuri, între factorii de cultură și educație de la nivelul unei unități teritorial-administrative.

Integrarea lecturii publice în ansamblul muncii culturale-educative de masă din sectorul 3 — Municipiul București a cunoscut, în ultimul timp, unele rezultate îmbucurătoare pe linia colaborării și cooperării între bibliotecile publice, școlare, sindicale și ale cooperăției. EMIL NEGRUȚIU

În această parte a Capitalei funcționează 13 unități bibliotecare puternice*, cu fonduri de peste 25—30 de mii de volume, realizînd împreună un potențial documentar important — peste 450 de mii de volume — și servind un număr total de aproximativ 25 000 de cititori.

Una din direcțiile principale de colaborare între rețelele de biblioteci amintite este coordonarea achizițiilor de cărți. Constituind, deocamdată, o încercare, un experiment în satisfacerea în condiții mai bune a cerințelor de lectură ale publicului cititor, coordonarea unitară a achizițiilor are în vedere înlăturarea unor paralelisme în completarea colecțiilor de publicații, îmbunătățirea structurii tematice a fondurilor și eliminarea unor lucrări perimate.

Necesitatea coordonării în acest domeniu de preocupări rezultă și din

* 4 biblioteci de învățămînt (în cadrul liceelor „Mihal Viteazul”, „Alex. Sahia”, „Iulia Hasdeu”, „23 August”), 5 biblioteci ale sindicatelor („Republica”, FRB, „23 August”, „Întreprinderea de mecanică fină, Electroaparataj”) și 5 biblioteci publice de stat (una de sector și una pentru copii).

cunoașterea intereselor de lectură comune unor grupuri și categorii de cititori, care solicită în mod frecvent serviciile bibliotecilor noastre, și din interesele comune ale celor patru rețele de biblioteci de a satisface cît mai deplin și în condiții optime nevoia de carte a cititorilor. În această privință se cuvine menționat că în anii din urmă se observă, în strînsă concordanță cu dezvoltarea economico-industrială a sectorului, mutații de esență atît în structura publicului cititor (35—37 la sută populație activă; 43—45 la sută tineret studios), cît și în conținutul lecturii (cca 40 la sută literatură nebeletristică).

Constatînd, pe baza unor studii și observații, că structura lecturii cititorilor din categoriile „populație activă” și „tineret studios” variază, în primul rînd, în funcție de profilul întreprinderii sau instituției de învățămînt unde își desfășoară activitatea cititorul respectiv, după pregătirea sa politică, profesională și de cultură generală, am ajuns la o concluzie firească, anume, că între bibliotecile care asigură lectura publicului din sector se impune cu necesitate o legătură permanentă, o cooperare și o colaborare multilaterală, o coordonare a completării colecțiilor și a noilor achiziții de cărți după criterii științifice, în funcție de cerințele reale ale lecturii publice din sector.

În acest sens am propus crearea unui organism colectiv de coordonare a întregii munci cu cartea la nivelul sectorului, denumit Comisia de sprijin și inițiativă a muncii cu cartea din sectorul 3, organism care cuprinde specialiști și bibliotecari cu pregătire și experiență din bibliotecile publice, școlare, sindicale și ale cooperăției, scriitori, profesori și activiști obștești. Acesta își desfășoară activitatea în cadrul Comitetului de cultură și educație

socialistă al sectorului, organ de partid și de stat cu reprezentare și competențe sporite în domeniul cultural-educativ.

Cu concursul și ajutorul de specialitate al Bibliotecii municipale și al Comitetului de cultură și educație socialistă, Comisia de sprijin și inițiativă a muncii cu cartea asigură cadrul de manifestare a întregii activități, a tuturor direcțiilor de colaborare și cooperare, asigură o cunoaștere largă a structurii fondurilor de publicații din toate patru rețelele de biblioteci și a posibilităților reale de satisfacere a cerințelor de carte, printr-o informare reciprocă, curentă între aceste instituții. În locul simplelor consultări realizate în ultimii 2—3 ani în momentul efectuării comenzilor de carte și al colaborărilor sporadice a fost instituită o colaborare sistematică, o coroborare reală a eforturilor. Astfel, pentru anul în curs comanda de carte a principalelor biblioteci din sector a avut în vedere achiziționarea a 1015 titluri, în 43 577 de exemplare (56,8 la sută literatură beletristică și pentru copii; 23 la sută literatură social-politică; 18 la sută literatură științifico-tehnică).

Pentru asigurarea în continuare a unei coordonări cât mai eficiente a achizițiilor de cărți pe baza cunoașterii realităților din fiecare bibliotecă, s-a inițiat întocmirea unui catalog colectiv, aflat în stadiu de organizare, cuprinzând lucrările mai importante din fondul de bază al principalelor biblioteci publice, școlare, sindicale și ale cooperăției din sectorul 3 (în total, cca 3 mii de titluri, număr ce urmează să crească pe măsura dezvoltării colecțiilor). Alcătuit pe fișe, catalogul evidențiază titlurile și numărul de exemplare, existența sau lipsa unor lucrări din colecțiile unei anumite biblioteci și pe ansamblul rețelei. Catalogul colectiv al fondului de bază din principalele biblioteci publice, școlare, sindicale și ale cooperăției constituie instrumentul cel mai eficient în asigurarea unei completări judicioase, a coordonării achizițiilor prin informări utile reciproce, prin consultări și prin participarea directă a celor interesați la întocmirea precomenzilor și comenzilor după proiectele de planuri editoriale.

Acest instrument de lucru se dovedește foarte util și în ce privește efectuarea schimbului interbibliotecar, semnalarea unor lucrări valoroase pentru o anumită categorie de cititori, sesizarea golurilor din anumite colecții.

Vasile LUPU

bibliotecar responsabil, Biblioteca publică a sectorului 3, București

Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare

CZU 023

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ CLUJ:

CONDUCEREA COLECTIVĂ, UN NOU IMPULS ÎN CREȘTEREA EFICIENȚEI MUNCII

În spiritul hotărârilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale ale partidului privind perfecționarea continuă a democrației socialiste, Biroul executiv al Consiliului Culturii și Educației Socialiste a stabilit, pe baza unor norme aduse la cunoștința tuturor organismelor subordonate, crearea consiliilor de conducere colectivă ale instituțiilor cultural-educative ca organe deliberative care hotărăse în toate problemele privind organizarea și desfășurarea activității acestora.

Astfel, în februarie și în prima jumătate a lunii martie au avut loc în întreaga țară adunările generale ale oamenilor muncii din instituțiile cultural-educative, prilej cu care a fost analizată activitatea desfășurată în anul 1977, s-au dezbătut și definitivat proiectele planului de activitate pe anul 1978 și pe primul trimestru al anului, alegându-se, în același timp, consiliile de conducere, ale căror componente și atribuții s-au îmbunătățit. Un accent deosebit în activitatea lor este pus în prezent pe cunoașterea temeinică a hotărârilor de partid și a legilor țării, pe organizarea muncii din instituții pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor, pe cunoașterea temeinică a realităților asupra cărora se acționează, pe amplificarea tuturor problemelor cu care se confruntă colectivele instituțiilor, pe justa repartizare a forțelor și pe creșterea spiritului de răspundere, a ordinii și disciplinei care trebuie să caracterizeze existența și activitatea colectivelor.

Marcind o etapă calitativ nouă în activitatea lor, adunările generale ale oamenilor muncii din instituțiile cultural-educative, ca adevărate foruri de conducere a întregii activități, au reprezentat o puternică și elocventă afirmare a democrației noastre de tip superior, a posibilităților nelimitate de participare a tuturor celor ce muncesc la conducerea instituțiilor de cultură, la dezbaterile problemelor fundamentale ale dezvoltării noastre generale, nota dominantă a acestora fiind caracterul lor creator, de lucru, combativitatea, exigența și responsabilitatea cu care s-au dezbătut problemele și s-au luat hotărâri eficiente pentru asigurarea planului pe 1978.

În acest sens, adunarea generală a oamenilor muncii de la Biblioteca județeană Cluj, desfășurată la începutul lunii martie, a constituit pentru participanții prilejul unei dezbateri angajate, consacrată activității desfășurate de colectivul acestei instituții în anul 1977, precum și planurilor de activitate pe trimestrul I și pe întregul an 1978. Discuțiile purtate pe marginea materialelor prezentate au evidențiat deficiențele în activitatea pe anul trecut a bibliotecii atât în ceea ce privește obiectivele pe care le-a avut cât și modul în care orga-

nul colectiv de coordonare a organizat activitatea și a creat condițiile pentru realizarea obiectivelor acestuia. Proiectele planurilor de activitate supuse dezbaterii oamenilor muncii au fost substanțial îmbogățite prin propunerile concrete ale participanților la discuții.

Noul consiliu de conducere al bibliotecii județene este format din 13 membri, cuprinzând, conform normelor de structură stabilite în acest sens de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, pe directorul bibliotecii, ca președinte, secretarul organizației

de partid, responsabilul grupei sindicale, instructorul cu problemele bibliotecilor din cadrul Comitetului județean de cultură și educație socialistă, inspectorul cu problemele de carte din inspectoratul școlar județean, redactorul șef adjunct al organului de presă local, un activist de partid, trei oameni ai muncii care lucrează în unități industriale din municipiul Cluj-Napoca, precum și trei cadre de specialitate din bibliotecă. Șapte dintre membrii consiliului de conducere formează biroul executiv, care organizează și conduce operativ activitatea instituției între adunările generale ale oamenilor muncii, controlând modul în care se îndeplinesc hotărârile luate și cum se rezolvă problemele curente ale activității de fiecare zi.

Pe baza orientărilor date de organul de partid și de comitetul de cultură și educație socialistă, consiliului de conducere al bibliotecii îi revin atribuții de primă importanță pentru desfășurarea optimă a activității: asigură gospodărirea și conducerea colectivă a instituției; elaborează, pe baza consultării largi a membrilor colectivului de muncă, planul de activitate pe care-l supune spre aprobare adunării generale a oamenilor muncii și îl înaintează Comitetului județean de cultură și educație socialistă; analizează periodic diverse compartimente de activitate ale instituției, stabilind măsuri de îmbunătățire și asigurând îndeplinirea acestora (promovind și generalizând experiența înaintată în domeniul activității bibliotecare); întreprinde acțiuni de cercetare a problematicii sociale și educaționale, de cunoaștere a cerințelor și preferințelor de studiu și lectură ale populației pentru completarea judicioasă a colecțiilor de publicații ale bibliotecii, pentru elaborarea unor programe de activitate realiste și eficiente; asigură colaborarea bibliotecii județene cu alți factori educaționali (case de cultură, cluburi, întreprinderi, instituții, școli, organizații de masă și obștești), integrarea acestora în activitatea cultural-educativă a județului; asigură măsuri operative și eficiente pentru cunoașterea și aplicarea hotărârilor de partid și a legilor statului în domeniul activității cu cartea; sprijină și urmărește modul în care se desfășoară acțiunile de perfecționare a pregătirii politico-ideologice și profesionale a cadrelor; avizează planul de cheltuieli și urmărește îndeplinirea lui; prezintă periodic dări

de seamă asupra activității sale în cadrul adunărilor generale ale oamenilor muncii.

Consiliul de conducere al bibliotecii își desfășoară activitatea sub direcția îndrumare a organizației de partid din instituția respectivă.

Orientarea activității lui de către organele locale de partid și de stat, importanța atribuțiilor ce și le-a asumat, ca și componența lui, sînt tot atitea premise ale calității muncii pe care consiliul de conducere al bibliotecii județene o va desfășura. Iar această calitate reprezintă cerința majoră de a cărei îndeplinire depind realizările viitoare ale instituției, girul atingerii obiectivelor îndrăznețe înscrise în planul de activitate al bibliotecii pentru acest an — program amplu, dezbătut și aprobat de consiliul de conducere.

Biblioteca județeană fiind subordonată direct Comitetului județean de cultură și educație socialistă, ca instituție specializată în acestula, consi-

liul de conducere supune spre aprobare planurile de activitate anuale și trimestriale, informează în cadrul planelor sau ale ședințelor operative ale biroului executiv al Comitetului județean de cultură și educație socialistă asupra activității și problemelor cu care se confruntă.

Măsurile care au fost luate în ultimul timp privind perfecționarea, organizarea și conducerea activității politico-ideologice și cultural-educative au conferit acțiunii bibliotecare din țara noastră noi și semnificative perspective în ceea ce privește diversificarea sarcinilor de lectură, creșterea eficienței politico-educative și informaționale a bibliotecilor. Ele contribuie la realizarea de către bibliotecă a noii calități a muncii de propagandă și difuzare a cărții și informației — sarcină fundamentală a bibliotecilor publice pentru perioada care urmează, reieșită din documentele Conferinței Naționale a partidului.

Eugen BLĂJAN

CONSILIUL DE CONDUCERE AL BIBLIOTECII SINDICATULUI ÎN ACȚIUNE

Citeva aspecte din preocupările acestor organisme de largă participare democratică ilustrează, în cele ce urmează, implicarea entuziastă și eficientă a unui număr tot mai mare de oameni ai muncii de diverse profesii în propagarea cărții — bun spiritual ce ne aparține tuturor.

Experiența aparține consiliilor de conducere ale bibliotecilor sindicatelor de la Casa de cultură din Bacău, Filatura Română de Bumbac, Șantierul naval Drobeta Turnu-Severin.

Un colectiv de oameni pasionați, cu audiență la public

De la bun început, membrii colectivului de conducere al Bibliotecii Casei de cultură a sindicatelor din Bacău și-au înțeles atribuțiile ca o integrare concretă în toate compartimentele muncii cu cartea. Cei 15 membri — ingineri, muncitori, profesori, medici, actori, elevi, pensionari — au în responsabilitate acțiuni concrete, în a căror organizare sînt ajutați de microcolectivele constituite pe lângă fiecare dintre ei. Patru membri răspund de acțiunile de propagandă a literaturii social-politice, tehni-

ce, științifice și de legislație socialistă, atât la sediul bibliotecii, cît și în întreprinderile din oraș. Cenealcul artelor, cu activități săptămînale la sediul și lunare în diverse localități din județ, ciclul „Muzica în constelația literaturii”, cel dedicat poeziei contemporane și tinerilor poeți, acțiunile cu caracter aniversar — medalioane literare, șezători și simpozion literare —, se află în directă responsabilitate a patru din membrii consiliului. Ceilalți se ocupă de acțiunile destinate micilor cititori, cultivării gustului pentru cartea de artă plastică (chiar și prin expuneri de lucrări, în mod curent, la sediul bibliotecii),

explicării problemelor de educație sanitară prin intermediul literaturii medicale pe înțelesul tuturor. În activitatea curentă a consiliului intră și organizarea întâlnirilor între tinerii cititori și muncitorii fruntași din întreprinderile orașului, între cititori și oameni ai condeului, participarea la serile tineretului organizate în cadrul Casei de cultură, la Clubul Femina.

Consiliul de conducere se întrunește trimestrial, ședințele de lucru urmărind o analiză cit mai la obiect a activității depuse și întocmirea unui plan viabil pentru trimestrul următor. În mod obligatoriu, la întâlnirea din ultimul trimestru al anului, consiliul de conducere stabilește indicatorii orientativi pentru activitatea bibliotecii în anul următor, planul de achiziții pe baza studierii proiectelor de planuri editoriale, extinderea celor mai eficiente forme de propagandă a cărții.

Prezența concretă a membrilor consiliului și a colaboratorilor acestora se remarcă și în acțiunile „mai prozaice” legate de recuperarea cărților de la cititorii care întârzie cu restituirea lor sau de reparare a exemplarelor deteriorate.

Rezultatele de până acum pledează pentru aprecierea că eficiența unui asemenea organism colectiv de conducere depinde, în bună măsură, de calitatea membrilor care-l compun.

M. LUPESCU

Cartea în căminele de nefamiliști

Specificul întreprinderii noastre este legat de prezența, cu preponderență, a tinerelor, multe provenind din mediul rural. În căminele Filaturii Române de bumbac locuiesc 350 de filatoare. Și nu putem spune că integrarea acestora sub aspect profesional și social nu ridică suficiente probleme de muncă și de viață.

Consiliul de conducere al bibliotecii, datorită unei situații specifice, este alcătuit din două subcolective: unul care răspunde de activitatea cu cartea în cele două unități ale filaturii, iar celălalt de căminele de nefamiliști.

La fiecare din cele două cămine funcționează câte un „Club al tinerelor fete” care, prin munca strălucitoare și diferențiată a membrilor consiliului de conducere al bibliotecii și ale comitetelor de cămin, au devenit

adevărate școli de educație comunistă. În programul cluburilor sînt cuprinse acțiuni ce vizează atât pregătirea politico-ideologică și profesională, cit și aceea de viitoare soții și mame.

Componența consiliului de conducere reflectă necesitățile curente ale activității de propagandă a cărții, de folosire a acestui prețios instrument în modelarea omului. Animate de același ideal și de aceeași dragoste față de carte, muncesc în acest colectiv trei maeștri și trei filatoare (pentru a acoperi cele trei schimburi), o filatoare Erou al Muncii Socialiste și membră a Consiliului oamenilor muncii, secretara comitetului U.T.C. pe întreprindere, documentarista bibliotecii tehnice, două ingineri, juristconsultă și doctorița întreprinderii, două cititoare din Centrala industriei bumbacului (cu specializare în biologie și sociologie). Apelăm, în mod curent, și la colaborarea unor specialiști, oameni de artă, entuziaști ai propagării culturii în formele ei alte de diverse.

Scopul principal al întregului complex de activitate organizat în special în cadrul cluburilor este lărgirea orizontului de cunoaștere, îmbogățirea ariei de preocupări, cultivarea lecturii în rîndul tinerelor. Prezența membrilor consiliului de conducere la diversele acțiuni întreprinse, prestigiul de care se bucură în rîndul filatoarelor dau certe rezultate.

Am atras o bună parte din tinere în cercul celor care „ascultă” cu interes ceea ce li se spune în cadrul diverselor acțiuni culturale, citesc, împrumutînd cărți de la biblioteca mobilă a căminului sau de la vreo colegă, participă la diverse formații artistice ale întreprinderii. Dar ceea ce ne-am propus și trebuie să reușim este implicarea, prin participare efectivă și afectivă, a acestor tinere în consolidarea unui climat cultural care să le afirme personalitatea.

Callopi GRECULCSCU

Cunoașterea intereselor de lectură ale personalului muncitor înlesnește drumul cărții spre cititor

Ne-au interesat întotdeauna părerile cititorilor noștri despre bibliotecă. De fapt, părerile întregului personal muncitor de la Șantierul naval Drobeta Turnu-Severin. Cu ajutorul celor 17 membri ai consiliului de con-

ducere al bibliotecii am reușit, în ultima vreme, să ne apropiem mai mult de preocupările celor care lucrează pe șantier, ca și ale familiilor acestora.

Am folosit ceea ce practica muncii bibliotecare include în activitatea curentă a unei biblioteci publice moderne, ținînd seama, bineînțeles, de proporțiile unității noastre și de mijloacele de care dispunem. Sondarea intereselor de lectură susținută de o informare curentă asupra colecțiilor bibliotecii, cu precădere asupra noutăților, organizarea, în secții, a acțiunilor de propagandă a cărții din diverse domenii, mărirea numărului de biblioteci mobile au consolidat drumul spre bibliotecă a unui număr de aproape 2 900 de cititori.

Competența profesională a membrilor consiliului de conducere a condus spre o creștere a eficienței propagandei cărții tehnice. Realizarea unei colaborări constante cu biblioteca tehnică în popularizarea literaturii de specialitate, ca și în completarea judicioasă a fondurilor cu lucrări cu specificul întreprinderii au dus la lărgirea cercului de cititori ai literaturii de specialitate. Cea mai recentă acțiune întreprinsă de către consiliul de conducere este realizarea în secții și ateliere a unui sondaj pentru cunoașterea următoarelor date: citii muncitori folosesc în pregătirea profesională cartea tehnică și revistele de specialitate?; citii au în bibliotecile personale cartea tehnică?; în ce măsură cei care și completează studiile folosesc fondurile bibliotecii și dacă acestea corespund cerințelor lor de studiu?; la fel și-n cazul cursanților de la învățămîntul politic și universitatea cultural-științifică. Pe baza datelor culese, se vor lua măsuri concrete de completare judicioasă a fondurilor de cărți, atât la biblioteca sindicatului, cit și la cea tehnică, îmbunătățînd structura colecțiilor conform cu nevoile de lectură, de pregătire profesională ale personalului muncitor.

Cu sprijinul consiliului de conducere chiar nu demult am organizat încă patru biblioteci mobile în secțiile rămase neacoperite. E un răspuns concret la cerințele formulate de tineri în cursul sondajului amintit. Și dovadă a felului în care acest colectiv înțelege să onoreze sarcina încredințată.

Silvia CISTELECAN

Dezbatere privind propaganda cărții social-politice

În cadrul activităților metodologice privind propaganda diferitelor categorii de publicații, recent, la Biblioteca orașenească Hirlău, a avut loc o dezbatere pe tema: **Biblioteca publică — factor activ în propaganda cărții social-politice.** Încadrată în „Săptămâna culturii și artei” pe care a organizat-o Consiliul de educație politică și cultură socialistă din Hirlău, dezbaterea a avut caracterul unui schimb de experiență la care au participat toți bibliotecarii de la bibliotecile orașenești din județul Iași, precum și lucrători ai Bibliotecii județene „Gh. Asachi”. Au participat de asemenea reprezentanți ai organelor locale de partid, propagandiști și lectori de la învățământul de partid, cadre didactice care predau științele sociale în instituțiile școlare din oraș, cititori.

Gama de probleme abordată a fost deosebit de largă și a privit cu deosebire următoarele: **locul bibliotecii orașenești în ansamblul acțiunii politice desfășurate la nivelul unei localități** (Const. Gilea — directorul Bibliotecii „Gh. Asachi”); **sarcinile ce revin bibliotecii publice a orașului Hirlău în sprijinirea cursanților de la învățământul de partid și necesitatea diversificării formelor de propagandă a cărții** (Paul Iancu — secretar al Comitetului orașenesc P.C.R. al orașului Hirlău); **biblioteca și activitățile cultural-educative din școli și instituții.** Din experiența bibliotecilor orașenești Pașcani și Tg. Frumos (Gabriela Ciopraga și Elena Călin); **sondarea opțiunilor de lectură ale cursanților de la învățământul de partid** (Doina Popovici — Biblioteca județeană „Gh. Asachi”).

Propuneri deosebit de valoroase privind optimizarea acțiunii bibliotecare în rindul cititorilor au

făcut cadrele didactice ce predau științele sociale și unii lectori de la învățământul de partid. S-a arătat necesitatea dezvoltării informării bibliografice a propagandiștilor, oportunitatea unor mari expoziții de cărți social-politice și beletristice pe toată perioada desfășurării învățământului politico-ideologic de partid, mărirea numărului de exemplare de cărți social-politice achiziționate de bibliotecile orașenești.

Interesul cu care a fost primită această dezbatere, concluziile practice care au reieșit, au determinat Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca „Gh. Asachi” — să planifice pentru celelalte trimestre manifestări asemănătoare la Pașcani și Tg. Frumos, manifestări care vor duce la ridicarea calității muncii în bibliotecile publice din județul Iași.

Liviu MOSCOVICI

Debutul unor acțiuni inedite

Rimnicu-Vilcea a găzduit, la sfârșitul lunii martie, manifestarea de deschidere a unui șir de acțiuni ce vin să materializeze o inițiativă inedită, rod al colaborării profesionale fructuoase a bibliotecilor județene din două județe vecine: Vilcea și Sibiu. Este vorba de realizarea în comun, sub egida comitetelor județene de cultură și educație socialistă, a unor acțiuni de popularizare a valorilor și tradițiilor culturale ale celor două județe, în urma unei strinse conlucrări în cercetarea istoriei cărții și tiparului pe aceste meleaguri, adevărate leagăne ale culturii românești.

Încadrate în contextul generos al Festivalului național „Cântarea României”, manifestările au fost concepute sub forma transmiterii către publicul larg a unor informații documentare temeinice, deseori noi, asupra legăturilor culturale dintre cele două județe vecine, așezate de-o parte și de alta a lanșului carpatic. Este ceea ce a probat fidel manifestarea de debut care a avut loc la

Rimnicu-Vilcea: o sesiune de comunicări științifice intitulată „Legături istorice și culturale între județele Vilcea și Sibiu de-a lungul veacurilor”, reunind ca participanți cu interesante contribuții cercetători harnici și talentați din rindul bibliotecarilor și al altor oameni de cultură atât din Sibiu — Elena Durdăreanu, Mircea Avram, Aurel Cotu, Lucian Cornea, Vasile Cucu — citiți și din Rimnicu-Vilcea — Petre Bardașu, Petre Petria, Florentina Rădulescu, Emil Nedelescu, Horia Nestorescu, Costea Marinou. Variate ca subiect, punctind aspecte de interes ale temei, prezentate atractiv (unele însoțite de proiecții de diafilme și de fundal muzical), comunicările au reținut cu mult interes atenția unui public receptiv, din rîndurile cărui nu a lipsit tineretul studios ce a ocupat jumătate din sala de spectacole a Palatului de cultură.

Intregind manifestarea, în holul clădirii în care își are sediul Biblioteca județeană Vilcea, au fost prezentate două expoziții documentare

— „Circulația cărții — expresie a unității naționale românești (1528—1918)” (cu secțiunile: „Tipărituri transilvănene în colecții vlcene” și „Tipărituri vlcene în colecțiile Bibliotecii «Astra» și «Biblioteca «Astra» — un deceniu de activitate bibliografică și editorială (1968—1978)” —, expresie a aceleiași colaborări fructuoase a bibliotecarilor vlceni și sibieni.

Întreaga desfășurare a manifestării a avut darul să valideze în practică o inițiativă și intenții ce oferă largi posibilități de conlucrare a celor două biblioteci județene. A fost un început care, așa cum apreciau în încheiere directorii celor două biblioteci județene, Ioan Holhoș și Ioan Lazăr, va permanențiza acțiuni ce vor intra în tradiție. În concepția organizatorilor, acestea vor fi organizate anual atât la Rimnic cit și la Sibiu, astfel încluzind și o sesiune de comunicări pe tema legăturilor istorice culturale ale celor două județe va fi, spre sfârșitul acestui an, Sibiu.

G.V.

Caracterul unitar al organizării și îndrumării bibliotecilor din învățământ

Interviu cu LADISLAU LÖRINCZ, Secretar de Stat la Ministerul Educației și Învățământului

Red.: Recent, Ministerul Educației și Învățământului a emis regulamente de organizare și funcționare pentru bibliotecile de învățământ superior și pentru bibliotecile școlare. Consfințesc acestea un anume stadiu de dezvoltare a bibliotecilor din rețeaua învățământului sau constituie o premisă a așezării lor în etapa viitoare pe baze organizatorice științifice unitare?

Ladislau Lörincz: Nu este vorba de o alternativă. Actualele acte normative elaborate de Ministerul Educației și Învățământului privind bibliotecile, respectiv **Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor centrale universitare și ale institutelor de învățământ superior din R.S. România și Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii școlare**, pornesc de la realizările obținute de bibliotecile de învățământ, atât cele școlare, cât și cele universitare, și le creează totodată cadrul organizatoric pentru dezvoltarea lor în consens cu cerințele învățământului. Acesta a fost un pas necesar, în primul rând pentru că vechile regulamente își bazau prevederile pe o legislație economică și de învățământ de mult depășită, unele normative fiind fie abrogate, fie reactualizate. De pildă, HCM nr. 416/1962 privind organizarea Ministerului Învățământului și Legea privind organizarea administrativ-teritorială a R.S.R. din 1968, ca să mă refer doar la cele mai im-

portante. În răstimp, au apărut acte normative noi, cu aplicabilitate și la bibliotecile de învățământ, cum sînt Decretul nr. 278/1973 privind stabilirea normelor unitare de structură pentru instituțiile de învățământ, Decretul nr. 293/1973 care reglementează activitatea cultural-educativă, Legea nr. 2/1971 privind perfecționarea lucrătorilor din unitățile socialiste ș.a. La aceasta mai trebuie adăugat și faptul că în urma Congresului educației politice și al culturii socialiste, bibliotecile școlare din satele aparținătoare au primit sarcina servirii cărții și a populației adulte. Dar faptul hotărîtor pentru elaborarea acestor regulamente a fost transformarea revoluționară prin care trece învățământul în ultimul deceniu. Aș aminti cîteva din aceste prefaceri care pornesc de la necesitățile dezvoltării noastre social-economice, și anume, creșterea ponderii învățământului științifico-aplicativ, care s-a reflectat atît în structura organizatorică a învățământului, cât și în conținutul procesului instructiv-educativ, accentuarea funcției educative a școlii la toate nivelurile și aș încheia cu realizarea integrării învățământului cu cercetarea, producția și proiectarea. În acest context de mari transformări, rolul și funcțiile bibliotecii trebuiau regîndite, pornind de la realizările obținute.

Biblioteca trebuie să devină cu mai multă pregnanță parte integrantă a procesului de învățământ,

în sensul că ceea ce se construiește la lecție, la curs, în atelier sau în laborator se consolidează prin studiu individual la bibliotecă, fapt cu implicații directe atît asupra profilării colecțiilor, cât și asupra punerii lor în valoare.

Red.: Care sînt elementele noi în măsură să asigure acest lucru?

Ladislau Lörincz: În primul rînd, crearea unor colective de cadre didactice pe lingă bibliotecă, de fapt consultanți științifici ai bibliotecarului, în special pentru realizarea completării colecțiilor în strînsă concordanță cu cerințele didactice, științifice și educative ale instituției de învățământ respective; apoi, participarea bibliotecarului școlar la consiliile pedagogice, respectiv a conducătorului bibliotecii de învățământ superior la senatul universitar și, în fine, includerea unor prevederi clare privind antrenarea elevilor și studenților în cunoașterea bibliotecii și chiar în activitățile de bibliotecă.

Red.: Care sînt zonele de interferență între cele două rețele din sistemul bibliotecilor de învățământ? Cum vedeți realizarea deziideratului mai ambițios al integrării funcționale a subsistemului de bibliotecă de învățământ în sistemul național de bibliotecă?

Ladislau Lörincz: Toate bibliotecile de învățământ constituie un sistem funcțional, pe care l-aș reprezenta grafic printr-o piramidă: în vîrf se află bibliotecile centrale universitare și pedagogică, iar la bază se află bibliotecile școlare. Nivelele intermediare între acestea sînt bibliotecile instituțiilor de învățământ superior și bibliotecile județene ale caselor corpului didactic, ele mediînd circulația informației și a metodologiilor elaborate de sus în jos. În mod practic, aceasta se realizează prin participarea specialiștilor din bibliotecile centrale universitare și din bibliotecile de învățământ superior la perfecționarea bibliotecarilor școlari și la îndrumarea metodologică a acestora, prin redistribuirea de fonduri în raport de profilul de învățământ al unităților școlare, prin informarea asupra colecțiilor existente și a creșterii lor și prin împrumutul interbibliotecar. Totodată, bibliotecile de învățământ realizează de ani de zile colaborări fructuoase cu celelalte re-

fele de biblioteci, care s-au concretizat în elaborarea unor instrumente colective de informare, în schimbul de publicații secundare, în participarea comună la acțiunile de perfecționare a bibliotecarilor din diferite rețele, ca și în organizarea în comun a unor manifestări științifice de tipul simpoziunelor, consfătuirilor etc. Desigur, acestea nu epuizează posibilitățile de colaborare și pe alte componente ale activității bibliotecare...

Red.: Se distinge în Regulamentul bibliotecilor școlare preocuparea de a da nu numai un cadru-program activității bibliotecare, dar și un minim de tehnică de bibliotecă, un ghid practic pentru cei mai puțin familiarizați cu exigențele profesiei de bibliotecar. În legătură cu acest aspect, am dori să vă întrebăm cum priviți problema recrutării și perfecționării cadrelor, problemă cu atât mai complexă cu cât în mai multe biblioteci școlare activitatea e așezată pe baze obștești?

Ladislau Lörincz: Sint două răspunsuri la această întrebare. Unul privește recrutarea și altul perfecționarea cadrelor din biblioteci. Referitor la recrutarea cadrelor, ținându-se seama de faptul că biblioteca este tot mai mult integrată în procesul instructiv-educativ, iar activitatea ei este nu numai îndrumată, dar de cele mai multe ori și efectuată de cadre didactice, în actualul regulament al bibliotecii școlare s-au făcut precizări clare în acest sens. Astfel, numirea în funcția de bibliotecar școlar a unui cadru didactic se face de către consiliul de conducere al școlii, la propunerea consiliului profesoral, pe o durată de câțiva ani, pentru a asigura continuitate și stabilitate în funcție. Funcția de bibliotecar poate fi îndeplinită de orice cadru didactic, indiferent de specialitatea sa. Condiția bunei desfășurări a acestei munci este ca învățătorul sau profesorul desemnat ca bibliotecar să dovedească aptitudini pentru activitatea cu cartea și să fi urmat instructajul de cunoștințe minime de biblioteconomie pe care îl or-

ganizează anual bibliotecile caselor corpului didactic din județe. În ceea ce privește perfecționarea, putem face o distincție între cele două categorii supuse acestui proces — bibliotecarii de profesie și cadrele didactice care îndeplinesc funcția de bibliotecar. Pentru prima categorie, se organizează periodic cursuri de reciclare la nivelul județului, prin inspectoratele școlare, și la nivelul interjudețean, de către Ministerul Educației și Învățământului. Pentru a doua categorie, situația este complexă, prin faptul că în calitate de cadre didactice urmează cursuri de perfecționare în domeniul specialității lor, iar ca bibliotecari sint puse în situația de a învăța o meserie nouă. Aceasta din urmă se face prin instructaje, consfătuiri, schimburi de experiență organizate la nivelul județului prin inspectoratul școlar, cu concursul specialiștilor din bibliotecile centrale universitare și ale instituțiilor de învățământ superior și ale caselor corpului didactic, și cu concursul specialiștilor din bibliotecile publice orașenești și județene.

Red.: Dincolo de indicațiile comune ale M.E.I. și C.C.E.S. privind organizarea lecturii publice la sate, care sint principalele coordonate pe care se situează preocupările M.E.I. pentru a asigura o aplicare consecventă și reală a acestora?

Ladislau Lörincz: Indicațiile comune ale M.E.I. și C.C.E.S. nu constituie singurul rod al bunei colaborări între aceste două organisme, privind organizarea lecturii publice la sate. În concordanță cu orientările aduse de Congresul educației politice și al culturii socialiste, M.E.I. și C.C.E.S. au un cimp larg de activitate comună. Aș aminti că numai în ultimii doi ani, pentru a asigura o aplicare consecventă și reală a acestor indicații, am organizat brigăzi colective, consfătuiri de lucru și numeroase acțiuni de îndrumare la nivelul județelor. În ceea ce privește preocupările directe ale M.E.I., aș putea aminti că Indi-

cațiile comune au fost dezbătute în consiliile pedagogice din toate școlile, că în general în toate comunele au fost desemnate cadre didactice în munca de bibliotecari comunali, că în satele aparținătoare bibliotecile școlare își extind activitatea și la cititorii adulți. S-au întreprins acțiuni de instruire și perfecționare a noilor bibliotecari, iar inspectoratele școlare județene au ca unul din obiectivele principale în activitatea lor de teren urmărirea aplicării indicațiilor comune.

Red.: Preocupările tot mai accentuate ale M.E.I. din ultima perioadă privind perfecționarea rețelei de biblioteci de învățământ ne îndreptătesc să formulăm întrebarea dacă momentul următor îl va constitui elaborarea unui program de perspectivă privind dezvoltarea bibliotecilor școlare și de învățământ superior, în pas cu perfecționarea continuă a sistemului de învățământ din țara noastră și cu cerințele integrării cu proiectarea, cercetarea științifică și producția.

Ladislau Lörincz: Este în practica partidului nostru și a organelor centrale de stat de a gândi în perspectivă, de a elabora programe de dezvoltare. Programul Partidului constituie un model și totodată un program cadru pentru toate sectoarele de activitate. Intră, de bună seamă, și în preocupările M.E.I. gîndirea prospectivă, stabilirea strategiilor de dezvoltare și planificare a mijloacelor necesare pentru realizarea obiectivelor învățământului.

După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, învățământul nostru se află într-un continuu proces de perfecționare. Se pregătesc acte hotărîtoare pentru perfecționarea și dezvoltarea sa de perspectivă, ca **Legea învățământului și Statutul personalului didactic**. Bibliotecile, ca parte integrantă a procesului instructiv-educativ, vor fi implicate în acest proces de perfecționare care va constitui pentru ele cadrul orientativ în stabilirea programului de dezvoltare în viitor.

**Interviu consemnat de
Ioana TĂUTU**

SERVICIILE bibliotecilor publice și CERINȚELE cititorilor

Sondaj sociologic

Modernizarea economiei naționale, introducerea progreselor științei și tehnicii are drept consecință redimensionarea permanentă a procesului de pregătire și formare a forței de muncă, modificarea corespunzătoare a cerințelor de informare ale oamenilor, care cunosc mutații către literatura domeniilor ce răspund intereselor lor imediate. Aceste cerințe implică instituția bibliotecii în rezolvarea problemelor privind formarea cadrelor.

După adoptarea programului ideologic și cultural-educativ s-au întreprins măsuri pentru orientarea serviciilor de bibliotecă publică în direcțiile educației socialiste, în primul rând prin echilibrarea tematică a colecțiilor, acordându-se prioritate literaturii politice, științifice și tehnice.

Biblioteca „V.A. Urechia” — Galați și-a propus să verifice măsura în care serviciile oferite răspund cerințelor cititorilor, printr-un sondaj sociologic, pe bază de chestionar. Chestionarul a fost aplicat unui eșantion format din 970 de subiecți, respectiv cititorii adulți ce au frecventat o singură dată biblioteca în șase zile consecutive în luna mai, lună cu nivel mediu de activitate. Considerăm că această manieră de stabilire a eșantionului reflectă mai corect reprezentarea categoriilor de cititori ce frecventează regulat biblioteca, decât dacă ar fi fost alcătuit pe baza evidențelor, în care caz structura ar fi fost prestabilă. Eșantionul „reieșit” din rindurile cititorilor frecvenți este reprezentativ pentru ceea ce numim „cititori permanenți”^{*}.

^{*}La prelucrarea datelor au mai colaborat Livia Savu și Corina Mărculescu

Cititorii permanenți ai bibliotecii

Cei 970 de subiecți investigați reprezintă 9,48 la sută din totalul cititorilor peste 14 ani înscrși până la 31 mai 1976. Structura de vîrstă a eșantionului relevă că majoritatea cititorilor permanenți o constituie tineretul pînă la 30 de ani, reprezentat în proporție de 81,4 la sută. Pe măsura creșterii vîrstei, curba lecturii scade: 5,5 la sută — 31 — 40 de ani; 3,3 la sută — 41 — 50 de ani; 1,8 la sută — 51 — 60 de ani, o ușoară creștere înregistrîndu-se la cei de peste 60 de ani (4,6 la sută).

Revelatoare este structura profesională (și de ocupație) a cititorilor permanenți, cu unele diferențe notabile față de structura cititorilor înscrși. O prezență majoritară o constituie elevii (44,7 la sută față de 39 la sută cit reprezintă această categorie în evidențele bibliotecii), urmați de studenți (20 la sută față de 17,6 la sută). Muncitorii și tehnicienii cu frecvență permanentă, categorie ce se situează în ordine (15 la sută), dețin o pondere mai scăzută în raport cu reprezentarea lor în ansamblul publicului înscrși (17,6 la sută). Situația este similară și în cazul celorlalte categorii active ale populației: funcționarii — profesii cu nivel mediu de pregătire (3 la sută față de 7,3 la sută), intelectuali — profesii cu nivel superior de pregătire (6 la sută față de 10,4 la sută). Casnicele și pensionarii frecventează permanent biblioteca la nivelul procentului din evidențe (7 la sută).

O primă concluzie: planificarea serviciilor de bibliotecă este mai corect a se face în funcție de cei care le solicită permanent, aceștia fiind cititorii cu care

lucrează zilnic bibliotecarii, cerințele lor trebuind acoperite în primul rînd. Prezența dominantă a tineretului, a celor la vîrsta marilor căutări și acumulări nu infirmă ci confirmă participarea bibliotecii publice la procesul de pregătire și perfecționare a forței de muncă.

Sfera intereselor de lectură

Interesele de studiu și de lectură declarate de subiecți reflectă corespunzător schimbările în sistemul și conținutul procesului de pregătire a cadrelor, de educație permanentă, începînd cu învățămîntul școlar și încheind cu educația adulților, prin activitățile de perfecționare, reciclare și învățămînt popular.

În universul intereselor de lectură declarate, beletristica ocupă 19,33 la sută, urmată de tehnică — 13,79 la sută, literatura istorică — 12 la sută, artă — 9,34 la sută, literatura social-politică — 8,1 la sută, sport — 7,43 la sută, geografie — 6,73 la sută, filozofie — 5,97 la sută, literatura din domeniul științelor naturii — 5,39 la sută, pe ultimele locuri situîndu-se literatura economică și juridică (3,36 la sută și respectiv 1,44 la sută). În medie fiecare cititor a indicat cîte trei domenii de literatură solicitată cu regularitate. Interesele față de diferitele domenii variază de la o categorie socio-profesională la alta: elevii citesc cu precădere beletristica, istorie, literatură din domeniul artistic, tehnică, geografie și știință; studenții sînt preocupați în primul rînd de literatura tehnică, urmată de beletristică, literatura social-politică, artă, filozofie și economie, în timp ce muncitorii și tehnicienii — ca să ne referim numai la categoriile majoritare de cititori — situează în interesele lor pe prim plan beletristica, în ordine urmînd istoria, tehnica, politica și literatura despre sport.

Este de reținut pentru profilarea serviciilor de bibliotecă, îndeosebi pentru completarea colecțiilor faptul că 57 la sută dintre subiecți declară că citesc beletristică, 41 la sută tehnică, 36 la sută istorie, 27 la sută literatură despre artă, 24 la sută literatură politică, 22 la sută literatură sportivă, pentru celelalte domenii interesele cititorilor înregistrînd valori cuprinse între 13 și 19 la sută. Se reține concluzia că 43 la sută din totalul eșantionului citesc cu regularitate literatură nebeletristică. Tabloul intereselor de lectură este completat cu precizările pînă la subramuri foarte restrînse, nominalizate de către subiecți. 24 la sută din subiecți au indicat 32 de subramuri tehnice (în ordine: mecanica, tehnologia construcțiilor de mașini, construcții navale, electrotehnică și electronică, industrie

alimentară, radiotehnică și siderurgie); 16 la sută din subiecți au indicat 10 subramuri din domeniul științelor naturale, primele locuri fiind ocupate de matematică, fizică, medicină, chimie și biologie.

Dezvăluind largul evantai de interese, din analiza acestor date se poate concluziona totodată că **dacă majoritatea subiecților citește beletristică „în general”, atunci fiind vorba de interesele lor imediate, motivate de activitatea lor de pregătire sau de producție, nu mai citește „în general” tehnică și știință, ci literatură dintr-o anumită ramură sau subramură, mergând până la o anumită disciplină sau o anumită carte.**

În ceea ce privește categoriile interesate de literatura tehnică, element foarte important pentru nuanțarea achizițiilor și mai ales pentru stabilirea numărului de exemplare per titlu, notăm că aceasta este cercelată cu prioritate de către studenți (90 la sută din subșanțion), fapt determinat de profilul tehnic al universității gălățene; apoi de muncitori și tehnicieni (în proporție de 39 la sută), de intelectuali (38 la sută) și, în sfârșit, de elevi (27 la sută). Trebuie însă avut în vedere faptul că interesul elevilor pentru cartea tehnică va crește ca urmare a măsurilor de reprofilare a conținutului învățământului liceal, aplicate începând cu anul școlar 1977/1978.

Domeniile științelor înregistrează în interesele declarate de subiecți valori mai scăzute, cea mai ridicată aparținând funcționarilor — 31 la sută (fapt explicabil și prin existența a numeroși studenți la fără frecvență în rândurile acestora), urmați de intelectuali (19 la sută) și elevi (18,43 la sută), studenți (12,30 la sută) și muncitori și tehnicieni (11,64 la sută). Procentul scăzut la studenți se explică și prin încadrarea de către aceștia a matematicii și fizicii în „literatură tehnică”.

Nu lipsite de interes sînt și observațiile privind creșterea interesului pentru literatura politică la cele mai multe dintre categoriile de cititori: intelectuali (46,55 la sută), studenții (35,38 la sută), muncitorii și tehnicienii (33,56 la sută), funcționarii (24,13 la sută). Faptul că doar 14,51 la sută din elevi se declară preocupați de această literatură poate fi pus mai ales pe seama „rarității” lucrărilor cu subiecte și nivel de tratare accesibile acestei categorii de vîrstă. Sfera intereselor de lectură declarate se controlează și prin răspunsurile la întrebarea „Ce credeți că trebuie să facă biblioteca pentru a răspunde mai bine cerințelor dv. de lectură?”, 43 la sută din totalul celor 1322 de propuneri formulate fiind categorice: „să și îmbogățească colecțiile”, domeniile nebeletristice însumînd 77 la sută din aceste propuneri.

Concluzia ce se desprinde din cercetarea noastră întărește aserțiunea că **biblioteca publică este implicată în procesul de pregătire și perfecționare a oamenilor ca forță de muncă, proces ce merge mină în mină cu dezvoltarea ramurilor și subramurilor de progres tehnico-științific în economia națională.** În ceea ce ne privește, regîndirea bibliotecii publice în acest context e cu atît mai importantă cu cît mai mult de 54 la sută din eșanțion frecventează în exclusivitate Biblioteca „V.A. Urechia”, în timp ce numai 14 la sută frecventează și biblioteca universitară, 12 la sută și bibliotecile școlare, 8 la sută și bibliotecile sindicalelor și 3 la sută și bibliotecile specializate ale întreprinderilor.

Nivel și surse de informare

Informarea cititorilor asupra colecțiilor este unul din serviciile de bibliotecă de mare importanță în acțiunea participativă de organizare a lecturii și a studiului. Sondajul a urmărit între altele să stabilească locul ocupat de Biblioteca „V.A. Urechia” în ierarhia surselor de informare asupra cărților citite.

Bibliografia recomandată de diferitele forme de învățămînt se vedește a fi sursa principală, fiind indicată ca atare de 66 la sută dintre subiecți. Astfel, bibliografia școlară intrușește cel mai mare procent (51,4 la sută), în strînsă concordanță cu structura socio-profesională a cititorilor: bibliografia pentru pregătirea profesională a fost indicată de 21 la sută din subiecți; bibliografia pentru învățămîntul ideologic de 19,8 la sută, iar cea indicată de universitate însumează 13,7 procente.

Biblioteca „V.A. Urechia” este cea de a doua sursă de informare asupra cărților citite, fiind indicată de 43 la sută dintre subiecți, ceea ce confirmă, chiar dacă nu la parametri ipotetici, eficiența gamei variate de forme de informare și de propagandă practicate. Prioritar recurg la serviciile de informare ale bibliotecii muncitorii și tehnicienii (61 la sută din subșanțion), pe locurile următoare situîndu-se intelectuali (46,5 la sută din subșanțion), elevii (în proporție de 41,6 la sută), funcționarii în proporție de 34,5 la sută și, în fine, studenții (cca 18 la sută).

A treia sursă de informare, indicată de 37,5 la sută din eșanțion, o constituie „diferitele persoane”, ceea ce atestă existența unui important număr de cititori cu „predilecții” pentru surse neinstituționalizate, în primul rînd dintre elevi, muncitori și tehnicieni, ceea ce trebuie să fie un semn pentru intensificarea propagandei cărții în rîndurile acestor categorii.

Ultimele locuri sînt ocupate de librărie și presă cu 32,4 la sută și respectiv 30,7 la sută.

Constatările degajate din analiza răspunsurilor la întrebările referitoare la cunoașterea și folosirea instrumentelor secundare de informare au relevat că pe cît de eficient s-a acționat în aria propagandei directe a cărții, pe atît de puțin în propaganda sistemului de informare și documentare, pentru inițierea tuturor categoriilor de cititori în tehnica folosirii acestora, parte a muncii intelectuale. La întrebarea „Consultați de obicei cataloagele bibliotecii?”, 68,4 la sută dintre subiecți au dat răspuns negativ, unii adăugînd: „Nu le cunosc”, „Nu am auzit de ele”, „Nu știam că cititorii au acces la ele”. Răspunsurile negative se pot pune și pe seama excesului în munca de „îndrumare”, adesea bibliotecarul căutînd el în cataloage cărțile solicitate sau punînd la dispoziția cititorului liste de cărți de largă circulație cu indicarea cotelor, în loc să-l îndrume în depistarea independentă a acestora. În timpul sondajului s-a constatat că cititorii nu cunosc sensul biblioteconomic al noțiunii de „catalog”; s-a consemnat acest fapt la sălile de lectură, unde cercetarea cataloagelor este condiția sine qua non pentru obținerea cărții dorite. Unii dintre subiecți care au răspuns afirmativ în ceea ce privește folosirea cataloagelor puși în situația să nominalizeze tipul de catalog folosit au notat „catalog selectiv”, „colecții de ziare”, „am căutat în ordine alfabetică”. Cel mai consultat se vedește a fi catalogul sistematic, intrînd 34 procente, urmat de cel alfabetic indicat de 20 la sută dintre subiecții ce au răspuns afirmativ (14 la sută au indicat catalogul periodicelor, 6 la sută pe cel de titluri și 4 la sută cataloagele analitice).

Informațiile cu privire la folosirea cataloagelor de către subiecți, dificultățile întîmpinate în cercetarea lor stau la baza măsurilor pentru perfecționarea sistemului de cataloage, a celor auxiliare în special, a indicațiilor vizuale pentru folosirea lor, cît și perfecționarea structurii interioare.

Bibliografiile, revistele de sinteze, referate și sumare, în general publicațiile secundare de informare-documentare nu sînt cunoscute; peste 90 la sută din eșanțion nu răspund la întrebările respective. Notificarea dorinței de a ști „unde se găsește serviciul de alcătuire a bibliografiilor” pledează pentru reorganizarea activității bibliografice în concordanță cu structura socio-profesională și de instrucție a majorității cititorilor, pentru găsirea unor forme adecvate în sprijinul pregătirii cititorilor pentru folosirea bibliotecii și afectarea unui număr mai mare de ore de activitate cu publicul pentru bibliografii.

Folosirea serviciilor de împrumut interbibliotecar și împrumut „peste noapte și zile de repaus“

Sondarea cititorilor cu privire la folosirea acestor servicii a relevat că ele sînt mai puțin cunoscute, confuzia cu împrumutul obișnuit din colecțiile bibliotecii fiind evidentă. Deși nu este înregistrată nici o cerere pentru împrumut interbibliotecar din partea elevilor, studenților, muncitorilor și tehnicienilor, 147 dintre ei indică că au beneficiat de acest serviciu. Intelectualii și funcționarii sînt singurele categorii sociale care recurg la împrumutul interbibliotecar și o declară în proporție de 27,5 la sută și respectiv 34,4 la sută ceea ce concordă cu evidențele.

„Împrumutul peste noapte și zilele de repaus“ a unicateilor și lucrărilor de circulație restrînsă a fost introdus începînd cu sfîrșitul anului 1975 și din acest motiv este puțin cunoscut, numai 14,5 la sută dintre subiecți declarînd că beneficiază de acesta, remarcile unor subiecți fiind concludente: „Nu am cunoscut“, „Nu am știut și am avut atîta nevoie“. Studenții sînt cei care folosesc în primul rînd acest serviciu (33,8 la sută din subșanțion), îndeosebi în perioada pregătirii pentru examene. Intelectualii se situează pe următorul loc (19 la sută din subșanțion), urmați de funcționarii (17 la sută), ultimii fiind muncitorii, tehnicienii și elevii (10 la sută și respectiv 8 la sută).

Propaganda cărții. Activități culturale-educative

Puși în situația de a numi acțiunile vizuale și orale de popularizare organizate de bibliotecă și apreciate ca fiind utile, ceea ce presupune cunoașterea și frecventarea lor, 66 la sută din eșanțion nu au răspuns la această întrebare.

Cei 339 de subiecți, respectiv 34 la sută din eșanțion, care au răspuns au indicat un evantai de 20 de forme, de la afiș și calendar la expoziție și seri de poezie și muzică. Primul loc în aprecierile subiecților îl ocupă expoziția, care a fost indicată ca cea mai utilă formă de propagandă însumînd 80,82 la sută din răspunsuri. Aceasta confirmă realitatea existentă: expoziția, vitrina și raftul tematic sînt abordate ca principală activitate de propagandă a cărții, zilnic existînd concomitent în bibliotecă 4-6 astfel de acțiuni. Accesul liber este în fond o permanentă și mare expoziție de cărți. Etalarea directă a cărții este utilă și comodă și conjugată cu alte forme constituie un mijloc de informare cu largă audiență la public. 40 la sută dintre subiecți au indicat titluri, teme și domenii

de expoziții pe care le consideră utile. Din observațiile noastre s-a constatat că deseori cititorii își întocmesc liste de cărți din expozițiile organizate, notîndu-și și cotele acestora.

Celelalte forme de propagandă au intrunit valori simbolice de la 0,6 la 4 la sută din răspunsuri.

Concluzii privind perfecționarea serviciilor bibliotecii publice

Sondajul a confirmat ipoteza conform căreia interesele de lectură ale cititorilor au cunoscut mutații către domeniile nebeletristice, tehnic în special, ca urmare a schimbărilor în sistemul de pregătire a forței de muncă, a acțiunii programului de educație permanentă, începînd cu învățămîntul școlar și terminînd cu educația adulților, prin instituționalizarea perfecționării cadrelor și învățămîntul popular.

Intensitatea și varietatea solicitărilor, interesele de lectură declarate sînt atestate la faptului că cititorii implică biblioteca publică, alături de instituțiile școlare și extrașcolare, procesului de formare și perfecționare ca forță de muncă pe care îl parcurg.

Din analiza și interpretarea datelor furnizate de eșanțion se degajă cu claritate necesitatea structurării tematic a achizițiilor din producția editorială curentă, în funcție de direcțiile educației socialiste, de conținutul procesului

lui de formare a forței de muncă, în concordanță cu interesele imediate ale cititorilor permanenți, ale categoriilor socio-profesionale majoritate în ansamblul cititorilor.

De asemenea, colaborarea departamentală și instituțională trebuie să depășească stadiul bunelor intenții, în special în cazul împrumutului interbibliotecar și în elaborarea instrumentelor de informare; cititorii oricărei bibliotecii trebuie considerați ca proprii cititori și cererile lor să fie onorate în consecință. Este o necesitate astăzi de a se găsi o formulă de modernizare a schimbului de informații între bibliotecii la nivel național (telex), cit și a circulației rapide a cărților prin poștă.

În activitatea de propagandă accentul trebuie pus pe forme specifice bibliotecilor, expoziția și formele de propagandă scrisă pentru informare și pregătirea publicului pentru bibliotecă constituind greutatea specifică în activitatea de masă și cultural-educativă.

Acestea sînt cîteva concluzii ce se desprind din sondajul efectuat, nu inedite, dar ignorate în practică, și care este necesar, după opinia noastră, să fie avute în vedere în perfecționarea activității bibliotecilor publice la nivelul cerințelor reale ale beneficiarilor lor.

Nedeleu OPREA

Instantanee din bibliotecile sindicatelor

● La biblioteca Clubului „Independența” din Sibiu cititorii beneficiază de o informare politică promptă. Prin grija lui Constantin Velcu, responsabilul bibliotecii, la panoul de afișare a presei, a fost realizată o hartă politică a lumii pe care sînt indicate, zilnic, evenimentele consemnate în presă. Informația este întregită printr-o expoziție permanentă de cărți și cu albume tematice de tăieturi din ziare (România la ONU și în lume; Să cunoaștem legislația muncii; Județul Sibiu — realizări social-economice etc.).

● Biblioteca clubului CFR — Timișoara organizează, de vreo doi ani încoace, o acțiune de explicare a unor noțiuni și idei contemporane „Dicționar politic”. Bucurîndu-se de concursul unor lectori de la Cabinetul județean de partid, ciclul de manifestări îi antrenează pe participanți în adevărate dezbateri pe marginea unor evenimente și aspecte semnificative ale vieții politice interne și internaționale.

● La Clubul „Republica” din București, biblioteca sindicatului

Începînd cu data de 24 octombrie 1977, la Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor din Sibiu, funcționează un punct de documentare privind activitatea O.N.U. unde pot fi consultate publicații în limbile: română, engleză, franceză, germană, rusă etc. Amenajat în colaborare cu Centrul de informare O.N.U. pentru România, punctul de documentare va organiza periodic dezbateri și vizionări de filme. (Aspect din interiorul bibliotecii.)

organizează periodic întîlniri ale tinerilor din întreprindere cu redacția pentru tineret a Editurii politice, sub titlul generic: „O carte politică pentru tineret pe lună”.

● În scopul educației patriotice, Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor din Lugoj a inițiat un concurs de largă cuprindere (pe bază de chestionar tipărit): „Burebista și epoca sa”. În conceperea concursului și a bibliografiei, biblioteca Luminița Bărbulescu a pornit de la concluziile metodice prilejuite de o manifestare similară organizată în anul Independenței.

● Bilanțul primei ediții a Festivalului național „Cîntarea României” înseamnă pentru biblioteca sindicatului Trustului de construcții Galați nu doar o sinteză de date, ci și una de imagini. Este vorba de un album fotografic conținînd imagini din activitatea colectivului bibliotecii în cadrul festivalului datate și comentate corespunzător. Dintre momentele imortalizate: Luna cărții în întreprinderi și instituții — aprilie 1977; Decada cărții social-politice; Din creația originală a poezilor gălățeni; concursul „Cine știe răspunde” pe tema actului de la 23 August; Brigada științifică în ac-

țiune; Cîncinalul tehnico-științific; schimburi de experiență interbibliotecare.

● În scopul educației în spiritul legalității socialiste, Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor din Piatra-Neamț a organizat un „Cabinet de informare și documentare juridică”, în cadrul căruia se oferă nu numai material bibliografic, ci și consultații cu concursul specialiștilor.

● Implicarea cărții în perfecționarea activității productive, în îmbunătățirile tehnologice și valorificarea cu maxim randament a materialelor prime și a timpului de muncă este înțeleasă la Întreprinderea de Construcții „Granitul” din București ca un circuit permanent de informații în ambele sensuri între producție și bibliotecă. Astfel, Constantin Crăciun, responsabilul bibliotecii, este prezent la toate dezbaterile de producție din întreprindere, iar el își orientează în cunoștință de cauză atît achizițiile, cît și formele de informare bibliografică.

L. O.

Întîlnire cu teatrul

Teatrul, artă destinată întîlnirii cu publicul spectator, își are locul lui și în bibliotecă. Iubitorii de teatru îndrăgesc partitura dramatică interpretată pe scenă de către actori, dar știu s-o și caute și s-o descifreze singuri, cu cartea în mînă. Teatrul în lectură stă alături de poezie, de proză, de eseu. Aceasta ne-a confirmat-o încă o dată întîlnirea cu publicul cititor a unor mesageri ai teatrului. Locul de desfășurare: biblioteca Clubului sindicatelor din Urziceni. Invitat de onoare și totodată sufletul acestei întîlniri: prof. univ. Virgil Brădășteanu, autor al unor lucrări de referință („Drama istorică națională”, „Întîlnire cu capodopera”, „Viziune și univers în noua dramaturgie românească”). Expunerea despre noua dramaturgie românească, pe care a susținut-o, a fost ilustrată cu lecturi din cîteva piese reprezentative la care și-au adus contribuția, cu aplauze la „scenă deschisă”, actorii Cristina Deleanu, Dumitru Fedoreac și Adrian Petrace de la Teatrul „Ion Vălescu” din București. Întîlnirea a avut loc în cadrul acțiunilor organizate cu prilejul „Lunii cărții în întreprinderi și instituții”.

Gh. Ț.

În sprijinul cunoașterii LEGILOR (II)

Evidența literaturii din domeniul legislației

Pentru alcătuirea evidenței legislației generale, la nivelul țării, ca și a actelor normative locale este necesară nu numai catalogarea publicațiilor respective, ci o anumită adîncire a calității catalogării atât pentru catalogul alfabetic, cit mai ales, prin reanalizare, pentru cel sistematic. Aceasta presupune prelungirea informațiilor pe care cataloagele amintite le pot

oferi printr-un fișier avînd ca temă generală popularizarea-informarea asupra actelor normative, măsurilor juridico-administrative generale și locale.

În vederea alcătuirii lor este necesară o analiză, cu concursul specialiștilor locali, a publicațiilor de folosit („despuiat”): buletinele oficiale la nivelul țării și local, periodicele de specialitate, presa centrală și locală — ziare —, colecția de hotărîri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri. Această analiză va compara indicii folosiți

— în mod deosebit — cu indicii din repertoriile specializate și cu indicii alfabetici ai tabelelor CZU dezvoltate. Odată familiarizați și cu un anumit punct de vedere schițat, se va trece la o a doua fază — de precizare și dialog cu specialiștii locali —, pentru stabilirea unei prime liste de termeni necesari alcătuirii fișelor-termen, fișelor necesare organizării documentării respective. Tehnica acestei analize se poate găsi în orice lucrare tratînd despre informare-documentare, de aceea nu mai insistăm. Este demnă de avut în vedere experiența dată de dialogul cu publicul, modul său de a întreba, de a căuta un text legislativ sau de reglementare, mai ales pentru a face trimiterile necesare, astfel încît eficiența să fie maximă.

Pentru cărți-broșuri, foi volante — cuprinzînd decizii, circulare etc. — adresa documentului poate fi foarte bine cota, dacă așezarea este pe format. Pentru periodice, este necesară întocmirea unei fișe cumulative-analitice care va permite ca fiecare document (titlu) cuprins în numărul respectiv de periodic să aibă o adresă precisă și concisă. În speță, fiecare titlu de periodic va avea o fișă a sa, titlul de periodic avînd un număr al său (1, 2, 3...) stabilit pentru această lucrare a fișier-

Fig. 1. Fișă de evidență cumulativă pentru adrese — document din publicații periodice etc.

25mm 6 15 0	ROMÂNIA, REPUBLICA SOCIALISTĂ. BULETIN OFICIAL Buletinul oficial al Republicii Socialiste România. Partea I. [București], Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România. Sectorul Buletinului oficial și al publicațiilor legislative, 19.....→	19.....	Cota: P.....	25mm
	Ci	C2)		
	— 1xx1. Lege - 3/1977 - privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială. - a. XIII, 61, 8.07.1977, p. 1-10 / Pensii I1			105mm 20x4 = 80mm
	— 2xx2. Decret - 188/1977 - al Consiliului de Stat privind aplicarea majorării retribuției personalului muncitor - a. XIII, 53, 26.07.1977, p. 1-68 / Retrib. lucr.			
	13)			
74mm				

rului tematic. Pe această fișă (fig. 1) se vor descrie cronologic articolele necesare a fi semnalate în această documentare (legi, decrete — dispoziții din Buletinul Oficial central, H.C.M., dispoziții din C.N.D. — pe plan central —, decizii și alte acte din buletinul oficial local; proiecte publicate în ziarele centrale, articole de lămurire-popularizare ș.a.m.d.). Adresa documentului va fi alcătuită deci din numărul acordat fiecărui titlu de periodic de la 0 — 9 (deci vor fi alese cel mult 9 publicații periodice), cifrele următoare vor fi crescătoare de la 1 — 00 pentru fiecare articol descris = document. De notat că este bine ca această adresare să fie făcută pentru intervale de cel mult 2 ani, așadar din 2 în 2 ani (cel mult) se reia numărarea articolelor de la 1 și aceasta se face pe o nouă fișă care va avea marcat anul în caseta de sus, prima deasupra celei în care se consemnează cota periodicului, în figura 1 fiind înscrisă mîlesima și centesima (19...). În fișa-termen (fig. 2) se va ține seama de această particularitate, în coloana 0 marcîndu-se în roșu anul calendaristic în prima casetă corespunzătoare

înscrisurilor adreselor documentelor în celelalte coloane din acei ani. Rîndul respectiv de încheiere a înscrisurilor adreselor documentelor a anului sau celor 2 ani va fi subliniat în roșu. În caseta următoare din coloana 0 se va înscrie anul următor ales. De pildă, dacă am pornit cu anul 1978 pentru analiză, pe fișa cumulativ-analitică a periodicului vom consemna la locul indicat: 1978. Presupunînd că există multiple documente de înscris, fiecare articol-document va avea un număr de la 0 → 00 doar pînă la 31.XII.1978. Aceasta va fi adresa documentului pe și din acest an (1978). În fișa-termen în coloana 0 caseta a, va fi înscris anul 1978. Dacă într-una din celelalte coloane vom avea 6 adrese înscrise, atunci vom sublinia cu roșu linia de sub f. în caseta 0: g. înscriind anul 1979. Aceasta este o metodă. O altă metodă posibilă este de a folosi prima casetă a unei coloane pentru înscrierea adresei documentului și a doua — dedesubt — pentru indicarea datei (în cazul articolelor — ziua, luna și anul în forma: 05.07.877 sau 12.II.978, prima însemnînd — 5 iulie 1877, a doua — 12 no-

iembrie 1978). Și în acest caz, ordonarea adreselor documentelor poate fi legată de cronologia anual, la doi ani etc., numărul-adresă fiind lesne de stabilit cărei perioade îi corespunde și deci fiind precis delimitat în fișa-termen.

Pe fișa-termen se înscriu — în spațiul (casetă) respectiv — termenii aleși precum și adresele documentelor respective, cota pentru cărți-broșuri și foi volante, (numărul) adresă pentru cele cuprinse în unele seriale, respectiv periodice și culegeri crestomații. Coloana 0 a acestei fișe servește în principal pentru notarea mai precisă sau înscrierea unor informații simbolizate (codificate) în anume fel. De pildă, a fost anulată o prevedere legală deja consemnată în fișă la locul respectiv — atunci se va înscrie în această casetă a coloanei 0 un semn convențional folosit ad-hoc (mereu același însă) urmat de indicarea cifrei coloanei și literii rîndului respectiv (3 g înseamnă prevederea din documentul cu adresa XXXX din coloana 3-a, rîndul g); alt semn convențional ar însemna anularea parțială a aceluși document, iar alt semn convențional ar însemna act

Fig. 2. Fișă—termen format A 6 — pentru selecție manuală.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	<	≠	∇	∃	∧
Biblioteci - publice - înființare																													
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9																				
a)	xx1	xx2																											
b)																													
c)																													
d)																													
e)																													
f)																													
g)																													
h)																													
i)																													
j)																													
k)																													
l)																													
m)																													
n)																													
o)																													
p)																													

de desființare a unei instituții, întreprinderi etc. Simbolurile sau siglele respective au valoare de prescurtări semnificative și pentru a fi descifrate de orice utilizator ele trebuie înscrise în lista termenilor sau în fișierul termenilor adoptați inițial sau ulterior, valoarea clasărilor, indexării pe subiecte sau cu ajutorul vocabulelor de termeni rezidind în mai marea lor adaptabilitate la nevoile beneficiarilor de tot felul spre deosebire de sistemele prestabilite, ierarhizate.

Am considerat că termenul de 1—2 ani permite o reactualizare a oricărui repertoriu de legislație în vigoare, de aceea o parte a activității bibliotecare de informare este preluată de aceste repertorii, instrumente de referință cumulative în domeniu, clasice. În acest caz unele fișe-termen ale fișierului tematic nu vor fi decât fișe-termen care să trimită la termenul folosit în aceste repertorii și eventual să mențină evidența actualizată pentru documentele privitoare la reglementarea pe plan local. (De exemplu, pentru termenul înscris de noi pe fișa din fig. 2 el face o trimitere și la H.C.M. 1542/1951 față de Repertoriul legislației. Legi, decrete — scos de Consiliul legislativ — București, ediția 1976 — și oferă datele de regăsire — adresele documentelor — pentru actele locale de înființare a bibliotecilor publice din teritoriul cu actualizările de rigoare.) Înscrierea datelor de valabilitate și adreselor-documente este bine să fie făcute în creion, fiindcă se pot șterge ușor fără a fi nevoie de refacerea fișei de trimitere sau fișei-termen — după caz. Fișele de trimitere de referință sînt absolut necesare în cadrul fișierului tematic pentru a ușura regăsirea. Asemenea trimiteri se fac și în cadrul folosirii tezaurilor etc. Fișele cumulativ-analitice ale periodicelor (eventual și ale unor culegeri seriale) vor fi ordonate într-o cartotecă aparte anexă a fișierului tematic care cuprinde fișele-termen și fișele de referință încrucișată necesare.

În înfăptuirea acestui fișier vor lucra, firește, bibliotecarii ce se ocupă de bibliografia locală, cei de la completare-primire a publicațiilor și cei de la informare și din sălile de lectură. Conlucrarea trebuie bine pusă la punct și armonizată de conducătorul bibliotecii.

N.B. Publicațiile periodice alese este bine să fie numerotate ierarhizat: 0 pentru Buletinul oficial central, partea I-a, 1 pentru C.N.D., 2 pentru buletinul oficial local ș.a.m.d.

D.M. PĂPURICĂ

CZU 01 (498)

Coordonarea activității bibliografice a bibliotecilor publice

Premise și acțiuni pentru anul 1978

Dezvoltarea ca și permanentizarea activității bibliografice desfășurată de bibliotecile publice, îndeosebi de bibliotecile județene, sînt rezultatul exigențelor pe care comandamentele sociale le-au pus și continuă să le pună în fața bibliotecilor din țara noastră în domeniul satisfacerii cerințelor de educație, de studiu, de perfecționare calitativă a activității practice. Integrată în activitatea generală a bibliotecii, acest tip de muncă informațională constituie o cale eficientă de valorificare a potențialului informațional pe care acestea îl dețin, de atragere, de formare și de perfecționare a unor beneficiari diversificați ca nivele de pregătire, cerințe și activități concrete.

În general, lucrările bibliografice realizate pînă în prezent și statornice în practica bibliotecilor județene, municipale și chiar orășenești demonstrează nu numai o diversificare a lucrărilor elaborate dar și o capacitate sporită în abordarea problemelor de concepție și elaborare a diverselor instrumente de informare bibliografică: lucrări de informare generală asupra fondurilor de publicații (buletine de creștere a colecțiilor, cataloage colective, cataloage ale colecțiilor speciale); bibliografii tematice de recomandare în domeniul literaturii social-politice, al științei și tehnicii; bibliografii locale.

Acestora, în multe biblioteci, li se adaugă nenumărate alte surse, în afara cataloagelor generale alfabetic și sistematice — cataloage tematice, pe categorii de documente, sau cronologice etc., care, la rîndul lor, cu toate că nu au o circulație în afara bibliotecii, sînt valoroase instrumente informaționale pentru scopuri și beneficiari permanenți, cu cerințe și niveluri de pregătire unice (elevi, studenți, cercetători, lucrători din anume ramuri productive etc.). Evi-

dent, sub raportul existenței concrete și frecvenței acestor tipuri de cataloage în biblioteci, situația nu poate fi absolutizată deoarece prezența acestor instrumente variază de la unitate la unitate, în funcție de experiența acumulată, de valoarea și profilul colecțiilor, de cerințele diferite de informare ale categoriilor de beneficiari etc.

Se pune însă problema ca în prezent marele volum de muncă și pricepere profesională investite în aceste instrumente bibliografice — tipărite, multiple sau organizate sub formă de cataloage — să eștiștie în eficiență, nu numai prin perfecționarea lor științifică dar și printr-o mai largă răspîndire și, mai ales, utilizare de către cei cărora le sînt destinate.

Credem însă că s-ar putea vorbi de o eficiență reală atunci sînd sursele (documentele) înregistrate în instrumentele de informare realizate sînt solicitate de către acei beneficiari cărora le-au fost semnalate, deci sînt utilizate. Concret, aceasta ar trebui să apară într-o creștere a indicelui de lectură ca și a celui de circulație a cărții, rezultate care în esență ar confirma justetea întregului proces de elaborare a bibliografiei respective, începînd cu alegerea temei și terminînd cu selecția și structura materialului. Pentru a se ajunge la împlinirea unui asemenea deziderat, care implică realizarea unui salt calitativ, este necesar ca lucrătorii care desfășoară activitate bibliografică să cunoască, în scopul realizării acestui plus de eficiență, cerințele de informare științifică implicate în principalele sectoare de activitate umană.

Cum aria acestor cerințe îndeobște este mai mare decît posibilitățile reale ale multor biblioteci publice, evident o asemenea activitate de investigare devine greu de realizat.

Dar, stabilind relații de cooperare cu alte biblioteci din teritoriul (oraș sau municipiu și apoi județ), biblioteca județeană având rolul de coordonator, o asemenea investigație nu numai că poate fi realizată, dar poate oferi soluții eficiente, neprevăzute pentru activitățile prezente și viitoare. În această idee s-ar cere ca biblioteca județeană să coordoneze la nivelul județului o muncă de investigație a instituțiilor care prestează servicii de informare în vederea creării posibilităților de apreciere a potențialului de informare existent pe un teritoriu dat (județ), a cunoașterii specificului informării prestate de către fiecare unitate sau de grupuri de unități. O asemenea practică ar conduce implicit la o evaluare a posibilităților de cooperare a bibliotecilor cu alte instituții prestatoare de activități informaționale nu numai în domeniul rezolvării unor activități bibliografice dar și în sensul cuprinderii unor categorii de beneficiari; deopotrivă aceasta ar putea determina o eventuală specializare a activității de informare efectuată de biblioteca publică (educație, cultură, legislație etc.).

În subsidiar aceasta ar putea avea ca rezultat și instituirea cooperării în elaborarea de lucrări bibliografice — de interes județean sau interjudețean, deci lucrări nu numai cu o răspundere mai largă dar și cu o eficiență mai mare, dat fiind numărul beneficiarilor cărora li s-ar putea adresa.

Urmărind ca eficiența activității bibliografice să sporească la nivelul întregii țări devine evidentă necesitatea coordonării acestei activități la nivel național. Pentru început coordonarea vizează lucrările bibliografice propuse în planurile de tipărire de către Comitetele județene de cultură și educație socialistă și de Comitetul de cultură și educație socialistă al municipiului București.

În 1978, sarcina acestei coordonări revine Serviciului bibliografic din Biblioteca Centrală de Stat care își propune să realizeze două activități de bază, și anume: centralizarea și evidența bibliografică a tuturor tipurilor de lucrări de interes general și local; acordarea asistenței de specialitate pentru lucrările de interes general ce urmează a fi tipărite — cataloage ale colecțiilor speciale, bibliografii specializate care depășesc 150—200 de referințe, bibliografia locală retrospectivă.

Pentru realizarea centralizării și evidenței bibliografice este necesar ca bibliotecile județene să transmită Bibliotecii Centrale de Stat listele de titluri ce urmează a fi tipărite, încât pe această bază să poată fi alcătuit planul unic anual. La rândul său, planul este retransmis bibliotecilor județene, municipale și orașenești în

scopul informării acestora asupra activității bibliografice generale, a valorificării pe o arie mai largă a lucrărilor propuse să apară, a eliminării eventualelor paralelisme.

Considerând că planul unic anual va fi doar un instrument care va servi unei mai bune difuzări a lucrărilor bibliografice, desfășurată de bibliotecile publice, coordonarea activității bibliografice introduce în acest proces, începând din acest an, și o avizare de specialitate pentru următoarele tipuri de lucrări ce urmează a fi tipărite sau multiplicare: cataloage ale colecțiilor speciale, bibliografii specializate — curente și retrospective care înregistrează peste 150 de referințe, bibliografia locală retrospectivă. Acest fel de asistență, care sperăm a fi utilă sporirii eficienței lucrărilor elaborate, va fi acordată în două etape. Într-o primă etapă, pe baza planului lucrării, Serviciul bibliografic din B.C.S își va exprima opiniile asupra structurii generale a lucrării, asupra tehnicilor generale de elaborare (selecție, descriere bibliografică, adnotări, clasificare etc.) urmărindu-se prin aceasta crearea de la bun început a premisei necesare realizării unei munci științifice de investigație, selecție și organizare. În cea de a doua etapă, același serviciu își va exprima opiniile asupra lucrării propriu-zis elaborate, înainte ca aceasta să fie predată tiparului. Aceasta, pentru un plus de rigoare în elaborarea științifică, pentru eventualele rețineri, completări sau eliminări, care poate ar fi necesare.

Desigur, în acest proces de coordonare, pe care îl dorim cât mai eficient, pot fi incluse și instrumente de informare bibliografică generală, aflate azi în stadiul unor cataloage tematice dar care într-un timp apropiat (2—3 ani) au perspectiva de a fi publicate ca lucrări de sine stătătoare. Pentru o asemenea categorie de lucrări, care ar trebui să facă obiectul unei anexe la planurile anuale locale și centralizate, schimbul de opinii ar putea începe din momentul proiectării lor, urmând ca pe parcurs acestea să conducă la perfecționarea lucrărilor și la definitivarea lor fără dificultăți.

Obiectivele coordonării activității bibliografice, așa cum au fost formulate pentru acest an, nu au inclus și problematica unor cercetări sau studii menite să contribuie la rezolvarea unor probleme insuficient fundamentate teoretic sau materiale metodologice și normative destinate perfecționării tehnicii bibliografice. Sperăm ca acestea să rezulte, cum e și firesc, din munca de coordonare concretă pe care o inițiem în acest an și pe care printr-o colaborare strinsă ne propunem s-o realizăm.

Ioana CREȚEANU
șef serviciu bibliografic,
Biblioteca Centrală de Stat

Cercurile tehnico-aplicative și artistice ale tinerilor în preocupările bibliotecii publice

Poate și faptul că sintem găzduiți în clădirea Casei de cultură a tineretului din sectorul 3 al Capitalei a făcut ca Biblioteca „C. Negruzzi” să-și concentreze o bună parte din preocupări asupra lecturii tinerilor. Și în special a celor care activează în cadrul cercurilor din cadrul casei de cultură.

Stabilirea unui plan comun de colaborare cu conducerea respectivei instituții s-a făcut pe baza studierii posibilităților concrete ale bibliotecii și necesitățile curente ale cercurilor. Prin fondurile de carte de specialitate ale bibliotecii și prin împrumut interbibliotecar au putut fi satisfăcute, până în prezent, majoritatea solicitărilor. Prin propaganda constantă a posibilităților de documentare pe care le oferă biblioteca, pentru diversele cercuri, atât tehnico-aplicative cât și cu caracter artistic, prin vizitele organizate cu membrii cercurilor la bibliotecă, prin familiarizarea acestora cu instrumentele de informare s-a ajuns la atragerea unei bune părți a acestora ca cititori. La sfârșitul anului 1977, zece la sută din cititorii bibliotecii erau membri ai cercurilor, cu un indice de lectură de 13. La sfârșitul lunii martie a.c., procentul era de 13 la sută, cu un indice de lectură de 6.

Pentru anul în curs, cu sprijinul Bibliotecii municipale „M. Sadoveanu” și al conducerii casei de cultură ne-am propus realizarea unui sondaj în rândul membrilor cercurilor pentru cunoașterea mai exactă a preferințelor de lectură ale acestora, în vederea completării adecvate a colecțiilor de cărți și a organizării unor acțiuni cu cartea conforme cerințelor reale, dezvoltarea catalogului tematic la subdiviziunile legate de activitatea cercurilor, antrenarea mai largă a profesorilor conducători, practicarea mai intensă a împrumutului interbibliotecar, alcătuirea unor bibliografii tematice.

Paraschiva ENACHI
Biblioteca „C. Negruzzi”, București

Din activitatea bibliotecilor cooperației meșteșugărești

● La Cluj-Napoca a fost instituită o colaborare permanentă între bibliotecă și Editura „Dacia”, concretizată în lansări de cărți, întâlniri cu editori și cu scriitorii organizate la locurile de muncă. Un bun mijloc de apropiere a scriitorilor de realitățile activității productive și de introducerea cititorilor cooperatori în universul creației contemporane.

● Pornind de la ideea că bibliotecă personală, departe de a lipsi biblioteca publică de cititori, e un stimulent pentru lectură, extinzând interesul față de carte, Biblioteca centrală a cooperației meșteșugărești din Arad a pus bazele unei colaborări cu Centrul de librărie din localitate. Este vorba pe de o parte de organizarea unor standuri cu vânzare în cooperative, iar pe de altă parte, de orientarea achizițiilor individuale spre o literatură de calitate.

● Sub titlul generic „Educația tehnico-estetică”, timp de 2 ani și jumătate Biblioteca cooperației meșteșugărești din București a susținut, cu concursul direct al criticului de artă Radu Ionescu, custode la Colecția „Gh. Oprescu”, un ciclu de dezbateri pe marginea unor cărți de artă. Beneficiari: membrii cooperatori ai secției de ceramică din cartierul Militari. Sensul acestor manifestări, completate cu vizite la muzeu, bibliotecă și ateliere este educația estetică a cooperatorilor ceramisti, în spiritul autenticității, al valorificării creatoare a tradițiilor.

● Preocupări pentru educația estetică a cooperatorilor din secțiile artizanale, pentru combaterea kitsch-ului se regăsesc și în activitatea bibliotecii din Tg. Mureș. Aici, în 1976, au fost puse bazele unui cenaclu de artă plastică și creație, reunind sculptori, pictori și alți creatori amatori. În ședințele cenaclului care au loc bilunar, cu concursul specialiștilor invitați și apelându-se ori de câte ori este nevoie la documentul tipărit, se discută pe marginea operelor realizate, cele mai valoroase fiind reținute pentru expoziții de amploare. Cu acest cenaclu biblioteca s-a prezentat și la prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României”, trei dintre membrii acesteia ajungând în faza republicană.

● Biblioteca cooperației meșteșugărești din Ploiești privește cu egală atenție lectura cooperatoare și

informarea cadrelor de conducere și decizie. Astfel, în fiecare din birourile acestora au fost organizate mici fonduri uzuale, conținând documente de partid și de stat, lucrări privind știința conducerii, legislație.

● La Galați, în ansamblul programului cultural-educativ organizat, un loc aparte îl dețin manifestările ce vizează educația tinerilor cooperatori, sprijinirea tineretului în procesul de formare și de integrare profesională. Manifestările cu cartea sînt corelate cu activitățile de club din „joile tineretului”, organizate de regulă pe cooperative, pe baza consultării instructorilor culturali din unitățile respective.

● Recent, Biblioteca cooperației meșteșugărești din Valea Jiului a organizat la sediul clubului „Unirea” un recital de poezie patriotică adresat în primul rînd tinerilor cooperatori. La organizarea recitalului au concurat grupul folk și grupul de recitatori de pe lângă bibliotecă, precum și un colectiv de actori ai Teatrului de Stat din Petroșani.

● În sprijinirea creației tehnico-științifice a cooperatoarelor din Cluj-Napoca, participanți la Festivalul național „Cîntarea României”, Biblioteca cooperației meșteșugărești a întocmit, cu concursul Bibliotecii județene, o amplă bibliografie privind productivitatea muncii în condițiile specifice ale cooperației.

● Organizarea în cadrul bibliotecii din Turda a unui punct de informare și documentare politică a determinat o creștere marcantă a interesului față de literatura social-politică în rîndul cooperatoarelor. Noul cadru a permis de altfel o mai sistematică legătură de colaborare cu lectorii de la învățămîntul de partid, cu universitatea cultural-științifică, muzeul din localitate și școala.

● Dată fiind ponderea însemnată a femeilor în rîndul cooperatoarelor din Dej, biblioteca a organizat în colaborare cu clubul cooperației meșteșugărești un „Club al tinerelor mame”, menit să răspundă prin intermediul cărților, dar și al medicilor de la Secția sanitară și al cadrelor didactice, preocupărilor femeilor privind creșterea și educarea copiilor.

● În dorința de a depăși cadrul limitat al ofertei de carte prin bibliotecile mobile din secții, Biblioteca cooperației meșteșugărești din Suceava a introdus în practica curentă un caiet de solicitări înregistrate în secții, pentru a căror satisfacere, atunci cînd propriile colecții nu o permit, se apelează prin intermediul interbibliotecar la biblioteca județeană.

F.B.

Secvențe

UN NOU IMBOLD ÎN ACTIVITATEA BIBLIOTECILOR COMUNALE. Comitetul județean de cultură și educație socialistă Iași, Inspectoratul școlar județean și Biblioteca județeană „Gh. Asachi” au lansat concursul „Biblioteca comunală — prezentă activă în viața social-politică și culturală”.

Concursul se desfășoară în cadrul ediției a doua a Festivalului național „Cîntarea României” avînd două etape: 1 mai — 31 decembrie 1978; 1 ianuarie — 23 august 1979 și își propune ca obiectiv principal înscrierea bibliotecii publice ca prezentă activă în ansamblul muncii politice și cultural-educative din comună, ancorarea ei în realitățile societății noastre socialiste, creșterea contribuției la ampla acțiune de formare și dezvoltare a conștiinței oamenilor muncii. De asemenea, concursul are în vedere popularizarea în rîndul tuturor categoriilor de cititori a literaturii social-politice, a documentelor partidului și statului nostru, a cărții științifice și beletristice.

Obiectivele concursului urmăresc și ridicarea numărului de cititori și punerea în valoare a întregului fond de cărți. În acest sens, vor fi elaborate și o serie de studii și materiale bibliografice de recomandare.

Prin obiectivele și prevederile lui, concursul reprezintă un adevărat program de activitate a bibliotecilor de lectură publică. Celor mai bune biblioteci comunale participante la concurs li se vor acorda diplome și premii în cărți, iar pentru bibliotecarii fruntași se vor organiza excursii în țară cu caracter de schimb de experiență.

Constantin GÎLEA

EVOCARE ISTORICĂ A ANULUI 1848. În cadrul manifestărilor prilejuite de aniversarea a 130 de ani de la Revoluția din 1848, la cooperativele „Tehnica confecției” și „Solidaritatea” din Iași și la Casa de cultură a municipiului au avut loc reviste literare vorbite susținute de către lucrători ai Bibliotecii „Gh. Asachi”.

DEZBATERE DEDICATĂ LECTURII PUBLICE. „Locul și rolul lecturii în educarea tineretului” a fost tema dialogului susținut la Biblioteca orașenească Hirău de către sociologi, profesori de limba și literatura română, muzeografi și bibliografi din Iași cu publicul participant. Lectura cărții ca mijloc de obiectivare și asimila-

lare a experienței colective, funcțiile polivalente, implicațiile, în planul formării omului nou, pe care le are lectura, unele concluzii desprinse din ancheta efectuată în rindul elevilor au susținut interesul participanților. Concluziile au scos în evidență, printre altele, metode și forme folosite de bibliotecile publice în îndrumarea lecturii cititorilor, în integrarea acestor instituții în ansamblul manifestărilor din cadrul Festivalului național „Cântarea României”.

BIBLIOTECĂ DE CARTIER. Recent, Biblioteca, județeană „Gh. Asachi” a deschis o nouă filială în cadrul clubului inaugurat în cartierul Nicolina. Dotată cu un fond variat de carte, biblioteca de cartier va putea satisface cerințele de lectură ale unui public larg. Tot aici vor fi organizate și activități cultural-educative de informare a cititorilor asupra producției editoriale cu rente, asupra colecțiilor de cărți ale bibliotecii județene.

CONCERT CAMERAL. Al 12-lea concert cameral al actualei stagiuni din cadrul clubului „Prieteni muzicii” (club ce funcționează de peste 20 de ani la Biblioteca „Gh. Asachi”), organizat în colaborare cu Universitatea cultural științifică și Conservatorul, G. Dima”, a prilejuit audierea Sonatelor I și V pentru vioară și pian de Beethoven, în interpretarea lui Cristian Pintilie și a Gabrielei Marcovici, și a unui recital susținut de pianistul Adrian Moroșanu. Asemenea acțiuni de educație muzicală au loc bilunar.

Nicolae BUSUIOC

EXPOZIȚII ● Holul Bibliotecii „Gheorghe Asachi” din Iași a găzduit în luna februarie o expoziție de pictură organizată de Centrul de îndrumare a creației artistice de masă împreună cu Cenaclul artiștilor plastici „Th. Pallady”. Creația lui Alexandru Iacoban dezvăluie dragostea sa față de plaiurile țării, față de natură. În atmosfera trepidantă a vieții contemporane, arta peisagistică a lui Alexandru Iacoban constituie în același timp o în viață la drumeție. Artistul face peisaj cu tehnică coloristică dar și cu pasiune. El toarnă suflet, sentimente în aceste colțuri de natură pe care le descoperă frumoase.

Elidia AGRIGOROAIEI

● Gazdă a cenaclului literar-artistice „O. Goga”, Biblioteca „C. Dobrogeanu-Gherea” din București și-a înscris în preocupări și invitarea unor creatori amatori aparținând altor cercuri de creație din

țară. Mijloc eficient de cunoaștere și comunicare între artiștii amatori și între creatori și public.

Recent, Ion Hera, inginer la Intreprinderea de autocamioane Brașov și, în orele libere, plastician (membru al cercului de artă plastică „Ștefan Luchian” al Casei Armatei, Brașov) și animator entuziast al mișcării artistice brașovene a prezentat o expoziție de pictură. Cele 20 de pinze în ulei expuse în holul bibliotecii bucureștene dezvăluie un simț deosebit al culorii și o înclinație tematică aparte către peisajul citadin, pentru care pictorul este evident dotat. Expoziția, deschisă în cadrul Festivalului național „Cântarea României”, s-a bucurat la vernisaj (21 aprilie a.e.) de cuvântul de prezentare rostit de prof. dr. doc. Dan Smintinescu, el însuși un pasionat animator, în calitatea sa de președinte al Cenaclului „O. Goga”.

T.I.

LANSĂRI DE CĂRȚI ● Romus Dima, autor al lucrării *Contribuții la studierea mișcării muncitorești*

din Oltenia (Scrisul Românesc, 1978) a fost nu de mult oaspetele Bibliotecii județene Gorj, cu prilejul lansării cărții în rindul cititorilor din Tg.-Jiu Organizată la sediul filialei de la Casa Ținretului, manifestarea s-a bucurat nu numai de participarea autorului, dar și de prezentarea susținută de Constantin Drăgoescu, secretar cu propagandă al Comitetului județean Gorj al P.C.R. Interesul stîrnit de lucrare a transformat „lansarea” într-o adevărată dezbateră. Printre participanți, propagandiști, lectori ai Cabinetului județean de partid, juriști, profesori de istorie, bibliotecari. Prezența bibliotecarilor are și o altă semnificație: în intenția organizatorilor, manifestarea (8 aprilie a.e.) a jucat rolul unei acțiuni model, în cadrul înstruirii cu bibliotecarii școlari din întreg cuprinsul județului și cu bibliotecarii comunali de pe raza centrului metodic Tg.-Jiu.

Desen de Ovidiu Panighianț, elev la Liceul „N. Tonitza” din București.

Starea catalogelor în bibliotecile publice

Calitatea prelucrării catalografice și a clasificării documentelor (2). Descrierea bibliografică și organizarea catalogului alfabetic.

Consecvența și uniformitatea cu care se aplică niște principii și norme de descriere bibliografică cu caracter național — condiție a calității informării asigurate prin catalogul alfabetic, ca și a circulației informației la nivel de sistem de bibliotecă — este o problemă asupra căreia investigația noastră a întârziat cel mai mult. Greu de realizat o investigație exhaustivă atât sub raportul diversității de probleme ridicate de descrierea publicațiilor, cât și sub raportul extensiei catalogelor avute în vedere, am întreprins de fapt un sondaj, pe câteva cazuri tipice: vedeta uniformă; descrierea operelor (lucrărilor) în mai multe volume apărute eşalonat în timp; descrierea edițiilor succesive ale aceluiași lucrări; descrierea antologiilor literare și a albumelor, precum și unele probleme ridicate de descrierea la autor colectiv.

Înainte de a ne apleca asupra cazurilor cercetate ne simțim datorii cu o precizare. Ancheta noastră, în ansamblul ei, nu a urmărit să dea „note”, să determine ierarhizări profesionale, ci să realizeze o diagnoză a stării de fapt generale, eventualele exemplificări neavând decît o valoare funcțională în acest scop. De asemenea, nu ne-am propus să oferim soluții, ci doar să ridicăm câteva semne de întrebare în fața celor angajați direct în această muncă, în fața celor ce îndrumă și coordonează activitatea bibliotecară.

Vedeta uniformă

Afirmat în „Statement of principles adopted at the International Con-

ference on Cataloguing Principles, Paris, October, 1961” (Expunere de principii adoptată la Conferința internațională asupra principiilor de catalogare, Paris, octombrie, 1961), principiul vedetei uniforme (= o formă unitară de nume, totdeauna aceeași pentru același autor și tot astfel pentru titlu, în cazul lucrărilor apărute sub mai multe titluri) este promovat și în țara noastră, catalogarea centralizată (prin fișe tipărite), ca și bibliografia națională fiind un rol determinant în realizarea dezeratului de descriere uniformă. În fapt, procesul de traducere a principiului în practică este destul de anevoios, numeroase cauze de natură istorică și obiectivă (evoluția numelor; diversitatea uzanțelor de la o țară la alta; schimbările de ortografie și specificitatea ortografiei numelor în diferite limbi; traducerea numelor; variațiile de semnătură ale anumitor autori etc.) sau de natură subiectivă (diferențele de optică și de calificare ale catalogatorilor; practicile și codurile mai vechi de lucru și insuficienta cunoaștere a celor existente, ca și a normelor acreditate) concurând la întârzieră realizării cerinței de unificare a vedetelor (a descrierilor în general), de stabilire a unor limbașe comune.

Această ipoteză a fost confirmată și de ancheta noastră. Dar pentru a nu ne opri asupra unor concluzii cu caracter mai general, să trecem în revistă câteva din cazurile urmărite.

Nume real, format din nume personal și nume de familie

Am ales în mod deliberat un caz care nu ridică probleme speciale în legătură cu stabilirea numelui — de familie și personal —, deci în legătură cu redactarea vedetei uniforme: **Mihai Eminescu**. Or, în mod paradoxal, tocmai acest caz, atât de simplu, ne-a oferit surpriza de a constata că mai avem încă pași însemnați de făcut pînă la uniformizarea vedetelor, de vreme ce în toate cataloagele, paralel cu vedeta stabilită corect (în genere pentru intrările mai noi) — **Eminescu, Mihai** —, coexistă formele: **Eminescu, Mihail; Eminescu; Eminescu, M.**

Tot în legătură cu acest exemplu, am dori să amintim și un alt aspect, remarcat în toate cataloagele avute în vedere pentru aproape toate cazurile cercetate și nu o dată în fișele tipărite: **necompletarea sistematică a prenumelor reprezentate pe carte cu inițială** chiar cînd rezolvarea acestei cerințe nu ridică probleme speciale. De foarte multe ori, chiar și pe divizionara de nume, prenumele e prezentat prin inițială.

O situație asemănătoare prezintă și vedeta pentru doi coautori omonimi, cînd, paralel cu forma corectă (în exemplele noastre: **Daicoviciu, Constantin și Daicoviciu, Hadrian și Grimm, Jacob și Grimm, Wilhelm**) se întînesc vedete în care fie a fost întregit numai prenumele primului autor, fie ambele prenume sînt reprezentate prin inițială. Un caz de excepție prezintă biblioteca din Slatina, unde vedeta e redactată astfel: **Grimm, Frații** sau **Grimm, Fr.** Exemplele amintite (exceptînd ultimul) dezvăluie mai ales o anume neglijență din partea catalogatorilor și mai puțin necunoașterea sau insuficienta asimilare a unor reguli.

Pseudonime

Am urmărit redactarea vedetei pentru câteva categorii de pseudonime: pseudonime sub formă de nume și prenume (**Arghezi Tudor**); pseudonim format dintr-un singur nume (**Urmuz**); pseudonim ce îmbracă forma unui cuvînt specific, a unei formule (**Șalom Alehem**); pseudonim ce desemnează un autor care a semnat în egală măsură și cu numele propriu, fiind tot atât de cunoscut în ambele ipostaze (**Ion Barbu — Dan Barbilian**). Primele două cazuri cercetate nu prezintă probleme din punct de vedere al redactării vedetei, ci doar din punct de vedere al absenței trimiterii — totdeauna obligatorii —

de la numele real spre pseudonim. Lucrurile se complică însă în cazul celorlalte două exemple. Astfel pseudonimul lui Solomon Rabinovici având forma unei expresii, Șalom Alehem, cu semnificația de „Bine al venit”, este tratată după regulim pseudonimelor alcătuite din nume și prenume, cele două cuvinte fiind despărțite prin virgulă (**Șalom, Alehem**) în toate bibliotecile investigate, ca și pe unele fișe tipărite (vezi descrierile pentru **Opere alese**, vol. I—III). Această formă de vedetă există în paralel cu redactarea corectă (**Șalom Alehem**), în toate bibliotecile, iar la Brașov și cu forma maghiarizată **Șalom Elehem** și la Galați și cu **Șalom, Alechem** și **Șalom, Aș**.

În cazul lui **Ion Barbu** — **Dan Barbilian** situația de fapt dezvăluie o concepție confuză. Exceptând bibliotecile din București, Brăila și Pitești unde s-a optat pentru vedeta uniformă **Barbu, Ion**, cu trimitere de la **Barbilian, Dan**, descrierile fiind comasate aici. La Galați, deși rubricile au fost comasate după același sistem, modificarea vedetei pentru descrierile unor lucrări mai vechi de matematică semnele **Dan Barbilian** s-a făcut prin simplă înlocuire și fără mențiuarea convenită în note („Pe carte, numele autorului...”). La Brașov, Tirgoviște și Giurgiu s-au menținut ambele vedete, prima pentru opera literară, cealaltă pentru cea matematică și didactică, dar trimiterele funcționează într-un singur sens, iar la Timișoara, cele două vedete coexistă (fără trimiterele de rigoare („vezi și”) și fără delimitarea conținutului fiecărei rubrici. Astfel vol. I—II din **Opera matematică** și volumele II și III din **Opera didactică** se află grupate sub vedeta **Barbu, Ion**, iar vol. III pentru prima lucrare și vol. I pentru cea de a doua se regăsesc la rubrica dată de vedeta **Barbilian, Dan**.

Nume reale compuse și cu prefixe

Geneza numelor compuse se află în combinarea numelui patern cu numele matern, a numelui dinainte de căsătorie cu cel al soțului, a numelui propriu cu locul de naștere sau de obârșie al familiei. Prefixele ce intră în componența unor nume sint fie particulare, prepoziții sau articole, fie au o valoare calificativă. Datorită formelor diferite de compunere (cu linioară, prin simplă alăturare, printr-o conjuncție sau printr-un articol) și mai ales datorită uzanțelor lingvistice și naționale diferite, stabilirea vedetei uniforme în conformitate cu

forma originală a numelui ridică probleme speciale. Dificultatea se reflectă în oscilațiile în redactarea vedetei, ca și în determinarea poziției în catalogul alfabetic. Cercetarea citorva cazuri tipice ne-a dezvăluit o atare situație și în cataloagele urmărite.

Numele compuse prin linioară nu ridică de regulă probleme în stabilirea cuvintului de ordine în vedeta uniformă. O dovedesc și cazurile cercetate de noi: **Păun-Pincio, Ion**; **Papadat-Bengescu, Hortensia** (deși lipsesc trimiterele de la al doilea nume din combinație către vedeta uniformă). Unele probleme se ivesc însă atunci când doi autori semnează unindu-se numele prin linioară (**Eckmann-Chatrian**). Tratați, conform regulii, ca doi autori distincți: **Eckmann, Emile** și **Chatrian, Alexandre**, ei apar totuși, în descrierile mai vechi (la Galați, Pitești, Giurgiu și București), și sub formă de nume compus prin linioară. Ezițări în formularea vedetei se ivesc și în cazul numelor compuse prin linioară, când cea de a doua parte a numelui fiind mai cunoscută, ea devine cuvânt de ordine al vedetei uniforme, fără a se mai ține seama de linioară (**Barbu Ștefănescu-Delavrancea**). Divizionarea de autor înregistrează: **Delavrancea** — la Brașov; **Delavrancea, B.Șt.** — la București, Galați și Giurgiu; **Delavrancea, Barbu** (la Timișoara) și corect: **Delavrancea, Barbu Ștefănescu** la celelalte biblioteci. Paralel cu această formă, rubricile mai cuprind (excepție la Brăila și Tirgoviște) și celelalte vedete amintite, precum și **Delavrancea, B.**; **Delavrancea, Șt.** și **Delavrancea Ștefănescu, Barbu**.

Lucrurile se complică încă și mai tare când compunerea numelui e dublată de mai multe variante ortografice. Astfel pentru **Eliade Rădulescu, Ion**, întâlnim (mai puțin la Brăila, Galați și Brașov) forme ca: **Heliade-Rădulescu, Ion**; **Eliade, Ellade Rădulescu** și, la Slatina, chiar și pe divizionară și fără nici o trimitere, **Rădulescu, Heliade I**. La București s-a optat pentru vedeta **Heliade-Rădulescu, Ion** cu trimitere de la forma ortografiată cu E.; la Giurgiu coexistă ca vedete care dau intrarea în catalog cele două forme, cu rubrici corespunzătoare, iar la Timișoara rubrica, deschisă corect la litera E, după 5 intrări trimite la **Heliade** — **Rădulescu, Ion** unde sint grupate inclusiv fișele tipărite, după „corectarea” prealabilă a vedetei.

În bibliotecile cercetate apare mai puțin cunoscută una din regulile de catalogare anglo-americane conform căreia **numele compuse ale unor femei căsătorite** (numele anterior căsătoriei și cel dobândit) primesc în ve-

detă drept cuvânt de ordine (indiferent de ordinea dată în semnătură de autoarea respectivă) numele soțului. Astfel, în bibliotecile din București, Brașov, Pitești, Timișoara a fost stabilită (pentru cazul cercetat) vedeta: **Beecher-Stowe, Harriet (Elizabeth)**, numai Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați folosind vedeta corectă: **Stowe, Harriet Beecher**, dar și aceasta paralel cu forma la care ne-am referit mai sus (în cataloagele celorlalte biblioteci nu am depistat autoarea). Va fi contribuind la această eroare oarecum generală însă și vedeta prezentată de fișele tipărite, în strînsă legătură cu tendința, de asemenea quasi generală, de a nu prelua critic fișa tipărită și de a și-o însuși întocmai?

O insuficiență asimilare a normelor acrediate se manifestă în unele din bibliotecile vizate și vis-à-vis de numele în a căror compunere intră diferite prefixe, nefăcîndu-se, în genere, distincția convenită între prefixele care fac parte integrantă din nume, determinînd și ordinea în catalog (considerîndu-se literă de literă și nu cuvînt de cuvînt) și cele care nu fac parte din nume, urmînd în vedetă prenumelui. Astfel, paralel cu vedetele redactate corect în majoritatea unităților pentru **La Fontaine, Jean de**; **Dos Passos, John**; **Du Maurier, Daphné**; **De la Roche, Mazo**; **De Coster, Charles**, întâlnim și forme de vedetă ca: **Fontaine, La** (Slatina), **Roche, Mazo de la** (Slatina, Galați), **Charles, John Dos** (Slatina), **Coster, Charles de** (Pitești, Timișoara, Slatina).

Asimilînd normele de stabilire a vedetelor pentru numele olandeze cu prefixe (= se scoate totdeauna în vedetă numele ce urmează prefixului, indiferent de originea flamandă sau germanică) cu cele pentru numele belgiene de aceeași origină sau ale numelor franceze din a căror componență fac parte prefixele **van** și **van der**, în toate bibliotecile (ca și pe fișa tipărită) întâlnim alături de vedete corecte ca: **Van Tieghem, Paul** și vedete incorecte ca: **Van Gogh, Vincent**, în loc de **Gogh, Vincent van**.

O altă confuzie generală se face între unele nume cu prepoziție și numele compuse unite prin prepoziție, conjuncție sau articole. Astfel, în loc de **Tommasi di Lampedusa, Giuseppe** apare (conform și fișelor tipărite mai noi) **Lampedusa, Giuseppe Tommasi di** în mai toate bibliotecile (excepție cea din București). La Slatina, paralel cu forma enunțată mai există și o altă variantă de vedetă: **Lampedusa di, Tomasi Giuseppe**, iar

la Timișoara: Tomasi Giuseppe Di Lampedusa.

Pentru numele de autori anglo-saxoni cu prefixe calificative (de origine, de descendență) nu se întîmpină dificultăți în redactarea vedetei (O'Casey, Sean; O'Neill, Eugen). Probleme intervin la orînduirea lor în catalog, cele mai multe bibliotecii considerîndu-le cuvînt de cuvînt și nu literă (O bogăție.../ O'Casey, Sean/ O carieră...)

Nu ridică probleme nici numele germane cu prefixul von sau von der, descrise corect în genere (Schiller, Friederich von), deși se oscilează (Brașov, Galați, Timișoara, Giurgiu) între forma corectă și cea în care se face abstracție de prefixul von (inclusiv pe divizionare).

Autori maghiari și orientali

Normele de redactare a vedetei pentru autorii maghiari sînt în genere cunoscute și corect aplicate, ca topică, ezitări ivindu-se în folosirea virgulei despărțitoare. (O excepție: la Slatina am întîlnit și un exemplu de inversare, Mor, Jókai figurînd alături de Jókai Mor). În schimb, pentru numele orientale, datorită uzanțelor foarte diferite de la o țară la alta, ca și datorită evoluției istorice a acestora, se întîmpină destule dificultăți în stabilirea vedetei uniforme, mai ales în condițiile absenței unor lucrări de informare adecvate (istorii literare, dicționare de autori orientali). Astfel, Omar Khayyam apare la bibliotecile din Brăila, Pitești, Giurgiu și Timișoara atît sub această formă corectă de vedetă, cît și sub forma: Omar, Khayyam. Mai întîlnim și alte variante: la Galați — Omer Khayyam; la Timișoara, Slatina și Giurgiu — Khayyam, Omar, cu consecințele bănuite în orînduirea catalogului. Pentru Saadi Shirazi, Abu Abdullah Musrifaddin nu am găsit nicăieri, nici pe fișele tipărite din cataloage, nici pe cele manuale (în redacție proprie) vedeta uniformă. Cea mai răspîndită formă este: Saadi (Musharif Uddin) — la Brașov, Brăila, Galați, Giurgiu, București. La Slatina, au fost folosite vedetele: Saadi și Saadi din Shiraz; la Tirgoviște: Saadi, Moslekoddin, iar la Timișoara, printr-o tratare greșită în prelucrarea a antologiei *Catrene persane* apare o vedetă combinată cu generic: Saadi, Hafez. La numele chinezești (sondaajul s-a făcut pe Li Tai-pe) nu sînt probleme în stabilirea cuvîntului de ordine, ci inconsecvențe în ortografierea numelui care apare și cu variantele: Li-Tai-Pe și Li-Tai-pe. Fără probleme,

la o primă vedere, ortografierea numerelor japoneze.

Autori antiei grece și latini

Pentru autorii greci clasici, Conferința de catalogare de la Paris (1961), ca și reuniunea pe probleme de catalogare de la Copenhaga (1969) au adoptat drept principiu normativ folosirea formei latine a numelui. Deși fișa tipărită și Bibliografia R.S.R. promovează și la noi acest criteriu în formularea vedetelor uniforme pentru autorii greci clasici, el nu a fost, se pare, suficient asimilat în toate bibliotecile investigate. O dovadă și cele două cazuri urmărite: Aeschylus și Aesopus. Astfel, la Tirgoviște se folosesc vedetele Eschil și Esop; tot astfel la Slatina și Galați. La Giurgiu se folosește forma latinizată pentru primul caz (Aeschylus), dar cea tradițională pentru cel de al doilea (Esop). Paralel în catalog se menține și o rubrică destinată pentru Eschil, iar la Timișoara latinizarea vedetei s-a făcut, pentru Aesopus, dar nu și pentru Eschil.

Stabilirea corectă a vedetei pentru autorii latini e condiționată de o deplină cunoaștere a mecanismului după care pronomenul, numele, cognomenul sau supranomenul devine cuvînt de ordine în redactarea unei anume vedete. De asemenea, sînt necesare cunoștințe de limba latină pentru a putea transpune numele (de regulă în edițiile în limba latină încorporat în text de cele mai multe ori, la cazul genitiv, dar și la dativ acuzativ și ablativ) la forma de nominativ cerută de redactarea vedetei uniforme. Fără aceasta, oscilațiile de vedetă sînt inerente, cum rezultă și din cazurile analizate de noi: Ovidius Naso, Publius; Vergilius Maro, Publius; Caesar, Caius Iulius; Cicero, Marcus Tullius; Horatius, Quintus Flaccus. Mai puțin bibliotecile din Tirgoviște, București și într-o anumită măsură Brăila, toate celelalte utilizează forme diverse incorecte de vedete paralel-cu cea corectă. Ne vom opri numai la pildele oferite de catalogul bibliotecii din Galați, cu cele mai numeroase variante de vedete, în care se regăsesc și vedetele din celelalte cataloage:

— Ovidius, Naso Publius — pe divizionară și în rubrică —, Ovidius, N.P., Ovidiu Naso, Publius

— Vergiliu Maro P. — pe divizionară (dar intercalat la silaba „Vir“) și în cuprins —; Virgilius, Publius Maro; Vergilius Maro Publius; Virgilius Publius Maronis; Virgiliu Maronis P.

— Cezar, C.I. (pe divizionară); Caesar, Caius Iulius; Caesar; Caesar Julius; Caesar, C.J.; Cesar Caius

Iulius; Cezar, Calus Iulius; Cesar, Jules; Cezar.

— Cicero, M.T. (pe divizionară); Cicero, Marcus Tullius; Cicero, Marcus Jullius; Cicero; Ciceronis, M.T.

— Horațiu (pe divizionară); Horatius, Quintus Flaccus; Horatius Flaccus, Quintus; Horațius Flaccus, Quintus (de notat că această din urmă formă se întîlnește și pe fișa tipărită)

Transliterarea caracterelor chirilice

Transliterarea vedetei pentru numele ce provin din limbi care folosesc alt alfabet decît cel latin s-a născut din necesitatea de a grupa în catalogul alfabetic la aceeași rubrică și în aceeași ordine alfabetică toate descrierile cunvenite. Transliterarea caracterelor chirilice în scrierea latină are la bază recomandările I.S.O./R.9, iar la noi prin STAS R5 309-56 emis de Direcția generală pentru Metrologie, Standarde și Invenții în seria de standarde U03. Biblioteca Centrală de Stat aplică acest sistem atît în *Bibliografia R.S.R.* (din 1969 incoace) și în cataloagele colective „Cărți străine intrate în bibliotecile din România“ (din 1968...), ca și în cataloagele proprii. Pe fișa tipărită transliterarea vedetei are însă un caracter accidental (ex. Pușkin, Aleksandr Sergeevič. *Versuri*. 1974, dar Pușkin, Alexandr Sergeevici. *Poveste cu un pescar și un peștișor*. Buc., 1975). Așa se explică faptul că nici una din marile biblioteci județene cercetate nu folosește regulim de transliterare a vedetei, cu toate consecințele asupra neuniformizării vedetei. Pînă și biblioteca din Brăila, de regulă consecventă în aplicarea unor norme, folosește în paralel multiple forme de redactare a vedetei: Pușkin, A.S. (pe divizionară); Puschin, Alexei Sergeevici; Puschin, Alexandr Sergheevici; Pușkin, Aleksandr Sergeevici; Pușkin, Aleksandr Sergeevič. Mai mult, la Galați și Pitești am întîlnit și vedete păstrînd alfabetul cirilic: ПУШКИН, А.С.

Exemplele la care ne-am oprit în legătură cu vedeta uniformă, chiar dacă nu epuizează cazurile, sînt, credem, elocvente. Nu e vorba doar de faptul că bibliotecile județene nu au reușit să-și stabilească un limbaj comun, dar lipsa de uniformitate marchează și fiecare catalog în parte, stare agravată și de folosirea cu totul sporadică a sistemului de trimiteri atît de necesar în orice catalog alfabetic.

Liliana OBROCEA

(Continuare în numărul următor)

Consultații în CZU

În lanțul operațiilor reclamate de procesul de organizare a fondurilor și a cataloagelor, clasificarea publicațiilor ridică cele mai multe probleme, a căror rezolvare este uneori destul de dificilă. Dificultatea, în cazul bibliotecilor noastre, este accentuată de modificările și schimbările care au intervenit în structura CZU ca urmare a dezvoltării științelor, cu deosebire a disciplinelor de graniță pe de o parte, iar pe de altă parte, ca urmare a proliferării fără precedent a cerințelor de informare documentară, de înmagazinare și regăsire a informațiilor.

Se întâmplă de asemenea greutăți în activitatea de clasificare unitară a publicațiilor și în structurarea unitară a noțiunilor în catalogul sistematic datorită faptului că fișa tipărită a renunțat la unii indici din tabelele românești de clasificare (ediția 1959) pentru noțiuni care în CZU erau altfel indexate, precum și în situațiile în care fișa tipărită a folosit, în timp, pentru același subiect, mai multe variante de indici (vezi în acest sens clasificarea publicațiilor privind expozițiile, muzeele, congresele, lucrările de referință, autobiografiile, tineretul, copiii etc.) sau a avut oscilații în modul de utilizare a indicelui auxiliar analitic cu linioara.

Ar fi fost necesar în aceste condiții să se găsească o modalitate de linere în curent, în mod sistematic, a bibliotecarilor care se ocupă de clasificare cu ceea ce a intervenit nou în acest domeniu și, mai ales, editarea unor tabele de clasificare zecimală de un fel sau altul, a căror lipsă este atât de mult resimțită în momentul de față.

La constituirea pe țară pe tema îndrumării unitare a activității bibliotecilor publice care a avut loc la sfârșitul anului 1977 au fost ridicate toate aceste probleme, cerându-se cu insistență comunicarea tuturor modificărilor.

Tot ce s-a realizat până acum se datorează în special cursurilor de perfecționare și reciclare profesională, unde bibliotecarii cursanți au reușit să-și clarifice unele probleme mai dificile legate de clasificarea publicațiilor, sau contactelor nemijlocite ale bibliotecarilor din țară cu specialiști în domeniul clasificării din Biblioteca Centrală de Stat.

Se simte însă nevoia unui contact organizat, a unor întâlniri sau schimburi de experiență care să favorizeze transferul de idei, să pună în evidență cele mai bune soluții găsite de unele biblioteci în sistematizarea fondurilor de publicații și reflectarea lor în catalog.

Pentru a suplini această lipsă, revista are binevenita inițiativă de a deschide o rubrică permanentă în care ne propunem să răspundem unor probleme concrete ce se pun în practica clasificării zecimale, să lămurim îndeosebi neclaritățile legate de folosirea fișei tipărite în catalogul sistematic, cum ar fi neînțelegerea semnificației unor indici și a locului lor în organizarea catalogului sistematic sau cum procedăm în situațiile în care fișa tipărită vehiculează indici prea dezvoltati în raport cu nivelul de structurare a conceptelor în catalogul pe care și-l organizează fiecare bibliotecă.

Rubrica își propune de asemenea să clarifice și alte probleme cum ar fi: locul ocupat de clasificarea zecimală în procesul de prelucrare a publicațiilor, instrumentele de lucru și de informare ale clasificatorului, modificări și completări aduse de FID/CCG labelor de clasificare zecimală universală, corelări între indicii CZ anulați și indicii noi ce se folosesc, variante corecte și incorecte în folosirea unor indici CZ.

Totodată rubrica rămâne deschisă pentru orice altă problemă din domeniul clasificării zecimale a publicațiilor, în care scop așteptăm pe adresa revistei sugestiile cititorilor.

RECOMANDĂRI GENERALE PRIVIND CLASIFICAREA PUBLICAȚIILOR

Prin structura ei ierarhică, CZU permite gradarea conceptelor de la general la particular oricât de amănunțit ne propunem să o facem, creînd astfel posibilitatea satisfacerii nevoilor de informare de la subiectele cele mai generale pînă la domenii foarte înguste.

Dacă tabelele de clasificare zecimală au o structură fixă care în timp nu a suferit mari transformări, tehnica de combinare a indicilor este foarte flexibilă, dînd libertate clasificatorului să opteze pentru o soluție sau alta. De aceea pentru folosirea cit mai corectă a clasificării zecimale se impune un studiu atent și o anumită practică pentru a ne familiariza cu toate posibilitățile de combinare a indicilor, cu modul de mînuire a acestora.

Clasificarea zecimală oferă adesea mai multe soluții pentru indexarea unui concept, de aceea nu se pot da instrucțiuni rigide privind metodologia clasificării. Pentru fiecare caz individual vor fi studiate toate variantele în vederea găsirii celei mai bune soluții. De multe ori în clasificarea aceluiași concept pot apărea soluții diferite (toate corecte) și de aceea punctul de vedere al clasificatorului joacă un rol considerabil.

Avînd în vedere toate acestea, este foarte necesar ca fiecare clasificator să-și alcătuiască un fișier de modele, pe fișe standardizate, în care să noteze toate combinațiile de indici atribuite în indexarea unor concepte mai dificile. În felul acesta vom avea garanția că o combinație stabilită într-o anumită formulă va fi folosită întocmai ori de cite ori conceptul respectiv se repetă.

În clasificarea unui subiect va avea întotdeauna prioritate situarea acestuia în cadrul indicilor principali. Numai în cazul în care cu ajutorul indicilor principali

nu poate fi exprimat exact subiectul se va apela la indicii auxiliari respectînd următoarea succesiune:

1. indice CZU principal
2. indice auxiliar analitic cu .0 (punct zero)
3. indice auxiliar analitic cu — (linioară)
4. indice auxiliar comun de punct de vedere
5. alți indici auxiliari comuni.

Exemplu:

	corect		incorect
159.922.7	→ Psihologia copilului	←	159.9—053.2
614.23	→ Medici	←	61—05

Teoretic nu este fixată o limită în folosirea indicilor auxiliari. Totuși va trebui să avem grijă ca aceasta să fie făcută cit mai rațional și numai atunci cînd este cerută de structurarea fișelor în catalog sau de nevoile de informare ale beneficiarilor. Este foarte important ca în clasificarea publicațiilor să fie păstrată o succesiune unitară a indicilor auxiliari atunci cînd intră în compunerea indicilor combinați, altfel aceeași noțiune va fi dispersată în catalog. O regulă în această privință este imposibil de dat. CZU-recomandă următoarea succesiune a indicilor auxiliari (înaintea acestora notăm indicele principal):

indice principal	indici analitici	indici auxiliari comuni				
		punct de vedere	loc	timp	formă	limbă
0/9	.0, —	.00	(...)“	(0...)	= ..

Exemplu:

633.1.001.5(498) „1933“ (082)=590 — Cercetări privind cultura cerealelor în România în anul 1933. Culegere de materiale, în limba română.

859.0.09 — 1 „18“ (075)=590 Poezia română în sec. 19 Manual, în limba română

(O asemenea înălțare are numai valoare de exemplu; în practica indexării ne vom întâlni foarte rar cu combinații în care să fim nevoiți să apelăm la toți indicii auxiliari.)

Sînt totuși situații cînd clasificatorul trebuie să hotărască singur asupra succesiunii indicilor auxiliari, atunci cînd ordinea recomandată de CZU nu se adaptează unor cereri de informare ale beneficiarilor.

A ști cînd și cum să folosești semnele de conexiune (relație: adăugire +, extensie /) este de asemenea foarte important în clasificare. Numărul indicilor ce pot fi reuniți prin semnul de relație nu este limitat. Se recomandă totuși să fie evitată gruparea mai multor indici prin semnul de relație deoarece indicele general devine prea lung și complicat și îngreuiază intercalarea fișelor în catalog. Alcătuirea unui indice complex din cel mult două relații este o limită rezonabilă. De asemenea și celelalte semne de conexiune trebuie folosite cu mare precauție. De altfel, Comisia Centrală de Clasificare nu mai recomandă folosirea semnului de adăugire încă din anul 1962. (Fișa tipărită folosește acest semn din economie de spațiu tipografic și nu cu valoare de conexiune.)

Indicii folosiți în fișa tipărită nu vor fi prelunați automat de către clasificatorii care beneficiază de catalogarea centralizată ci vor fi adaptați specificului catalogului propriu. Dacă o combinație de indici sau un indice foarte dezvoltat de pe fișa tipărită se pot adapta perfect structurii catalogului sistematic al unei biblioteci, aceiași indici pot să nu răspundă nevoilor de informare sau criteriilor de structurare a conceptelor din catalogul altei biblioteci. De aceea fișa tipărită nu va fi tratată ca „tabu“. Atunci cînd nu cunoaștem semnificația unui indice nou apărut în fișa tipărită, fișele respective vor fi păstrate în serviciu pînă la elucidarea semnificației indicelui și numai atunci vom hotărî dacă este cazul să introducem fișe în catalog la noțiunea respectivă, ținînd seama și de rezolvarea existentă pentru aceeași noțiune.

RECOMANDĂRI PRIVIND CLASIFICAREA PUBLICAȚIILOR LA CLASA 0 GENERALITĂȚI

Sub denumirea de „Generalități“ această clasă reunește „un număr considerabil de noțiuni al căror caracter este foarte larg pentru a permite integrarea lor la o anumită clasă, tot aici găsind elementele cele mai generale ale muncii intelectuale“ (R. Dubuc. *La classification decennale universelle*. Paris, 1973, p. 46).

Prima diviziune a clasei 0 Generalități, 00 este afectată noțiunilor preliminare (prolegomene), precum și problemelor generale ale științei și culturii. Este urmată de diviziunile 01 *Bibliografie. Cataloge. Liste de cărți* și 02 *Biblioteconomie. Biblioteci*.

La diviziunea 03 sînt grupate *enciclopediile și dicționarele enciclopedice* al căror conținut se referă la ansamblul cunoștințelor. Dicționarele care se referă la un anumit domeniu (fizică, chimie) vor fi clasificate la domeniul respectiv. Problema clasificării dicționarelor pe domenii va fi reluată cînd va fi discutată clasa 8 *Filologie. Lingvistică. Literatură*.

Diviziunea 04 *Eseuri în colecție* este o grupă mai puțin utilizată, de aceea nu recomandăm folosirea acesteia și nici a subdiviziunilor sale, chiar cînd apar pe fișa tipărită. René Dubuc propune „anularea ei în profitul lui 082“.

Diviziunea 05 este folosită pentru clasificarea periodiceilor care au un caracter general: *anuale, almanahuri, cărți de adrese* etc. Periodicele consacrate unui anumit subiect vor fi clasificate la subiectul respectiv. Și această diviziune după părerea lui René Dubuc ar putea să fie anulată iar conținutul său să fie trecut la 07.

Diviziunea 06 a fost consacrată inițial colectivităților cu caracter general, dar treptat s-a extins cuprinzînd toate *colectivitățile științifice, literare, comerciale* etc. Urmează diviziunile 07 *Ziaristică. Presă*, 08 *Poligrafie* și 09 *Manuscrise. Bibliofilie*.

Diviziunile clasei 0 Generalități nu trebuie confundate cu diviziunile indicelui auxiliar de formă. Clasa 0 a servit la formarea indicelui auxiliar de formă, dar paralelismul între diviziunile clasei 0 și indicii auxiliari de formă este numai parțial, și anume:

0 Generalități	Indicii auxiliari de formă
01 Bibliografie. Cataloge. Liste de cărți	(01) Filozofia, teoria subiectului
02 Biblioteconomie. Biblioteci	(02) Tratamente. Expuneri sistematice sub formă de carte
03 Enciclopedii. Dicționare generale	(03) Enciclopedii, dicționare, lexicoane
04 Eseuri în colecție	(04) Broșuri, conferințe, dizertații, scrisori, articole
05 Periodice. Publicații cu caracter periodic	(05) Publicații periodice. Reviste, anuale
06 Colectivități	(06) Publicații despre colectivități
07 Presă. Ziaristică	(07) Publicații destinate învățămîntului. Manuale
08 Poligrafii	(08) Poligrafii
09 Manuscrise. Bibliofilie	(09) Prezentare sub formă istorică

Se observă că numai diviziunile 03, 04, 05, 06 și 08 au aceeași semnificație ca și indicii auxiliari de formă. Fișa tipărită clasifică aceste noțiuni folosindu-se întotdeauna de indicii principali de clasificare.

Exemplu:

061:008(498) Ateneul Român
083.9:621.9 Proiectarea mașinilor unelte
061.3:061:859.0.09 Uniunea scriitorilor „1977“ Buc.
Conferința națională a scriitorilor

CZU recomandă în acest caz folosirea indicelui principal numai în situațiile în care forma reprezintă o caracteristică importantă în satisfacerea nevoilor de informare ale beneficiarilor, altfel riscăm să încărcăm catalogul cu fișe inutile. De aceea clasificatorii care folosesc fișa tipărită vor trebui să hotărască singuri, ținînd seama de specificul colecțiilor bibliotecii și de solicitările cititorilor ce categorii de materiale se vor clasifica folosindu-se de indicii principali 03, 04, 05, 06, 08, urmînd ca restul indicilor principali ce apar pe fișa tipărită să fie tratați ca indici auxiliari.

Exemplu:

069(498):73/76(100) Muzeu de artă
(069 poate fi folosit ca indice principal)
083.9:621.9 Proiectarea mașinilor unelte
(indicele principal 083.9 poate fi tratat ca indice auxiliar).

Intrarea fișelor în catalogul sistematic general va fi dictată întotdeauna de indicele principal de clasificare și nu de un indice auxiliar. Numai în cadrul indicelui principal se va urmări divizarea acestuia cu ajutorul indicii

lor auxiliari. (Indicii auxiliari pot fi folosiți în structurarea materialelor în cataloagele speciale, de exemplu — bibliografia locală, cataloage geografice.) De aceea, indicii auxiliari folosiți de fișa tipărită în fața indicelui principal de clasificare nu vor da intrarea în catalog, ei vor servi ca subdivizare a indicelui principal respectiv.

Exemplu:

(079.5): 859.0.09 + 82.09 Dialoguri literare
(025): 621.396 + 621.397 Radio și televiziune
Întrebări și răspunsuri

vor fi interpretați:

859.0.09 + 82.09 (079.9)

621.396 + 621.397 (025)

În continuare, propunem un mod de structurare a cataloagelor sistematice din bibliotecile noastre pentru clasa 0, pornind de la ediția internațională medie publicată la Bruxelles în 1967. Unii indici mai noi, folosiți în fișa tipărită, nu vor fi deci regăsiți aici urmînd a fi prezențați ulterior.

0 Generalități

Științe. Organizații. Organizarea muncii intelectuale. Scrieri și simboluri. Documente și publicații în general

00 Prolegomena

Bazele generale ale științei și culturii

001 Știință și cunoștințe în general

Cunoaștere. Erudiție. Organizarea muncii intelectuale

Exemplu: 001 (498) „18” Dezvoltarea științelor în România în sec. XIX

.1 Noțiuni fundamentale

Definiția, obiectul, scopul, natura științei

.18 Viitorologie. Anticipație

Previziune. Prognoză

Exemple:

001.18:371 Educația la timpul viitor

001.18:62 Prognoza tehnologică

.4 Limbaj științific. Terminologie. Nomenclatură

→ 801.32

Exemple:

001.4 = 40 Terminologie în limba franceză

001.4:54 = 30 Terminologie de chimie, în limba germană

.8 Metodologie generală. Metode de studiu și cercetare

→ 005, 167/168

.81 Organizarea muncii intelectuale

.815 Înmagazinarea și regăsirea informațiilor. Indexare

→ 025.34

.89 Organizarea științei și a muncii științifice în general

Cercetare științifică

→ 005,007

Exemple:

001.89 Tendințe actuale ale cercetării științifice

001.89:371 Cercetarea în pedagogie

.92 Popularizarea științei

→ 659.1, 659.3

002 Documentare. Scrieri în general

.2 Carte. Istoria cărții. Ansamblul producției literare

→ 02, 655

.6 Centre de documentare

003 Scriere. Semne grafice

Alfabet. Instrumente și materiale pentru scris. Tipuri de scriere. Diverse maniere de reproducere grafică a ideilor

→ 930.272

Exemplu:

003(100) (091) Istoria scrisului

005 Studiul organizării

Metode, analize, clasificare, sistematizare

→ 001.8, 001.89, 167/168, 65.01

007 Informare. Comunicare. Cibernetică

→ 621.391, 681.3

Exemple:

007 Informatica

007:159.9 Psihologie și informație

007:57 Biologie informațională

.5 Sisteme automate. Roboți

008 Civilizație. Cultură. Progres

→ 130.2

Exemple:

008(498) „18” Cultura română în sec. XIX

008(498.4) Cultura în Transilvania

009 Activități ale spiritului în general. Umanism

Exemplu:

009(498) „19” Umanism românesc la început de secol

01 Bibliografie. Cataloage. Liste de cărți

→ 002, 025.3, 930.25

Exemplu:

01(498) (091) Istoria bibliografiei în România

011 Bibliografii generale

012 Bibliografii individuale

Biobibliografii

→ 016

Exemple:

012:859.0.09 Dosoftei Dosoftei. Bibliografie

013 Bibliografii colective

014 Bibliografii de lucrări de forme speciale (anonime, pseudonime, publicații colective)

3 Bibliografii de articole din periodice

Exemple:

014.3: 05(498) Luceafărul, Luceafărul Indice bibliografic analitic

015 Bibliografii grupate după locul de publicare a lucrărilor. Bibliografii naționale. Bibliografii locale

Exemple:

015(498) Bibliografia R.S. România

015(498.5) Bibliografia Dobrogei

016 Bibliografii speciale privitoare la un anumit domeniu sau subiect

→ 042

Exemplu:

016:51 Bibliografie de lucrări de matematică

017/019 Cataloage în general

Cataloage de biblioteci, cataloage de librării, de edituri, de anticariat

→ 025.3

02 Biblioteconomie. Biblioteci

Lucrări generale despre organizarea bibliotecilor

Tehnica de bibliotecă. Depozit legal

→ 022, 655

021 Crearea și dezvoltarea bibliotecilor. Rolul și sarcinile bibliotecilor. Legislația de bibliotecă. Depozit legal

022 Localul și instalațiile materiale

Amplasare generală. Amenajări interioare. Mobilier. Iluminat. Încălzit. Ventilație

→ 727.8

023 Conducerea bibliotecii. Personal.

Relații cu publicul. Regulamente

Folosirea bibliotecii în general

025 Servicii diverse

Tehnica de bibliotecă

.2 Achiziții. Completarea colecțiilor

.3 Descrierea publicațiilor

Catalogare. Organizarea cataloagelor

→ 017/019, 001.815

.4 Clasificare. Clasificare zecimală universală

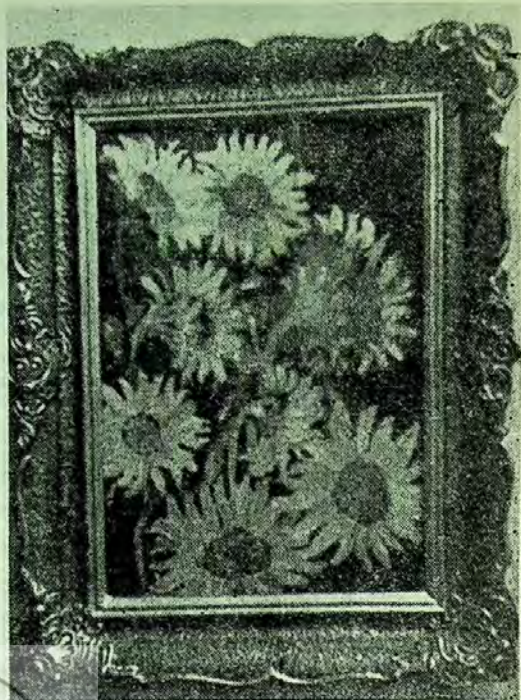
.5 Referințe. Informare

.7 Legarea, întreținerea și repararea publicațiilor

→ 681.1

- 025.8 Organizarea colecțiilor
 Așezarea și păstrarea publicațiilor în depozite
 .85 Conservarea și igiena cărții
- 026 Biblioteci și colecții de documente speciale
 Exemplu:
 026:61 Biblioteci medicale
- 027 Biblioteci enciclopedice de diferite tipuri
 Biblioteci naționale, universitare, județene, municipale, orașenești, comunale
 .6 Biblioteci destinate anumitor categorii de cititori
 Biblioteci pentru copii
- 028 Lectură. Îndrumarea lecturii
- 03 Enciclopedii. Dicționare generale. Lexicoane generale
 →801.32
 Exemplu:
 03 = 590 Mic dicționar enciclopedic
- 04 Eseuri în colecție
- 05 Publicații periodice. Reviste
 → 07
 Exemple:
 05(498) „18” Reviste românești la sfârșitul sec. XIX
 05 (498) Familia Familia. Contribuții monografice
- 058 Anuare. Cărți de adrese
- 059 Almanahuri. Calendare
- 06 Colectivități. Societăți. Institute. Academii
 Institute de cercetare. Congrese. Expoziții. Muze
- 061 Tipuri de colectivități. Societăți. Asociații
 .12 Academii
 Exemplu:
 061. 42(498) Academia R.S. România
- .3 Congrese, conferințe, simpozioane, reuniuni, adunări, mitinguri
- .4 Expoziții temporare. Saloane. Turguri
 → 069
- .6 Institute de cercetare. Institute științifice diverse
- 069 Muzeologie. Muzeistică
 Muze. Galerii. Expoziții permanente
 → 064
- 07 Presă. Ziaristică
- 08 Poligrafii. Culegeri
- 081 Poligrafii individuale
- 082 Poligrafii colective
 .1 Serii. Colecții
 Publicațiile vor fi clasificate în primul rând la subiectul pe care-l tratează. Indicele 082.1 va fi urmat de denumirea colecției
- 084 Reprezentări grafice. Albume
- 087 Publicații provenind de la diverse categorii de autori și destinate diferitelor categorii de cititori
 .5 Publicații destinate copiilor
 → 82—93
 Exemplu:
 087.5:59 Mic atlas zoologic
- 09 Manuscrise. Bibliofilie. Lucrări rare
 Publicațiile clasificate la subdiviziunile lui 09 se vor indexa și la subiectul lor
- 091 Manuscrise
- 093 Incunabule (imprintate înainte de 1500)
- 094 Lucrări rare și prețioase
 Exemplare unice, ediții de lux, ediții princeps
- 095 Lucrări deosebite prin legătura lor
- 096 Lucrări cu ilustrații de valoare artistică
- 097 Ex libris. Însemne de proprietate și proveniență
- 098 Categorii de lucrări caracteristice prin caracterul lor intrinsec. Publicații prohibite, interzise, imaginare etc.
- 099 Lucrări rare. Curiozități
 Lucrări de dimensiuni excepționale. Ediții epuizate
 .3 Lucrări cu dedicație, autograf

Elena SABADAC

Petra Săndulescu: „Flori”

EXPOZIȚII LA BIBLIOTECA „CEZAR PETRESCU” DIN CAPITALĂ

A intrat în practica curentă a multor instituții cultural-artistice de a-și „depăși” profilul strict pentru a realiza un adevărat „dialog al artelor”: concerte și recitaluri poetice în sălile muzeelor, expoziții de artă plastică în foaierele teatrelor și ale bibliotecilor etc. Preocupările Bibliotecii „Cezar Petrescu” din București se înscriu deci într-o asemenea tendință generală. Dar poate nicăieri nu își găsește o expoziție de artă plastică mai firesc locul ca într-o bibliotecă, deținătoare, între altele, și a unor colecții de albume de artă și lucrări de educație estetică și de informare în acest domeniu. Educația estetică — componentă de bază a activității cultural-educative desfășurată de biblioteca publică — se realizează astfel mai viu, mai complex, mai complet, „dialogul” fiind în acest caz între documentul tipărit și documentul de artă propriu-zis. Prezentînd două dintre cele mai recente expoziții de pictură organizate de biblioteca bucureșteană, primite cu mult interes de publicul aceluia, ca și de critica de specialitate, oferim doar niște pilde, pentru că asemenea preocupări se întîlnesc și în practica altor biblioteci din țară și din Capitală.

DIALOG

Bibliotecară de profesie și pictoriță în orele libere: **Petra Săndulescu**. S-a apropiat cu sensibilitate de universul culorilor, tălmăcind în limbajul lor impresii din realitate: flori, case, colțuri de natură, chipuri. Tematica predilectă: florile. Flori de cîmp și flori de grădină, permițînd desfășurarea unei largi palete coloristice, de la tonurile calde, catifelate ale panselelor, la aprinderea pertinentă a trandafirilor. Ajunsă la a treia expoziție personală, Petra Săndulescu a expus recent într-un cadru inedit: Biblioteca publică „Cezar Petrescu” din București. A intrat de mult în practica bibliotecilor, a altor instituții de cultură și artă de a-și oferi spațiul pentru expoziții. E un „dialog al artelor” despre a cărui eficiență nu mai trebuie să argumentăm.

Ceea ce conferă nota de inedit a expoziției pe care o prezentăm este faptul că bibliotecara-pictoriță lucrează chiar aici. S-a împlinit astfel, totodată, și un dialog mai subtil între bibliotecară și cititorii ei, între iubitorii de carte și cea care îi călăuzește prin universul ei. I.T.

Eugen Sandu Raportoru: „Autoportret”

Eugen Sandu Raportoru: „Peisaj”

ÎNTRU PROMISIUNE ȘI CERTITUDINE

Cînd un tînr de numai 16 ani se află la cea de a doua expoziție personală de pictură și cînd tablourile cu care se prezintă publicului vădesc nu numai un deosebit talent nativ, ci și asimilarea și înțelegerea unor legi ale echilibrului compozițional și cromatic, sintem îndreptățiți să vorbim de o reală speranță, de o frumoasă promisiune a artei noastre plastice. Promisiunea este intruchipată de expoziția de pictură a elevului **Eugen Sandu Raportoru**, deschisă sub egida celei de a doua ediții a Festivalului național „Cîntarea României” în sala Bibliotecii „Cezar Petrescu” din București, care patronează, de altfel, și cenaclul literar-artistic din care el face parte.

Cele 28 de tablouri expuse, în majoritatea lor peisaj citadin bucureștean, precum și cele cîteva portrete și autoportrete vededesc un gust sigur, ce a știut să evite capcanele decorativismului facil, găsind într-o coloratură sobră, uneori austeră chiar, mijlocul de a exprima o mare puritate a simțirii, o gândire artistică echilibrată pentru care Andreeescu și Corneliu Baba par să fie deocamdată coordonatele călăuzitoare. Lucrări precum „Pădure”, „Hanul galben”, „Mănăstire” sau „Autoportret cu bandă albastră” ilustrează capacitatea lui Raportoru de a-și interioriza trăirile și impresiile, de a pondera tensiunea cromatică spre a-i conferi un grad de reflexitate.

Evident, tînrul artist se află abia la început de drum, un drum care, spre a nu se infunda în anonim și spre a-l purta spre piscurile unei personalități distincte și originale, îi va solicita multă muncă și mult simț de răspundere față de propria sa înzestrare. Dar primii pași pe care i-a făcut deja pe acest drum de la speranță la certitudine ne fac să credem că Eugen Sandu Raportoru este un nume de care vom mai avea prilejul să vorbim. Și numai de bine!

Victor Ernest MAȘEK

BIBLIOTECONOMIA un domeniu în schimbare

Una din trăsăturile cele mai definitorii ale epocii noastre o constituie înțelegerea aproape generalizată a necesității schimbării. Imbogățirea conținutului și căutarea unor forme mai noi de activitate reprezintă măsura contemporană a fiecărei zone de cunoaștere și experiență umană. Perimetrele cele mai bine închise în legi și formule care păreau definitive sînt bintuite azi de febra prefacerilor și își descopăr posibilități nebanuite de profunzime și adiacență. De aceea a pleda, în general, pentru schimbare a devenit în ultima vreme o atitudine banală, adevărata opțiune pentru nou descifrindu-se la nivelul aspectelor particulare, pe terenul interferențelor, al măsurii și ritmului, în înțelegerea raporturilor necesare dintre conținut și formă în funcție de finalitatea ansamblului.

Biblioteconomia a intrat mai tirziu și cu nenumărate ezitări în hora prefacerilor, în ciuda disponibilității ei constitutive de adevărate comandamentele epocii. Ea nu e o știință fundamentală ci un domeniu al convenției, în care reacțiile decisive sînt rezultatul unui lung lanț de determinare. În științele fundamentale nu se mai poate opera cu datele infirmate de noile descoperiri. Adevărul e întotdeauna mai revoluționar decît convenția. A pune în discuție conținutul și formele schimbării în biblioteconomie înseamnă deci, în primul rînd, a ține seama de natura specifică a domeniului, de locul lui real în evantaiul disciplinelor și de tradiția culturală care influențează mult stabilirea priorităților.

Ca și în alte arii ale culturii, în biblioteconomie structurile au caracter preponderent aditional, arareori exclusiv. Ele își păstrează valabilitatea timp îndelungat. În astronomie, de pildă, după recente explorări cosmice, afirmațiile lui Flammarion și Schiaparelli

despre canalele marțiene s-au dovedit, cu certitudine, false. Nici o ipoteză științifică serioasă nu mai poate fi construită pe această bază. Clasificarea zecimală universală, în schimb, nu a devenit falsă după ce s-au elaborat clasificări mai analitice, mai proporționale or mai manijabile. Ea poate fi cel mult considerată incompletă, necorespunzătoare unui anumit scop, dar nu neadevărată. Compararea se poate face și cu alte cîmpuri ale biblioteconomiilor al căror nivel de concepție și organizare poate satisface oriînd exigențe de tipul celor care au fost formulate în momentul statuării lor.

Poate tocmai perenitatea structurilor în acest domeniu explică, într-o măsură importantă, lipsa de ritm și raritatea inovației în comparație cu alte zone de activitate.

Pe de altă parte, imperativele alinierii la nivelul și cerințele epocii au determinat atitudini de modernism extrem, insuficient corelate cu necesitățile și posibilitățile. Pentru unii cîmpul schimbării în biblioteconomie presupune abandonări totale și preluări tot atît de fără măsură. Ei nu recunosc valabilitatea prefacerilor decît dacă se soldează cu automatizarea tuturor proceselor de activitate. Adică „aut Cesar, aut nihil“. Automatizarea totală a unei mari biblioteci nu e nici posibilă nici necesară. Automatele trebuie să opereze cu deosebire în zona activă a informațiilor. Or, în marile colecții, în care funcția patrimonială și de conservare ocupă deocamdată un loc important, optica „globaliștilor“ este iluzorie și inutilă. O astfel de abordare deformează realitatea și întîrzie de fapt procesele de schimbare. Modernizarea în biblioteconomie nu presupune dezarticularea vechilor procese ci perfecționarea lor, scoaterea domeniului de sub tirania cantitativului alienant și

amplificarea zonelor de opțiune și îndrumare. Numai așa acest cîmp fertil al cunoașterii și organizării sociale poate prelua sarcini fundamentale în dezvoltarea diferitelor ramuri de activitate. Ca și în alte arii, în biblioteconomie trebuie promovate acele schimbări care își demonstrează atît caracterul prospectiv cit și eficiența științifică și economică. Țintind către prefacerile care propulsează domeniul în zonele foarte dinamice ale mișcării ideilor, nu putem abandona spirala vechilor evoluții care permit încă perfecționări substanțiale. Proiecțiile „globaliste“ de automatizare totală nu trebuie considerate însă ca experiențe inutile. Așa cum voga învățămîntului programat a contribuit acum un deceniu la secvențializarea fluxurilor și la mai buna cunoaștere a proceselor din perimetrul instrucției, tot așa perspectiva automatizării integrale a stimulat eforturile de formalizare în biblioteconomie, de raționalizare a tuturor activităților și de apropiere a bibliotecarilor de noi sfere de cunoștințe. Se poate afirma cu certitudine că unele din direcțiile schimbării în biblioteconomie contemporană ca și sugestiile pe care le avansăm prin aceste rânduri au fost favorizate de perspectiva implementării tehnicilor cibernetice în anumite zone ale domeniului și de necesitatea adevărării ansamblului la exigențele organizatorice și științifice ale epocii noastre.

Poate direcția cea mai plină de consecințe o constituie reexaminarea conceptului de bibliotecă. Noțiunea, veche de peste două mii de ani, a desemnat un conținut în permanentă mișcare, dar cu o oarecare stabilitate în anumite perioade ale istoriei. Astfel, biblioteca din Alexandria Egiptului era nu numai o colecție impresionantă de papirusuri ci și o școală de copisti, o academie de critica textelor, un for cultural prin care treceau toate liniile de forță ale culturii antice. În Evul Mediu, conceptul s-a îngustat evident, pentru a căpăta din nou extindere în Renaștere și apoi după revoluția franceză, cînd biblioteca și-a incorporat firesc zone largi de activism cultural. Contemporaneitatea a adăugat dimensiuni și valențe noi, dînd adîncime conceptului prin implicarea sa într-o sferă mai largă de concepte care privesc viața culturală, științifică, în general, întreaga zonă a mișcării ideilor. Dar, paralel cu evoluția în acest sens se înregistrează rigidități și îngustări dăunătoare, explicabile poate numai prin forța cu care operează încă în anumite zone vechile practici fragmentariste și un anume fetișism cultural. În raport cu exigențele pe care le formulează societatea modernă față de individ activitatea bibliotecarilor este subdimensionată. Ele participă prea puțin la procesele instruc-

live și formative, nu au suficientă inițiativă, n-au luat încă pe cont propriu activități pentru care au vocație și mijloace, mulțumindu-se cu rolul de anexe minore, deși contribuția lor mai susținută ar putea stimula sferile în care acționează, ar elibera unele forțe intelectuale pentru activități de creație și ar realiza chiar economii financiare. Pe de altă parte, mai ales la nivelul marilor biblioteci cu funcții patrimoniale, se continuă fără atitudine critică practici pentru care cu greu se mai pot găsi justificări. În timp ce se preiau fără discernământ toate imprimările de tip comercial, de la etichetele de „Plotox“ până la afișele de reclamă pentru creme cosmetice sau pentru detergenți auto, nu este încă reglementată preluarea unor noi categorii de purtători de informații care ocupă un rol din ce în ce mai important în procesele de comunicare.

Este cazul să reflectăm în continuare asupra conceptului de bibliotecă modernă și să acționăm pentru a impune o înțelegere mai cuprinzătoare în ce privește funcționalitatea și o altă exigență în aprecierea fenomenelor culturale. Amenințată de devalorizare prin cantitatea sau prin parțialitatea colecțiilor, prin sărăcia formelor de participare ori prin anacronismul mijloacelor, biblioteca modernă trăiește un moment hotărâtor, de răscruce în evoluția sa.

În aproape toate compartimentele biblioteconomiei, ochiul critic și intenția constructivă se pot exercita rodnic pentru a determina limpeziri și reasezări. Nu vom aborda aici aspecte de tehnică a diferitelor activități, deși avem convingerea că pe tot traseul documentelor în bibliotecă, de la achiziție până la consumarea ultimei secvențe de consultare și revenirea documentului în poziția de conservare, sînt posibile numeroase perfecționări care să optimizeze relațiile și să asigure eficiența imediată și de perspectivă a transferului de informații (cu toate implicațiile culturale, economice, de tehnică intelectuală etc. în care poate fi antrenat termenul de eficiență). Pentru a îmbunătăți tehnicile trebuie însă totodată construit un cadru teoretic nou care să pună în lumină mai clar scopurile finale, să reflecte poziția biblioteconomiei față de mutațiile care au intervenit pe terenul comunicării. În această ordine a reexaminărilor necesare ar putea fi de pildă suspectat de inadecvare conținutul categoriei de colecții speciale. Într-un univers, aproape exclusiv papirografic și gutenbergian, detașarea unor colecții cu alte caracteristici și etichetarea lor ca „speciale“ avea, evident, depline justificări. Desigur, și alte criterii puteau patrona categoria „colecțiilor speciale“, dar hotărâtoare era neapartenența prin purtător și formă

la lumea dominatoare a cărților și periodicelor. O dată cu continua schimbare a raporturilor dintre diversele forme de comunicare umană apare însă necesară o corectare a vechilor criterii.

Într-o altă zonă biblioteconomică determinantă, cea a catalogării și clasificării documentelor, structurile și organizările actuale mențin costuri ridicate, praguri și întâzieri în reflectarea conținutului colecțiilor, metodologii neunitare, proporții nefirești în utilizarea personalului științific al bibliotecilor. O raportare cit de aproximativă arată că din totalul de cca 1400 bibliotecari din bibliotecile de învățămînt superior din România, 250 sînt ocupați în activități de catalogare și clasificare. Ideea unei raționalizări fundamentale a activităților din acest perimetru nu este nouă. Bibliotecile din toată lumea au căutat, și în parte au găsit, soluții pentru a remedia unele din carențele vechiului mod de organizare a acestor secvențe ale circuitului biblioteconomic al colecțiilor. Dar catalogarea și clasificarea centralizată la nivel național s-au dovedit iluzorii în țările cu o mișcare editorială prolixă și destul de dificilă ca operativitate în țările cu un control editorial mai susținut. Etajul inferior de centralizare, la nivelul marilor complexe biblioteconomice, n-a suprimat decât o parte din carențele sistemelor de centralizare națională, amplificînd însă efortul uman și păstrînd discrepanțele metodologice ale policentrismului.

Probabil nu există soluții care să elimine toate disfuncțiile acestor compartimente fundamentale ale activității de prelucrare a documentelor, dar avem convingerea că se pot face pași înainte față de situația actuală. Cu un preț mai vechi propuneam o luare sub patronaj a instituțiilor editoare, din punct de vedere biblioteconomic, firește, de către marile biblioteci ale țării. Fiecare lucrare editată ar urma să cuprindă imprimată pe verso paginii de titlu descrierea standard, cu o clasificare complexă, astfel încît orice posesor, instituție sau persoană din țară și sau de peste hotare să-și reducă efortul de catalogare și clasificare la operații de multiplicare, opțiuni de clasificare și, cel mult, rare adaptări.

Zonele de schimbare în biblioteconomie, pline de consecințe pentru configurația generală a domeniului, îi conferă nu numai dinamismul atît de necesar pentru adecvare la comanda-mentele epocii, ci permit totodată o stimulatîvă emulație internă, căutări și soluții care pot da o vigoare nouă vechii, nobilei și mereu actualei noastre profesii.

dr. Ion STOICA

Cursuri de perfecționare

■ Realizate în colaborare cu Centrul de perfecționare și pregătire a cadrelor al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, cursurile de perfecționare profesională a bibliotecarilor din bibliotecile sindicatelor, organizate de către Consiliul Central al U.G.S.R. în primul trimestru al acestui an, reprezintă un prim ciclu de pregătire, urmînd ca în anul 1979 să fie susținute lucrările finale.

Programa cursurilor a cuprins probleme privind politica internă și externă a partidului și statului nostru, sarcinile activității sindicatelor în etapa actuală și, respectiv, ale bibliotecilor sindicatelor, probleme de biblioteconomie. Problema abordată a îmbrăcat forma concretă a expunerilor urmate de întrebări și răspunsuri, dezbateri pe bază de referate, schimburi de experiență și activități practice la biblioteci și cluburi muncitorești din Capitală, expoziții de carte, montaje literar-muzicale, seri de poezie organizate de către cursanți. Printre bibliotecarii care au dovedit temeinice cunoștințe profesionale împărțînd din experiența activității pe care o desfășoară menționăm pe Maria Mustăț (Casa de cultură a sindicatelor din Reșița), Dumitru Frintu (Întreprinderea minieră Cîmpulung-Muscel), Maria Moisescu (Schela de extracție Moreni), Neaga Bejan (Trustul de construcții Galați), Viorica Pirvu (Șantierul naval Oltenița), Caliopi Greculescu (Făclara română de humbac), Margarita Lupescu (Casa de cultură a sindicatelor din Bacău), Doina Dalay (Casa de cultură a sindicatelor din Tg.-Mureș), Maria Simina (Casa de cultură a sindicatelor din Piatra-Neamț).

Ceea ce s-a desprins din întregul complex de acțiuni întreprinse în cadrul cursurilor de perfecționare profesională a fost necesitatea unei mai bune organizări a punctelor de informare în științe sociale, a creșterii eficienței bibliotecii sindicatului în sprijinirea cu material bibliografic a cursanților de la învățămîntul politic-ideologic, a organizării mai multor acțiuni comune cu bibliotecile tehnice din întreprinderi a constituirii unor cenecluri literare pe lângă biblioteci.

Ion TILINCĂ

activist la Consiliul pentru activitatea politică și cultural-educativă de masă din cadrul Consiliului Central al U.G.S.R.

■ În perioada 17-23 aprilie a.c. s-au desfășurat cursurile primei convocări a programului de opțiune pentru lucrătorii din bibliotecile județene, municipale și orașenești cu tema „Sisteme de indexare a publicațiilor în biblioteci”. Participanți: 31 de bibliotecari din 25 de județe și din Capitală, în majoritate specialiști cu activitate îndelungată în domeniul indexării publicațiilor. Între obiectivele programului: aprofundarea sarcinilor ce decurg din documentele programatice ale partidului pentru bibliotecile publice în contextul educației permanente și al perfecționării profesionale, în planul informării; accentuarea caracterului activ al actului de lectură în viața spirituală a colectivității; definirea și înțelegerea motivațională a diferitelor sisteme de indexare a publicațiilor; ameliorarea și optimizarea cunoștințelor teoretice și practice de clasificare zecimală; realizarea unei cooperări interbibliotecare în legătură cu prelucrarea și organizarea colecțiilor bibliotecii.

Prima convocare s-a dovedit a fi nu numai un reușit program de perfecționare realizat cu concursul unor specialiști de prestigiu, dar și un bun prilej de analiză a experienței bibliotecilor publice în legătură cu unele metode și procedee folosite în domeniul clasificării zecimale a documentelor. De altfel, colocviul final, organizat pe bază de referate, s-a transformat într-o adevărată dezbateră din care s-au desprins atât experiențele valoroase, cât și zonele deficitare de activitate, sugestii prețioase pentru realizarea dezideratului de uniformitate în acțiunea de clasificare a publicațiilor.

■ Programul de opțiune „Probleme speciale de descriere a publicațiilor și de organizare a cataloagelor” desfășurat în ultima parte a lunii aprilie în cadrul Centrului de perfecționare a cadrelor al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a reunit un număr de 32 de cursanți, în marea lor majoritate specialiști cu o activitate îndelungată în domeniul catalogării.

Prin concepția sa, programul, la prima convocare, a constituit nu

numai perfecționare în sens imediat, prin metoda prelegerilor și a aplicațiilor practice, ci și confruntare de concepții, de practici profesionale, și prin aceasta un cadru de analiză a experienței bibliotecilor publice în acest domeniu.

De altfel, în final, a avut loc o microsesiune de referate pe probleme de catalogare, majoritatea intervențiilor axându-se pe descrierea și reflectarea în cataloage a autorului colectiv, altele având ca temă organizarea cataloagelor pentru autorii publicați în mai multe limbi în condițiile bibliotecilor din localități cu populație de diferite naționalități; specificitatea descrierii publicațiilor pentru copii; dezvoltarea deprinderilor de orientare independentă în cataloage etc.

Se poate spune că principalul obiectiv și câștig al acestui curs a fost îmbogățirea și diversificarea cunoștințelor teoretice și practice de descriere a publicațiilor, în concordanță cu îmbogățirea și diversificarea producției editoriale naționale, cu cererile de informare din ce în ce mai specializate și mai variate prezentate de publicul cititor și în concordanță cu indicațiile programatice ale partidului nostru privind educația permanentă și perfecționarea profesională a lucrătorilor categoriilor socio-profesionale cu implicații directe asupra activității bibliotecilor publice, în planul informării și al difuzării publicațiilor.

20 - 26 MARTIE

EDIȚIA A 7 - A

program

salonul de carte piatra neamț
„LIBRIS '78”

„Libris '78”

La a 7-a ediție a sa, Salonul de carte găzduit de Biblioteca județeană din Piatra-Neamț a oferit publicului neamțean un amplu panoramic asupra producției naționale de carte (peste 90 la sută din totalul aparițiilor editoriale ale anului 1977). Desfășurat în cadrul celei de a doua ediții a Festivalului național „Cântarea României” și sub semnul omagierii a 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent, al sărbătoririi a 130 de ani de la revoluția burghezo-democratică de la 1848 și a 60 de ani de la încheierea procesului de formare a statului național unitar, salonul de carte a consacrat secțiuni speciale acestor evenimente. Zona centrală a expoziției a fost consacrată expunerii operelor tovarășului Nicolae Ceaușescu apărute în lume, ca și lucrărilor monografice ce i-au fost dedicate.

Structura salonului nu a avut în vedere editurile în sine, ci principalele domenii de literatură. Astfel, importante secțiuni au fost consacrate cărții social-politice și științifico-tehnice; literaturii beletristice românești și universale și istoriei și criteriilor literare; literaturii pentru copii; artei și sportului.

În concepția organizatorilor — Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Neamț; Biblioteca județeană Neamț și Centrul de Librării Bacău — Salonul de carte „Libris '78” nu s-a vrut doar o simplă expoziție de carte, ci un prilej de apropiere a cărții de mare public, de confruntare a creatorilor și a editorilor cu cititorii. Astfel, cele mai multe dintre manifestările organizate cu acest prilej (lansări și prezentări de cărți, întâlniri cu scriitorii și editori, șezători literare și recitaluri poetice) s-au desfășurat un afara sediului bibliotecii — în municipiul (Casa corpului didactic, Librăria „Calistrat Hogea”, Clubul tinerețului, Casa de cultură „Neagoe Basarab”, Clubul I.I.S. „8 Martie”, Școala populară de artă, Filiala Neamț a Uniunii Societăților de științe medicale; Liceul de matematică-fizică „Roman-Vodă”), ca și în județ (Clubul C.F.S. Săvinești, Căminul cultural Negrești din comuna Dobreni, Casa de cultură a sindicatelor Roman, Clubul central Bicaz; Biblioteca municipală Roman, Casa de cultură din Tirgu-Neamț, Casa pionierilor Bicaz). O manifestare care nu întâmplător și-a înscris pe frontispiciu însemnul „Cărți pentru toți”.

I.C.

Din corespondența cititorilor noștri

Publicăm mai jos scrisoarea adresată redacției de către Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Teleorman, sub semnătura tovarășului președinte Gheorghe CULCEA, scrisoare ce vine să întreprindă informațiile despre „Salonul județean al cărții — 1978” cu date despre participarea bibliotecilor la această amplă și reușită acțiune:

„Vă mulțumim pentru aprecierile exprimate în legătură cu organizarea primului Salon județean al cărții — Teleorman 1978, publicate în materialul cu același titlu din nr. 1/1978 al Buletinului de biblioteconomie, pag. 30.

Ne surprinde însă interpretarea pe care redacția, pe baza materialelor de popularizare, o dă faptului că din lista instituțiilor în care au avut loc manifestările din cadrul Salonului lipsesc bibliotecile, făcând în acest fel să se nască întrebarea: care au fost locul și rolul Bibliotecii județene, al celorlalte biblioteci publice în această sârbătoare a cărții?

Întilnirile cu scriitorii, dezbaterile, șezătorile literar-artistice, spectacolele de muzică și poezie organizate în sălile caselor de cultură și căminelor culturale au atras, de fiecare dată, un public numeros, care nu putea fi găzduit de localurile improprii ale bibliotecilor din Alexandria, Zimnicea și Turnu-Măgurele sau de sălile de lectură neîncăpătoare ale bibliotecilor comunale.

În această situație, ni s-a părut firesc ca, în programul tipărit al manifestărilor, să indicăm precis, ca ele-

ment de popularizare, locul în care vor avea loc acțiunile, bibliotecilor revenindu-le un rol principal în organizarea și desfășurarea lor, participând efectiv, cu mijloace specifice, bază materială și personal de specialitate, în conformitate cu planul de organizare a Salonului și cu măsurile stabilite în consfătuirea de lucru cu directorii caselor de cultură și căminelor culturale, responsabili bibliotecilor județeană, municipală și orășenești, ai bibliotecilor caselor de cultură ale sindicatelor, bibliotecarii comuniști din localitățile amintite.

Biblioteca județeană, prin cele 4 cadre de care dispune, a participat nemijlocit la organizarea și funcționarea, timp de 10 zile, a expoziției de carte găzduită de Casa de cultură din Alexandria, asigurând popularizarea lucrărilor expuse (cca 2000 de exemplare), informarea vizitatorilor, cadrul necesar desfășurării acțiunilor.

Bibliotecile comunale din Cervena, Mavrodin, Plosca, Piatra au organizat expoziții de carte, au popularizat și pus la dispoziția cititorilor lucrările autorilor invitați, au participat efectiv la desfășurarea acțiunilor programate în sălile căminelor culturale din localitățile respective, ca și Biblioteca orășenească Roșiori de Vede pentru acțiunea care a avut loc în sala Muzeului „Răscoala din 1907”.

Am considerat de datoria noastră să răspundem la întrebarea menționată în finalul materialului publicat de dv., din dorința de a întregi imaginea unor eforturi deosebite din partea tuturor factorilor educaționali, a organelor locale de partid și de stat pentru organizarea unei asemenea manifestări de amploare, a preocupărilor și participării nemijlocite a bibliotecilor, așa cum era și firesc, la această sârbătoare a cărții.”

O întrebare pe adresa...

Întreprinderii de construcții-montaje Buzău

— În atenția tovarășului Contabil șef— Am dezbătut, cu puțin timp în urmă, în orașul dv., mai precis în cadrul unei mese rotunde organizată la Biblioteca Casei de cultură a sindicatelor, problema de deosebită importanță pentru sprijinirea îndeplinirii sarcinilor economice ale industriei a valorificării potențialului documentar tehnico-științific din biblioteci într-un centru industrial. (A se vedea consemnarea dezbaterii în primele pagini ale acestui număr). Cu această ocazie am aflat — să nu mai spunem cum am aflat, ce impresie ne-a produs! — că potențialul documentar, respectiv colecțiile de carte și publicații tehnico-științifice ale bibliotecii specializate (biblioteca tehnică) a ICM Buzău sînt foarte puțin apte să fie valorificate datorită situației în care se află: un număr de 4232 de volume îmbătrinite de vreme (să nu uităm că primirea informației tehnico-științifice are o mare viteză!), cărora nu li se mai adaugă, de multă vreme, nici un titlu de carte nouă. Cauza? Contabilul șef al întreprinderii nu aprobă să se cheltuiască nici un ban pentru cărți noi, singurele achiziții permise fiind cataloagele tehnice necesare în secții.

Adăugînd acesteia și informația potrivit căreia nici biblioteca sindicatului de la ICM Buzău nu se află într-o situație mai fericită (se cumpără cărți noi numai cînd se alocă oarecare sume de bani, dar de cele mai multe ori se comunică cheltuirea acestor bani în alte scopuri decît achizițiile de cărți), se naște firesc întrebarea pe care ne permitem să v-o adresăm: la latitudinea căror principii economico-financiar-contabile se află respectarea criteriilor științifice de completare ritmică, corespunzătoare a colecțiilor bibliotecilor din întreprinderea dv.?

Așteptăm în răspuns și părerea organelor de conducere ale ICM Buzău, ca și opiniile cadrelor din producție despre situația actuală a bibliotecilor lor, sinonimă cu imposibilitatea informării de specialitate la zi și a perfecționării lor profesionale.

George VLĂDESCU

O viață pentru o idee

interviu cu *Victoria Curcăneanu*, șef serviciu catalogare-clasificare, BCU-București

Red.: Sinteți unul din puținii oameni a căror existență profesională se leagă de numele unei singure instituții.

Victoria Curcăneanu: Eram studentă la Academia Comercială, în anul II. Oscilam între o slujbă la Institutul de statistică și una la Ministerul de Finanțe, când profesorul meu de limbă și corespondență franceză, Nicolas Catargi, care cumula și funcția de bibliotecar la Fundația universitară, mi-a facilitat încadrarea la Biblioteca Fundațiilor. Era în 1942. Au trecut de atunci 36 de ani...

— Sinteți specialist într-un domeniu care pentru mulți — chiar din interiorul profesiei — apare arid, rutinier, tehnicist. Cum vă apare dv. munca de catalogare-clasificare?

— Aparent această muncă este minoră, tocmai pentru că se pierde din vedere importanța ei majoră. Nu e nici o muncă de rutină, cum se mai crede, de simplu copist. Bibliotecarul-catalogator este într-un fel un copist, dar unul inteligent și informat, care știe să vadă cartea, să selecteze și să organizeze informația. Fiind catalogator și clasificator te instruești mereu. Ți-o cere munca. Trebuie să te ții mereu la curent cu ce e nou în lume, în știință, în tehnică, să te familiarizezi cu noțiuni din toate domeni-

ile cunoașterii și ale creației, să ții pasul cu progresele din știință și tehnică. Pentru cine a pătruns în tainele ei, e o muncă foarte frumoasă. Nu aș schimba-o cu nici o altă muncă din bibliotecă deși, în genere, toată activitatea bibliotecară este frumoasă.

— Considerați că față de momentul când v-ați început cariera și până în zilele noastre, domeniul catalogării publicațiilor și al clasificării a cunoscut mutații sensibile? Mă gândesc nu atât la cele de ordin formal, cât la cele de semnificație, de valoare funcțională în complexul bibliotecar și în cel informațional?

— Desigur, punctele de vedere asupra cataloagelor s-au modificat. La început, în condițiile unei producții editoriale destul de restrânse, se credea mai ales în valoarea informațiilor bibliografice date de specialiști, rolul esențial jucându-l cultura și memoria acestora. Bibliotecarii, puțini la număr, erau intelectuali de prestigiu, de regulă cadre didactice universitare, care își concentraseră atenția mai ales asupra funcției de achiziție a bibliotecii și asupra activității de informare la sala de lectură. În concepția celor mai mulți, catalogul de bibliotecă era o simplă evidență sub formă de listă alfabetică înmădită destul de rudimentară, iar utilitatea unei duble evidențe — alfabetică și pe materii — nu era înțeleasă. Doar câteva mari biblioteci — între ele, cea a Academiei și cea din cadrul Fundațiilor — credeau în utilitatea cataloagelor. Chiar și la începutul anilor noștri, când măsurarea bibliotecară a cunoscut un mare avânt, sub raportul proliferării numărului de biblioteci în consens cu creșterea nevoilor de instruire și de informare, toată considerația era pentru bibliograf, documentarist, redactor de buletin de informare. Cu timpul însă, aceștia chiar au înțeles cât de mult era condiționată calitatea muncii lor de existența unor cataloage bune și activitatea de catalogare-clasificare a început să dobândească și în țara noastră importanța cuvenită. E o realitate astăzi larg acceptată că baza tuturor celorlalte servicii de bibliotecă o constituie cataloagele.

De asemenea, când mi-am început eu activitatea, în condițiile numărului mic de publicații achiziționate de o bibliotecă, în raport cu însăși producția editorială, nu era nevoie să se aplice nici în descrierea, nici în clasificarea acestora norme unitare. Fiecare bibliotecă putea să aibă un sistem propriu. Nu se puneau nici problema economiei de muncă. Astăzi, a lucra unitar și centralizat a devenit o necesitate obiectivă. De aceea se realizează ghiduri, coduri de catalogare. Nici acum n-am înțeles însă cu toții prea bine rostul catalogării centralizate, al fișei tipărite, nu am dobândit înțelepciunea colaborării

pe rețele de biblioteci, înrudite ca profil. Nimeni nu vrea să renunțe la normele proprii care sînt în fond convenționale pentru a adera la un sistem unitar. Se continuă încă prea mult să se lucreze în paralel, în loc să se realizeze, în folosul tuturor, o diviziune corespunzătoare a muncii la nivelul rețelei.

— Activitatea profesională v-a fost întotdeauna dublată de una de pedagog. De pe „băncile“ școlii de la serviciul de catalogare-clasificare al BCU București au ieșit mulți specialiști și mă mîndresc cu faptul că v-am fost și eu „elevă“. A fost doar reflexul nevoii practice, imediate, de a asigura serviciul pe care l-ați condus cu buni profesioniști sau faptul are și o altă semnificație?

— Într-adevăr, motivul imediat a fost acela că în munca de catalogare omul trebuie să intre bine în probleme, să aibă priceperea necesară pentru a face o muncă calificată. Dar a mai fost și un alt motiv care m-a îmboldit, și în cadrul serviciului, și când am fost invitată să particip la procese formative mai largi. Am vrut să fac din munca de bibliotecar o muncă stimată, îndrăgită. Pentru mulți, aceasta însemna fie o ocupație de trecere, fie o muncă de „ratat“. Eu am vrut să le arăt că e o muncă frumoasă, interesantă, cu convingerea că dacă vor fi mai mulți cei care vor gândi și vor crede așa, profesia de bibliotecar își va schimba statutul. Personal o consider o profesie nobilă, atât pentru că cere o pregătire intelectuală înaltă, cât și pentru că munca în sine cere multă generozitate, dăruire de sine: să dai mereu de la tine, să-l ajuți pe cel care se informează pentru o muncă superioară, în timp ce propria ta contribuție rămîne anonimă, să fii mereu stăpînit de dorința de a fi util celorlalți, societății...

— Care sînt cele mai mari implicări pe care le-ați cunoscut în plan profesional și care v-au fost insatisfacțiile?

— Știu și eu? Marea mea satisfacție e aceea că am reușit în munca mea, în special în aceea de formare, să-i învăț pe foarte mulți o metodă. A fi un bun catalogator înseamnă să înțelegi ce faci, să cunoști cartea cu care lucrezi și totodată să te informezi mereu. În acest spirit am reușit să-i învăț pe mulți să facă o muncă de intelectual și nu o muncă mecanică de copist. Mulți din cei ce au trecut prin serviciul catalogare, chiar dacă acum activează în alte domenii pentru care au fost în mod special pregătiți, consideră experiența dobîndită atunci ca un câștig implicit pentru propria lor profesie. Alții au înaintat în munca de bibliotecă, devenind specialiști de frunte. E o mare satisfacție să știi că ai contribuit la aceasta.

Aniversări

Biblioteca municipală
din Sighetu-Marmației

În noiembrie 1947, în Sighetu-Marmației lua ființă biblioteca publică ce va continua tradițiile de lectură publică de pe aceste meleaguri. Cu 110 ani în urmă, tot în această localitate, se constituia prima societate de lectură a românilor din Maramureș. O dublă aniversare ce s-a bucurat de cinstirea iubitorilor cărții și ne-a îndemnat la o scurtă privire retrospectivă.

Din memoria locuitorilor orașului nu s-a șters prezența entuziastă în viața culturală a Maramureșului, în a doua jumătate a deceniului al cincilea al secolului nostru, a Ateneului popular „Lucrețiu Pătrășcanu”, așezământ ce a îndrumat în acea vreme activitatea instituțiilor culturale din ținut. Ideea înființării unei biblioteci publice în Sighet a fost popularizată și susținută în presa locală. Ateneul popular a făcut apel la toate instituțiile „care dețin cărți de la fostele asociații culturale și profesionale” să le depună la sediul Ateneului, spre a servi ca punct de plecare. Apeluri au fost adresate și persoanelor particulare „să-și dea oholul, după posibilitate, pentru procurarea cărților și

revistelor necesare, măcar unui început de drum”. Sprijinul Ateneului a îmbrăcat și forma concretă a asigurării unor fonduri bănești necesare achiziționării de cărți.

De atunci, biblioteca publică din Sighetu-Marmației a cunoscut drumul unei dezvoltări permanente. Completarea sistematică a fondurilor de cărți, conformă cerințelor de lectură ale locuitorilor orașului și sarcinilor ce revin bibliotecii ca așezământ de cultură și educație, a reunit în rafturile bibliotecii un fond de 87 000 de volume, în care sînt cuprinse și exemplarele de carte veche din secolele XVI — XIX. Biblioteca este integrată armonios în viața culturală a orașului, activitatea sa extinzându-se pe întregul lui teritoriu. Activitatea de la sediul este completată de cea a filialelor (în număr de șase) din cartierele mai îndepărtate ale orașului și de desele acțiuni de propagandă a cărții organizate în întreprinderile orașului.

Nicolae ROMAN

bibliotecar responsabil, Biblioteca municipală din Sighetu-Marmației

ELENA FARAGO
bibliotecar

Autoare a peste 20 de volume antume, Elena Farago își înscrie numele la loc de cinste în galeria scriitorilor în viața cărora biblioteca a ocupat un loc însemnat. S-a stabilit la Craiova în 1906. În ciuda unei sănătăți subredă, ea se impune în viața orașului atît prin personalitatea scriitoricească, cit și printr-o fructuoasă activitate obștească și civică. Sprijină, material

și moral, răsculații de la 1907, colaborează activ în presa locală (Ramuri, Arhivele Olteniei, Năzuința), face parte din comitetul de lectură al Teatrului Național din Craiova și este membră fondatoare a Societății scriitorilor olteni. Ca o binemerită recunoaștere a meritelor sale, este numită, în 1947, cetățean de onoare al municipiului Craiova.¹

Numirea sa ca directoare, în 1921, a Fundației „Aman” (bibliotecă, muzeu și pinacotecă) impune acest așezământ în viața orașului. Organizează pe lângă bibliotecă cursuri de literatură și istoria artei ce se bucură de apreciere în viața culturală craioveană. Directorul general în Ministerul Cultelor și Artelor, care era în acea vreme poetul Ion Minulescu, consemna: „...orînduirea exemplară a acestei superioare instituții artistice... se datorește în bună parte rîvnei și activității depuse de apreciată scriitoare, d-na Elena Farago, ce s-a consacrat cu totul

acestui așezământ”². Aduce unele amendamente regulamentului de funcționare a bibliotecii (program de funcționare, sarcini noi pentru bibliotecari, înscrierea cititorilor, împrumutul cărților, organizarea cataloagelor) și manifestă multă perseverență în respectarea lui.

Fondurile bugetare reduse pun probleme spinoase inimoasei directoare în încercarea de a completa colecțiile bibliotecii. După cum nota un cărturar local: „Muzeul și Biblioteca Aman mai mult în virtutea inerției își duc zilele, trăiesc, dar vegetează.

Insatisfacții? Deși lucrez de peste 36 de ani în BCU nu am reușit să fac ce mi-am propus, nu am reușit să termin ce am început. Mi-am propus să transform o bibliotecă de tip vechi, cu metode învechite, particulare, de catalogare, clasificare și organizare a cataloagelor, într-o bibliotecă modernă în concepție și în metode. Am vrut să-mi dovedesc mie și tuturor că deși într-o bibliotecă mare lucrul acesta se face greu, treptat el se poate realiza însă. Metoda pe care am aplicat-o, aș numi-o aceea de „pas cu pas”. Nu am reușit să termin, nu numai pentru că trecutul preluat a fost greu, pentru că volumul de muncă a fost întotdeauna foarte mare (30—50 de mii de intrări anual în centrală, 80—100 de mii pe ansamblul rețelei), că personalul serviciului a fost mereu fluctuant și mai ales restrîns, dar și pentru că pe parcurs ne-am confruntat mereu cu noi probleme ridicate de reorganizarea depozitelor, de împărțirea fondurilor, de înglobarea unor colecții, de organizarea spațiului, de trecerea la catalogarea centralizată etc. Sper că cei cu care am lucrat și care vor avea responsabilitatea conducerii serviciului de catalogare-clasificare vor prelua ștafeta...

— Care vă sînt proiectele cu care pașiți în această nouă etapă a vieții?

— Sînt cîteva lucruri pe care aș dori să le fac, altele — preocupări mai vechi — pe care aș vrea să le finalizez. Astfel, am fost solicitată la un moment dat de Biblioteca Centrală de Stat să-mi spun punctul de vedere cu privire la o clasificare zecimală, ediție prescurtată, aflată în lucru. E o lucrare la a cărei realizare mi-ar face o mare plăcere să colaborez, dacă mi s-ar cere și în continuare concursul. Doresc de asemenea să termin o seamă de lucrări personale de un larg interes profesional, pentru care m-ar bucura să găsesc un editor. Este vorba de un index alfabetic românesc al CZU, foarte stufos și adus la zi, nu o simplă traducere, ci pornind chiar de la indici; de o schemă de divizionare pentru catalogul alfabetic, o combinație de litere, silabe și nume caracteristice care ar putea fi publicată fie sub formă de listă, fie chiar sub formă proprie de divizionare. De asemenea, pe baza ghidului de catalogare al bibliotecilor de învățămînt superior, la a cărui elaborare am contribuit ca autor și ca redactor coordonator, mi-ar place să fac o carte adevărată de catalogare, pentru toate categoriile de publicații, cu un capitol destinat cărții vechi românești, importante valori de patrimoniu. O lucrare care să se ocupe de descriere și care să nu dea doar modele, ci și fotografierea cărții.

Interviu consemnat de
Ioana TĂUTU

Și aceasta nu din cauza conducerii, care face tot ce poate, ci numai că stăpînirea s-a dezinteresat de bibliotecă și muzeul⁴³. Donațiile particulare sau ale unor instituții suplînesc, în parte, lipsa banilor. Donația lui N.P. Romanescu, fost primar al Craiovei, alcătuită din aproximativ 4 000 de volume, îi oferă prilejul de a pune în practică cunoștințele de biblioteconomie însușite cu pasiunea autodidactului. „Am fișat în dublu (autori și specialități), etichetat, numerotat și aranjat... Nu se poate face nici un fel de confuzie în provizoratul pe care am onoarea să vă rog să-l aprobați (solicitare adresată primarului, n.n.), deoarece cărțile sînt fișate și numerotate de mine personal și ar urma ca tot eu să adaog, după aranjarea definitivă, pe fiecare fișă, numărul rafturilor respective, numărul de ordine de pe cărți rămînînd neschimbat⁴⁴. Dorința scriitorului Caton Theodorian de a se înființa o secție de manuscrise și de autografe cu cărțile donate de el nu poate fi concretizată din lipsă de spațiu și de mobilier. În schimb, Elena Farago îi propune să doneze cărțile „admițînd ca ele să fie înregistrate, fișate și puse la dispoziția cititorilor⁴⁵”.

Pentru cele 8 358 de titluri în 9 651 de exemplare (cît număra fondul bibliotecii în 1940, după repetate distrugerii), Elena Farago a întocmit „fișe pe autori, fișe pe specialități, fișe speciale pentru studii critice, pe autori studiați. Toate în ordine alfabetică. Un catalog special pentru cărțile românești tot în ordine alfabetică⁴⁶”.

Din fondurile de carte veche ale bibliotecilor

UN EXEMPLAR AL EVANGHELIERULUI SÎRBESC DE LA BELGRAD LA BIBLIOTECA „V.A.URECHIA” DIN GALAȚI

Tipărit la Belgrad, în 1552, de către ieromonahul Mardarie la comanda lui Radiš Dmitrović și a lui Trojan Gundulić, Tetraevangheliarul este menționat în literatura de specialitate¹. Un exemplar din această tipăritură a fost identificat și la Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați (cota C.S. IV I), cumpărat din „fondul bugetar pe 1900/1901” și considerat drept „evangheliar slavonesc de diaconul Coresi, Brașov, 1562” (cum este consemnat pe forța legăturii moderne și în catalogul bibliotecii². Nu se cunoaște nici un fel de amănunt cu privire la achiziționarea acestui exemplar care, la sfîrșitul anului 1854,

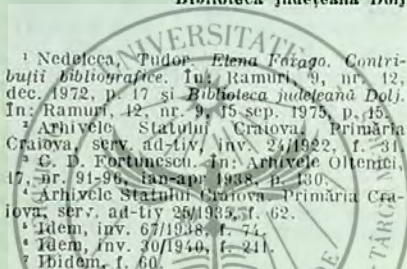
Pensionată de către Casa Scriitorilor Români, scriitoarea demisionează, la 15 martie 1940, din postul de director, solicitînd să rămînă cu titlul onorific (locuind, în continuare, în clădirea Fundației „Aman”). Primăria Craiovei, apreciind „meritele excepționale recunoscute d-nei Elena Farago, pe tărîm literar și cultural”, acceptă această cerere „ca fiind cea mai indicată a conduce această instituție de cultură și un element prețios municipiului³. După Eliberare, cînd poeta se angajase plenar în opera de construire a unei societăți noi, oficialitățile locale o numesc, în 1947, cetățeană de onoare al municipiului și membră a Filialei Craiovei a Uniunii scriitorilor.

Treptat, o boală nemiloasă o imobilizează complet. Moare în ianuarie 1954, în casa a cărei „ușă mereu deschisă devenise o instituție: oricine îi trecea pragul, pleca mai bogat sufletește, mai hotărît să respingă uritul și nedreptatea” (Geo Bogza).

Tudor NEDELCEA

director
Biblioteca Județeană Dolj

¹ Nedelcea, Tudor, *Elena Farago. Contribuții Bibliografice*. În: Ramuri, 9, nr. 12, dec. 1972, p. 17 și *Biblioteca Județeană Dolj*. În: Ramuri, 12, nr. 9, 15 sep. 1975, p. 45.
² Arhivele Statului Craiova. Primăria Craiova, serv. ad-tiv, inv. 23/1922, f. 31.
³ G. D. Fortuiescu. În: Arhivele Olteniei, 17, nr. 91-96, Ian-apr. 1938, p. 130.
⁴ Arhivele Statului Craiova. Primăria Craiova, serv. ad-tiv 25/1935, f. 62.
⁵ Idem, inv. 67/1938, f. 74.
⁶ Idem, inv. 30/1940, f. 241.
⁷ Ibidem, f. 60.

circula prin Banat sau Transilvania. Să fi fost oare depistat de către Emilian Micu, cel prin intermediul căruia V.A. Urechia a achiziționat, din Banat, un mare număr de cărți vechi românești? Nu este exclus. În perioada 1900—1901 au fost cumpărate de la Emilian Micu și alte exemplare de carte veche românească³.

Exemplarul care se află în biblioteca noastră este incomplet, dar prezintă asemănări cu tipăritura descrisă de I.P. Karataev⁴ (cu o nepotrivire la paginația Evangheliei lui Luca) și D. Medaković⁵. Caietele sînt formate din 8 file și numerotate înții cu signatura cirilică la care se adaugă cifre romane numai pe filele 2—4. Filele 5—8 nu sînt numerotate, cu excepția filei 8v care are numai signatura chirilică. Excepție fac caietele 14 (nu are signatura chirilică pe prima filă, a fost adăugată ulterior) și 21 (signatura chirilică lipsește pe filele 1 și 8, fiind scrise ulterior). La caietul 16 există o greșeală de numerotație: 6 II, în loc de 16 II. Unele caiete sînt incomplete. Din caietul 1 s-a păstrat numai fila 3, legată însă la sfîrșitul volumului, cu toate că cel care a făcut legătura, după decembrie 1854, era familiarizat cu paginația cărților sîrbești din secolul al XVI-lea. Caietul 2: fila 1 este distrusă parțial, iar fila 8 este în manuscris. Lipsesc file din următoarele caiete: 4, fila 8; 12, fila 8; 13, fila 8; 22, fila 1; 26, filele 1 și 8. Toate au fost înlocuite cu file ale atunci cînd s-a făcut legătura.

Tiparul este executat cu cerneală neagră și roșie. Frontispiciile sînt în alb-negru și alb-roșu. Pagina are 24 de rînduri, înălțimea a 10 rînduri fiind de 93 mm. (L. Demyen indică 103 mm)⁶.

Exemplarul nostru începe cu Evanghelia lui Matei, caietul 2, fila 1r și se termină la caietul 8, fila 8v; Evanghelia lui Marcu, de la caietul 9, fila 4r la caietul 13, fila 5v; Evanghelia lui Luca, de la caietul 14, fila 1r pînă la caietul 20, fila 7v; Evanghelia lui Ioan, de la caietul 21, fila 2r pînă la caietul 25, fila 8v. Urmează un subornic. (După Karataev, Evanghelia lui Luca începe la caietul 13, f.8)⁷.

Nu mai insistăm asupra prezentării frontispiciilor și inițialelor, deoarece au fost descrise în mai multe rînduri. Precizăm că sînt identice cu cele produse de Medaković⁸.

Hirtia folosită are filigran: o ancoră în cerc cu o stea deasupra.

Exemplarul nostru are o singură însemnare în limba slavă pe fila 3

Evangheliarul de la Belgrad, 1552 (pagina ornamentală).

din caietul 1: „Pisa Kuzma ajania (?) e putac; pisa Januca e putaca“.

Actuala legătură, din carton și pinză, a fost făcută după decembrie 1854, dată imprimată pe un „protoc tocol“, tipărit în limba germană.

Paul PĂLTĂNEA

Notă: Mulțumim, și pe această cale, tovarășului Demény Lajos pentru referințele bibliografice pe care a binevoit să ni le comunice. (Autorul)

¹ Demény L. *Tipărituri charitable sîrbe din secolul al XVI-lea în Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România*. În: *Studii și cercetări de bibliologie*, 12, 1972, p. 51-74, 58.

² Biblioteca V.A. Urechia. Catalogul general publicat la 1890 octombrie I. Suplement nr. 3, p. 787, nr. 32616.

³ Hâncu, G. *Cartea veche românească la Biblioteca „V.A. Urechia“*. Galați, 1965, p. 15, 132.

⁴ I.P. Karataev. *Opisanie slacijano - ruskih knjig narecatannyh kiriloshimi bukami*. Sanktpetersburg, 1883, nr. 41, p. 117-120.

⁵ Medaković, D. *Grafića srpskih stamparih kneziga XV-XVII veka*. Beograd, 1968, p. 227-229.

⁶ Demény L. *Op. cit.*, p. 58.

⁷ Karataev, I.P. *Op. cit.*, p. 118.

⁸ Medaković, D. *Op. cit.*, pl. CXIII, XCIII, XCIV. Vezi și Demény L. *La tradition de l'imprimerie de Macarios de Valachie dans l'imprimerie sud-slave du XVI-ème siècle*. În: *Bulletin d'Association internationale d'études du sud-est européen*. VII, 1970, 1-2, p. 95-96.

Restituito

Prima enciclopedie română

Între 1898 și 1904, sub auspiciile „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ — „Astra“ — în Editura W. Krafft din Sibiu, a fost tipărită **Enciclopedia Română**, în trei volume, însumând în total 2159 de pagini, mai multe ilustrații și hărți colorate, executate în Institutul grafic-artistic Brockhaus din Leipzig. Este prima lucrare de acest gen tipărită în limba română.

Motivul ce au determinat editarea acestei ample lucrări, al cărui coordonator a fost dr. Corneliu Diaconovici,

sînt arătate în primul volum, și anume, printre altele, se urmărea „să dea publicului cetitor român o oglindă cât mai fidelă a stărilor poporului nostru în toate țările locuite de români și totodată să-l țină în curent și cu progresul culturii omenesci“.

La rîndul său, Diaconovici, în prefața tomului I, scrie că lucrarea este „menită a da publicului român un laconic dar credincios **mulțum** în **parvo** în toate chestiunile de interes general și în deosebi un inventar **cît** mai **complet** al **avunilor** și **forțelor** noastre **naționale**“.

Demnă de relevat este și dificila muncă depusă de Diaconovici pentru a coordona imensul său material ce cuprinde cca. 40 000 de articole. Conducerea unui asemenea organism — mărturisește chiar el — a fost în sine o greutate extraordinară, potențată și prin faptul că publicarea se face la un loc care stă departe de focarele vieții noastre intelectuale. Pe lângă acest dezavantaj, am întîmpinat cele mai mari dificultăți în împrejurarea că la publicațiunea noastră a fost indispensabilă conlucrarea reprezentanților literari ai tuturor țărilor și ținuturilor locuite de români și astfel a unui mare număr de elemente eterogene“.

Într-adevăr, numărul acestor „elemente“ întîlnite în cuprinsul Enciclopediei se ridică la peste două sute și, spre a se vedea valoarea lor, cităm pe: Gr. Antipa, V. Babeș, O. Densușianu, C. Esarcu, I. Felix, N. Leon, T. Maiorescu, L. Mrazec, C. Rădulescu-Motru, D. Onciul, I. Sbiera, Th. Speranția, S. Sutz, N. Teclu, D. Voinov, A. Xenopol.

Tipărirea Enciclopediei s-a făcut în fascicule și prima a apărut în 1896 — pagina de titlu fiind ilustrată cu Columna lui Traian, Podul lui Saligny de la Cerna-Vodă, Mănăstirea Curtea de Argeș, apoi Statuia lui Mihai Viteazul și Ateneul Român din București. Cele trei volume și-au făcut apariția, succesiv, în 1898, 1900 și 1904.

Constantin SIMIONESCU

Realizatorul acestei remarcabile opere s-a născut la 18 februarie 1859, în Bocșa din județul Caraș-Severin, ca fiu al lui Adolf Diaconovici, voluntar în armata revoluționară din 1848, aprig luptător pentru cauza românilor asupriși.

După ce absolvă la Budapesta, în 1880, studiile juridice începute la Oradea, activează ca avocat stagiar la Lugoj pînă la 1883, cînd ia doctoratul în drept la Budapesta. Între 1890 și

1898 este secretar al Băncii „Albina“ din Sibiu și, din 1895, prim-secretar al „Astrei“, cînd primește sarcina de a coordona editarea Enciclopediei Române.

A înființat ziarul **Viitorul, Dreptatea**, în colaborare cu Valeriu Braniște, și revista **Transilvania**, organul oficial al „Astrei“. A fost membru al Academiei Stella d'Italia, precum și al instituției Museum für Völkerkunde din Leipzig.

BIBLIOTECILE LECTORATELOR

**factori activi ai popularizării
limbii, literaturii și civilizației
poporului român peste hotare**

În întreaga lume există, în prezent, 160 de lectorate, secții sau catedre de limba, literatura, istoria și civilizația poporului român, care funcționează în cadrul unor universități din 33 de țări din Europa, America, Asia și Australia. Acoperind mari zone geografice și desfășurând o amplă activitate didactico-științifică și de propagandă culturală, aceste lectorate constituie importante forumuri ale popularizării valorilor spirituale românești peste hotare.

Primul curs de limba română a fost înființat, prin grija lui Al. I. Cuza, în 1863, la Universitatea din Torino și, în același an, la Universitatea din Budapesta, iar ființa o catedră de limba și literatura română, care funcționează, cu restructurări impuse de evoluția condițiilor social-istorice, pînă astăzi. Urmează Viena (1869), Paris (1875) și puternicul Institut de română de la Leipzig (1893). După 1921 apar lectorate la Cracovia, Bratislava, Zagreb, Padova etc.

În anii construcției socialiste, datorită creșterii prestigiului României pe plan internațional, dezvoltării și intensificării relațiilor țării noastre cu o serie de state din America Latină, Asia și Africa, interesul pentru studiul limbii, literaturii, istoriei și civilizației poporului român a crescut considerabil și, odată cu el, și numărul lectoratelor românești.

Concomitent cu înființarea primelor lectorate de limba, literatura, istoria și civilizația poporului român s-au constituit, în cadrul lor sau pe lângă acestea, nuclee ale viitoarelor biblioteci, reunind cărți și publicații periodice românești.

La baza fondurilor de publicații au stat în prima etapă donații particulare (ale unor eminenți profesori româniști din străinătate interesați de limba și cultura română, precum și

ale unor personalități culturale românești), donații ale guvernului român și achiziții sporadice din bugetul universităților respective. În anii de după Eliberare, s-a trecut treptat și din ce în ce mai intens la o dotare centralizată și sistematică (prin intermediul Bibliotecii Centrale Universitare din București) a tuturor bibliotecilor lectoratelor, ajungându-se, în prezent, la trimiteri de cărți, reviste, ziare, discuri în valoare de peste 600 000 de lei anual.

Rostul bibliotecilor lectoratelor de limba, literatura, istoria și civilizația poporului român este, firesc, de a completa activitatea acestora. Care sînt modalitățile prin care o fac?

Ca răspuns la această întrebare, sintetizăm opiniile (simplu experiențele pozitive) ale unor lectori români, care funcționează în câteva importante centre universitare din străinătate: prof. univ. dr. Cicerone Poghire, prof. univ. dr. Emil Vrabie, conf. univ. dr. Sorina Bercescu, lector dr. I. Tiba, lector dr. George Gană, conf. dr. Maria Platon. I-am solicitat pe interlocutorii noștri să răspundă următoarelor întrebări:

a. Cum asigură bibliotecile lectoratelor accesul la cultura și civilizația poporului român (ce publicații există în fond, ce se trimite din țară, semnificația acestora)?

b. Care sînt modalitățile de stimulare a difuzării publicațiilor (prin ce categorii de cititori, cu ce eficiență în activitatea științifică a acestora, implicit în eoul în lume al limbii și culturii românești)?

c. Sugestii pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor respective?

Înainte de a le da cuvîntul, ne permitem să coroborăm punctele de vedere comune, obținînd astfel o imagine semnificativă asupra rolului actual al bibliotecilor lectoratelor în intensificarea continuă, peste hotare, a propagării limbii și culturii românești.

Bibliotecile lectoratelor sînt frecventate de categorii distincte de cititori. După cum e și firesc, cea mai importantă și mai consecventă categorie o constituie studenții care studiază limba, literatura sau istoria poporului nostru, fiind înscriși la secțiile de romanistică, istorie sau geografie ale universităților străine în cadrul cărora funcționează lectoratele. Deopotrivă, fondul de carte românească stîrnește un deosebit interes în rîndul cadrelor didactice și cercetătorilor științifici în lingvistică sau comparatistică. Problemele ridicate însă de cercetarea românească în toate domeniile, fenomenul românesc de cultură interesează însă un public mult mai larg decît cel universitar.

În general, fiecare asemenea bibliotecă de lectorat, secție sau catedră de română este înzestrată cu un fond de cca 3 000 de volume cărți, la care se adaugă cele mai importante publicații periodice, apărute în țară. Fondul de carte cuprinde, pe lângă publicațiile de strictă necesitate pentru buna funcționare a învățămîntului de limba română (manuale, dicționare, enciclopedii, ghiduri, gramatici, istorii literare, ediții biblingve), lucrări de literatură română clasică, modernă și contemporană, de istorie și geografie, scrieri social-politice, albume de artă, diapozitive, discuri etc.

Sursele de completare a colecțiilor de publicații le constituie: trimiterea periodică de carte prin bibliotecile centrale universitare din țară, achizițiile din străinătate din fondurile universităților în cadrul cărora funcționează lectoratele românești precum și schimbul internațional de publicații.

Prin cartea românească pe care o difuzează, bibliotecile lectoratelor de limba, literatura, istoria și civilizația poporului român de peste hotare aduc o contribuție prețioasă la îmbogățirea cunoștințelor generale despre români și România, la sporirea interesului față de cultura și civilizația poporului român, concretizat prin elaborarea unor teze de licență și doctorat sau publicarea de lucrări științifice cu subiecte românești, prin referiri mai concrete și mai competente la contribuțiile românești în diverse domenii în cadrul cursurilor ținute de profesorii străini și, în ultimă instanță, la creșterea numărului cunoscătorilor sau vorbitorilor de limbă română.

Firesc, dincolo de aceste tendințe generale, apar, în activitatea fiecărei biblioteci, fenomene specifice. Pre-

Iuarea experiențelor pozitive ale unora, precum și înlăturarea unor deficiențe din activitatea altora, conjugarea inițiativelor personale cu măsuri ale Ministerului Educației și Învățământului (concretizate prin acțiuni ale bibliotecilor universitare din țară) pot duce, fără îndoială, la un constant spor de eficiență al bibliotecilor lectoratelor din diferite țări, la popularizarea limbii și civilizației românești peste hotare, în spiritul politicii partidului și statului nostru.

În cele ce urmează vom da cuvîntul invitaților noștri, care predau limba, literatura și civilizația poporului român în diferite universități de peste hotare, cumuliind, în cele mai multe cazuri, și funcția de bibliotecar:

Prof. univ. dr. Cicerone Poghire (Universitatea din Padova): Înființată în anul 1921, Biblioteca de română se constituie ca secție distinctă a Bibliotecii Facultății de litere din cadrul Universității din Padova și este considerată cea mai bună bibliotecă română din lume aparținînd unei instituții străine. Explicația? La Padova limba română este materie principală de licență și există o tradiție îndelungată a cunoașterii limbii române. Aici au existat în permanență profesori italieni vorbitori de limbă română, între care personalități de prestigiu ale vieții didactice-științifice universitare locale, cum ar fi: Ramiro Ortiz, Carlo Tagliavini și Aldo Prosdocini (directori ai Institutului de Glotologie), Giambatista Pellegrini, A. Limentani, A. Folena (director al Institutului de limbă și literatură italiană), Lorenzo Renzi (director adjunct al Bibliotecii Facultății de litere) etc.

Biblioteca noastră de română primește cereri de împrumut de la bibliotecă și personalități didactice din diverse universități italiene, dat fiind faptul că fondul său de publicații, întrunind cîteva zeci de mii de volume, cuprinde, pe lingă fondul uzual (dicționare, texte de bază ale limbii române, manuale, lucrări cu caracter enciclopedic), microfilme ale unor lucrări rare, colecția completă a „Convorbirilor literare“, aproape întreaga operă a lui Nicolae Iorga, extrase cu dedicații ale unor personalități românești de primă mărime, zeci de scrisori autografe ale lui George Călinescu către Ramiro Ortiz, cele mai valoroase

lucrări de romanică publicate peste hotare etc.

Ecurile lecturilor se concretizează în elaborarea de teze de licență și doctorat („Nicolae Bălcescu“ de Mirela de Martini sau „Limbașul juridic românesc“ de Antonio Tudino) și în publicarea unor lucrări științifice (Renzi Lorenzo. *Canti narativi tradizionali romani*. Padova, 1974).

Prof. univ. dr. Emil Vrabie (Universitatea statului Virginia — S.U.A.):

În universitățile americane limba română este disciplină opțională, iar în munca de atragere către limba română a unui număr sporit de studenți un rol important îl joacă bibliotecile de română, prin fondul lor de publicații, prin modul în care, cu ajutorul acestuia, lectorul român reușește să demonstreze locul pe care-l ocupă limba română în cadrul limbilor romane, importanța ei pentru studiul comparatistic. Întrucît disciplinele comparatistice sînt foarte la modă în Statele Unite ale Americii, și cărțile din această categorie sînt cele mai solicitate de către publicul universitar american. În general, bibliotecile de română din S.U.A. au un fond de publicații corespunzător și foarte căutat, cum este de exemplu acela al Bibliotecii Universității Berkeley din California, principalul centru de documentare pentru întreaga coastă de vest a S.U.A.

Există însă unele biblioteci și cărți trimise, mai mult sau mai puțin recent, de bibliotecile centrale universitare din România fără suficient discernămint și care încă n-au fost niciodată împrumutate de cititori. Se pune atunci întrebarea dacă investițiile cu această soartă sînt rentabile? Și dacă nu este cazul să adoptăm în această privință o altă orientare?

Conf. dr. Sorina Bercescu (Universitatea din Toulouse): Fondul de carte și de publicații periodice de la Toulouse este echilibrat, iar titlurile, chibzuit alese, au eficacitate maximă. Aprovizionarea cu cărți și periodice de către Biblioteca Centrală Universitară din București este, fără să exagerez, exemplară. La cererea studenților și cadrelor didactice din universitate am pus la dispoziția celor interesați întregul material de specialitate privind limba română: atlase lingvistice, reviste, broșuri și studii mai complexe.

Pentru o cit mai bună popularizare a fondului de publicații al Bibliotecii secției de română realizăm pentru fiecare lot de noi achiziții o listă (în limba franceză) cuprinzînd titlurile lucrărilor primite și o scurtă adnotare a acestora. Numeroase cadre didactice din universitate s-au arătat dornice de a le studia, dar au renunțat, necunoscînd limba română. De aceea, insist asupra ideii că ar fi o imensă și justificată propagandă pentru valorile spirituale românești dacă s-ar putea difuza și cit mai multă carte românească scrisă sau tradusă într-o limbă de circulație mondială.

Lector dr. George Gană (Universitatea din Graz — Austria): Prin hărți, diapozitive, discuri cu muzică populară și cultă, am încercat să mijlocim studenților o cunoaștere mai directă a realităților românești. Le-am distribuit de asemenea, frecvent, publicații periodice românești. Perspectiva unui contact direct cu România, în cadrul unei excursii organizate de conducerea Universității din Graz, a sporit interesul pentru informația culturală, istorică și socială în legătură cu țara noastră. În fiecare semestru am organizat, în cadrul bibliotecii de română, cite o seară culturală românească, ultima fiind consacrată sărbătoririi centenarului Independenței de stat a României. Preocuparea cadrelor didactice de la Institutul de istorie, secția sud-est europeană, Graz, în legătură cu istoria României este în evidentă creștere, ceea ce a determinat îmbogățirea colecțiilor bibliotecii cu noi publicații românești de specialitate și a stimulat dorința cadrelor didactice de a stabili contacte și schimburi de publicații cu bibliotecile facultăților de istorie de la noi.

Lector dr. Ion Tiba (Universitatea „Marie Curie Sklodowska“ din Lublin — R.P.Polonă): Biblioteca de română de la Lublin nu este numai un loc unde se împrumută sau se citesc cărți. În sediul ei au loc cursurile practice de limba română, se țin seri de poezie și muzică, se organizează expoziții de carte românească, se pregătesc lucrări de licență, se intrunesc cercurile de traducători de poezie românească ale căror producții apar în gazetele și revistele locale. Biblioteca noastră îndeplinește deci funcții multiple și a reușit să polarizeze interesul unui considerabil număr

de persoane dornice să aprofundeze fenomenul cultural românesc.

Conf. univ. dr. Maria Platon (Universitatea din Montpellier): Fără să absolutizăm lucrurile, vom declara că între numeroasele căi de influențare activă se așază, cu justificată precădere, literatura. Cu vocația ei permanent și universal valabilă, cu limbajul ei inteligibil, cu posibilitățile mesajului ei universal, literatura națională aduce unui străin un mare spor de cunoaștere a tot ceea ce este mai definitoriu în structura organică — materială și spirituală — a poporului român.

Numărul mare de lucrări de licență și doctorat cu subiecte de literatură română care se realizează în cadrul secției de română de la Universitatea din Montpellier este, socotim, o urmare firească, dacă nu obligatorie, a eficienței acțiunii de influențare activă pe care literatura română cu virtuțile ei sensibilizatoare a realizat-o și o va realiza mereu, toldeana, pretutindeni.

Seri literare, muzicale, periodic organizate, evocări ale marilor personalități ale artei românești, filme și alte manifestări, toate dobindesc an de an o configurație tot mai organizată și o finalitate tot mai precisă.

Succesele obținute ne-au convins că trebuie să recurgem la o varietate de căi de informare și educație, care, laolaltă, să alcătuiască un sistem organizat și complex, întemeiat pe participarea intelectuală și adeviziunea neastră sentimentală întreagă. Numai astfel vom consolida poziția limbii române între celelalte limbi studiate în școala superioară din străinătate și vom face cunoscute lumii progresele civilizației și culturii românești.

Experiențele, inițiativele, opiniile, sugestiile exprimate în rândurile de mai sus permit aprecierea că bibliotecile lectoratelor de limbă și civilizație românească ce funcționează peste hotare aduc o substanțială contribuție la propagarea, în numeroase țări ale lumii, a valorilor spirituale ale poporului român. Firește, dezvoltarea și diversificarea activității acestora, atât prin acțiunile susținute ale lectorilor, cât și prin transpunerea în practică a măsurilor stabilite de Ministerul Educației și Învățământului sînt de natură să sporească rolul acestor biblioteci ca însemnați factori menși să contribuie la dezvoltarea necontenită a interesului față de cultura clasică și contemporană a poporului nostru.

Gabriela TARABEGA

BRUXELLES, SEPTEMBRIE 1977: A 50-A ANIVERSARE A FEDERAȚIEI INTERNAȚIONALE A ASOCIAȚIILOR DE BIBLIOTECARI ȘI INSTITUȚII (FIAB)

În 1977, Federația internațională a Asociațiilor de Bibliotecari și Instituții (FIAB) a sărbătorit cea de a 50-a aniversare în cadrul celui de al 43-lea Congres al acestui forum internațional. Pentru o săptămână, la începutul lui septembrie trecut, capitala Belgiei, Bruxelles, a fost locul de întâlnire a celor 1690 de delegați veniți din întreaga lume.

Dominată de tematica „Bibliotecile pentru toți: o lume a informării, culturii și instruirii”, reuniunea internațională organizată sub înaltul patronaj al Majestății sale Bodouin, Regele Belgienilor, a adus în prim plan problematica internațională a biblioteconomiei contemporane, universalitatea serviciilor pe care aceasta le aduce învățămîntului, științei și culturii pretutindeni.

Deschiderea Congresului ca și reuniunile generale, semnificativ denumite „Cartea în lume”, „Statul, dreptul și politica”, „Educația și lectura”, „Afacerile, comerțul și industria”, „Știința și tehnologia”, „Lectura și loisir-ul” au adus în mijlocul slujitorilor cărții prezențe remarcabile din domeniile artelor, științei, culturii și cooperării internaționale prin invitații de onoare ca: A.M'Bow, director general al UNESCO; R.Fenaux — secretarul general al Uniunii Internaționale a Asociațiilor; Andrian Nicolaev — cunoscut cosmonaut, erou al U.R.S.S.; Dr. Daniel Bourstin — directorul Bibliotecii Congresului S.U.A.; C.N. Parkin-

son — scriitor și economist din Marea Britanie; Leopold Sedar Senghor — președintele Republicii Senegal; Leo Tindemans, primul ministru al țării gazdă. Cuvintele lor, indiferent de limba în care au fost rostite, au venit să confirme universalitatea cărții, căreia îi sînt slujitori bibliotecarii de pretutindeni.

Dublate de reuniunile profesionale pe secții, aceste întâlniri au rememorat imaginea complexă a activității desfășurate în cadrul Federației, activitate care poartă semnificația contribuției FIAB la realizarea unor progrese remarcabile în toate domeniile biblioteconomiei contemporane, ca și obiectivele sale majore de viitor. În acest sens trebuie citate subiecte ca: „Activitatea FIAB în ultimii 10 ani” și „Controlul bibliografic universal” (secția de bibliografie); „FIAB și programul ISBD” (secția de catalogare); „Controlul bibliografic al publicațiilor în serie ISDS și ISBD” (secția de publicații în serie); „Cartea și schimburile internaționale de publicații” și „Disponibilitatea universală a publicațiilor” (secția de schimburi); „Indexarea și regăsirea informațiilor din documente — cărți, periodice și non-cărți” (secția bibliotecii administrative); „Raportul grupei de lucru asupra vedetelor de autori colectivi” (secția catalogare) etc.

Toate aceste aspecte reprezentînd preocupările actuale în domeniile profesionale ale Federației au venit însă să confirme stadiul de dezvoltare pe care l-a atins FIAB astăzi cînd reunește 700 de asociații de bibliotecari și biblioteci din peste 100 de țări, capacitatea sa profesională de a înlesni, prin intermediul bibliotecilor, transmiterea informațiilor în toate colțurile lumii și, totodată, de a sprijini, acolo unde este nevoie, o dezvoltare mai rapidă în aceleași nobile scopuri. Din acest punct de vedere cea de a 50-a aniversare a FIAB rămîne ca un fapt memorabil pentru bibliotecarii din lumea întreagă.

Ioana CREȚEANU

**Biblioteca „Astra” Sibiu. PUBLI-
CISTI ARDELENI CĂTRE HORIA
PETRA-PETRESCU. Vol. 2. Si-
biu, 1977. 72 p.**

Urmind tradiția valorificării prin lucrări de informare a unor părți deosebite ca valoare ale colecțiilor ei de documente, Biblioteca „Astra” întregește prin acest al doilea volum dezvoltarea bibliografică a colecției de corespondență a dr. Horia Petra-Petrescu aflată în bibliotecă în urma donației făcute de însuși remarcabilul om de cultură transilvănean. Continuând ceea ce se începuse în primul volum (apărut, cu același titlu, în 1976), volumul al doilea, datorat aceleiași pasionate cercetătoare Elena Dunăreanu, aduce în circuitul informațional încă 113 referințe — tot atâtea scrisori adresate lui Horia Petra-Petrescu de personalități ale culturii și științei românești de la sfârșitul secolului trecut și începutul secolului nostru —, oferind posibilitatea cunoașterii documentare exacte nu numai a activității remarcabilului om de cultură căruii îi sint adresate scrisorile, ci și mai ales a climatului social și cultural-științific al Transilvaniei din acea perioadă. Ca un fir roșu, în întreaga corespondență amintind numele unor înflăcărâți patrioți români ai vremii pot fi urmărite ideile de unitate națională și de dreptate socială, prezente în idealurile unui Vasile Goldiș, sau Ioan Lupaș, sau Virgil Onițiu, ca și în publicațiile social-politice și culturale din perioada răs-cruerii celor două secole.

Caracteristica principală a realizării ca instrument de informare a lucrării pe care o prezentăm este rigora și exactitatea informației și a transcrierii în referințe, vădind înalta competență profesională a cunoscutei cercetătoare de la Sibiu. Ca și volumul I al aceluiași catalog, ca și alte lucrări de același gen editate de Biblioteca „Astra”, volumul al II-lea al *Scrisorilor...* se constituie ca model. Apreciere pe care o dorim pentru cit mai multe lucrări ieșite din laboratoarele de muncă științifică reprezentate de bibliotecile noastre astăzi.

Lucia MITRAN

**REVOLUȚIA TEHNICO-ȘTIINȚI-
FICĂ ȘI CARTEA. Sesiune de co-
municări. (Materiale). Brașov, 1977.
137 p. litogr. (Comitetul județean
de cultură și educație socialistă Bra-
șov, Biblioteca județeană, Casa
de știință și tehnică pentru tineret).**

Între 23 și 24 septembrie 1977, la Brașov, au avut loc lucrările sesiunii de comunicări „Știință + Carte — Producție”, desfășurată în cadrul Festivalului național „Cântarea Ro-

mâniei”, sub egida Comitetului municipal de partid și a Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie. Bucurându-se de participarea unor specialiști din întreprinderile brașovene și din capitală, a numeroși bibliotecari din județul gazdă și din alte 10 județe ale țării, sesiunea a adus în discuție aspecte importante ale rolului cărții tehnico-științifice, ale informării și documentării tehnice în sprijinul producției și creativității tehnice. Volumul de față înfățișează selectiv și într-o formă prescurtată 11 dintre comunicări, precum și Cuvântul de deschidere rostit de prof.dr.doc.ing. Iosif Trițaș, vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie.

Deși editat în condiții precare și cu o anume neglijență în pregătirea textelor pentru publicare, inițiativa organizatorilor de a asigura pe această cale o circulație mai largă și prelungită a ideilor vehiculate cu prilejul sesiunii este binevenită. Reținem din cuprins, între altele: **Rolul informării documentare tehnico-științifice în dezvoltarea cercetărilor aplicative** (dr.ing. Alexa Manca); **Informația științifică — bază de stimulare a creativității tehnice** (ing. Maria Calotă); **Descrierea de invenții și informarea beneficiarului** (ing. Alexandru Popa); **Locul cărții tehnice în procesul transformării științei în forță de producție** (ing. Ioan Ganea); **Cerintele de lectură tehnico-științifică ale citorilor bibliotecii publice** (Nedeleu Oprea); **Prospectarea opțiunilor de lectură tehnico-științifică** (prof. Maria Lăunducă).

**Biblioteca centrală a Ministe-
rului Apărării Naționale. INDICELE
GENERAL ALFABETIC ȘI TE-
MATIC AL „BIBLIOGRAFIEI
MILITARE ROMĂNEȘTI” 1881 —
1973. Buc., 1977. 56 p.**

Volumul este completarea utilă, cu aparatul auxiliar indispensabil, a lucrării științifice ample pe care o reprezintă „Bibliografia militară românească” apărută, sub îndrumarea bibliotecii centrale a armatei încă în anul 1975. Impresionanta cantitate de informație cuprinsă în cele trei volume ale bibliografiei — cărți și publicații dintr-o perioadă de aproape un secol și jumătate —, datorată unui grup de bibliografi și cercetători ai domeniului, se cerea cu necesitate sistematizată în indici auxiliari care să faciliteze atât consultarea lucrării bibliografice, cit și mărirea operativității lucrării de bază, indicele răspunde sugestiei celor ce au consultat bibliografia, înlesnindu-le de aici înainte studiul.

În privința structurii, volumul reunește doi indici — unul de persoane,

înregistrând în ordine alfabetică totalitatea numelor întâlnite în referințele bibliografiei, și unul tematic, cuprinzând, ordonate după CZU, principalele subiecte, teme, probleme la care se referă lucrările bibliografiate. Ambii indici trimit la volumul respectiv al bibliografiei și numărul de ordine al referințelor. O notă aparte merită indicele tematic, care, însoțind subiectele înregistrate de indici de clasificare zecimală, se constituie într-un instrument util, un ajutor metodic pentru bibliotecari ce prelucreează fonduri din domeniul militar. La fel, o mențiune pentru condițiile grafice și ținuta realizării tehnice a volumului, caracteristici de altfel mai generale ale publicațiilor editate sub egida Bibliotecii Centrale a Ministerului Apărării Naționale.

L. M.

**RECOMANDĂRI BIBLIOGRAFI-
CE. Municipiul Gheorghe Gheorghiu
Dej, Biblioteca municipală, 1977.
12 p. pliante.**

Preocuparea de a menține mereu treaz interesul publicului față de colecțiile Bibliotecii municipale Gheorghe Gheorghiu-Dej se concretizează între altele și în editarea periodică a unui pliant intitulat „**Recomandări bibliografice**”. În cuprinsul acestuia: **Cărți noi intrate în bibliotecă; Discuri, di-
filme și diapozitive achiziționate recent; Recomandări din bibliografia locală; Recomandări „pentru lărgirea orizo-
ntului profesional și tehnic” din domeni-
ile: chimie, construcții, electrotehnică.** Prin structură, pliantul, este totodată și un interesant mijloc de propagandă a instituției, inserind informații despre adresa și programul bibliotecii, despre serviciile oferite, ca și o rubrică „**Știați că...**” cu date despre bibliotecă și colecțiile ei.

I.T.

O VALOROASĂ CARTE CONSACRATĂ ISTORIEI CULTURII MAGHIARE DIN TRANSILVANIA ȘI LEGĂTURILOR CULTURALE ROMÂNNO-MAGHIARE

Spre sfârșitul anului trecut Editura Kriterion a dăruit iubitorilor istoriei culturii vechi o carte de înaltă ținută științifică și de aleasă prezentare grafică. Este vorba de volumul de studii intitulat **Philobiblon transilvan** al profesorului universitar clujean Zsigmond Jakó, volum prefațat de profesorul dr. Virgil Cândea, cunoscut cercetător al culturii vechi românești. Cu numele lui Zsigmond Jakó specialiștii în domeniul istoriei medii sînt de mult familiarizați din nenumăratele studii consacrate paleografiei latine, diplomaticii și sfragisticii și altor domenii. El s-a făcut cunoscut cercului mai larg de cititori prin descoperirile privitoare la începutul tiparului româ-

nesc din Transilvania și prin alte cercetări temeinice consacrate unor aspecte ale istoriei culturii române vechi și interferențelor cultural-științifice româno-maghiare. Specialiștii și în general iubitorii de cultură parcurg în marea lucrare a profesorului clujean o amplă evocare a contribuției pe care cărturarii maghiari din Transilvania au adus-o la creația culturală prin scris și tipar din țara noastră, la răspândirea învățămîntului și a ideilor prin cărți și biblioteci.

Cele mai multe studii sînt consacrate istoriei bibliotecilor, începînd cu vestita bibliotecă de manuscrise a episcopului umanist din Oradea János Vitéz, cu legăturile transilvane ale bibliotecii de faimă europeană Corviniana de la curtea regelui Ungariei Matia Corvinul și terminînd cu prezentarea sintetică despre rolul cărții și bibliotecii în dezvoltarea culturală maghiară din Transilvania de-a lungul secolelor. Se știe că în această parte a țării un rol deosebit au jucat bibliotecile renumitelor colegii-școli. Formate în secolul al XVII-lea, ele au îndeplinit pînă la începutul secolului al XIX-lea rolul de puternice focare ale răspîndirii culturii. Tineretul studios transilvan avea prin intermediul acestora acces la cele mai reprezentative cărți ale literaturii, culturii și științei europene, căci achiziționarea cărților a fost de cele mai multe ori asigurată de mari cărturari cu strînse legături cu viața cultural-științifică europeană. Dintre rezultatele investigațiilor sale consacrate bibliotecilor colegiilor, profesorul Zsigmond Jakó a inclus în volumul său cele referitoare la biblioteca Colegiului Bethlen din Aiud și la biblioteca documentară de la Odorheiu Secuiesc, biblioteca de odinioară a colegiului reformat din aceeași localitate. Prima și cea mai reprezentativă bibliotecă de acest fel dezvoltată împreună cu renumita școală din Aiud întemeiată de principele Gábor Bethlen (1613—1629), în ciuda irecuperabilelor pierderi datorate vicisitudinilor vremurilor, rămîne și azi o bibliotecă documentară de mare valoare în special prin fondul său foarte bogat de carte maghiară veche.

De mare interes sînt studiile privitoare la istoricul bibliotecii lui Timotei Cipariu și la legăturile bibliofilie și științifice cu Țara Românească ale lui Sámuel Köleséri. În primul ei vor găsi o prezentare detaliată a soartei renumitului cărturar și bibliofil transilvan român de la mijlocul și din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, prezentare bazată pe o documentație inedită, pe corespondența lui Cipariu și pe munca miglăoasă a depistării și identificării cărților acestui cărturar aflate azi în mare parte în

fondurile Bibliotecii universitare din Cluj-Napoca. În cel de al doilea studiu, bazat pe corespondența politistorului maghiar de la începutul secolului al XVIII Sámuel Köleséri, profesorul Zsigmond Jakó prezintă legăturile acestuia din urmă cu domnul Țării Românești Constantin Brincoveanu, cu marele cărturar muntean Constantin Cantacuzino Stolnicul și Nicolae Mavrocordat, domnul Țării Românești, procurînd pentru toți aceștia cărți din țările Europei centrale și apusene. Acest studiu constituie, totodată, o nouă contribuție la istoricul legăturilor culturale româno-maghiare.

Toate celelalte studii din volum se referă la aspecte diferite ale istoriei tiparului transilvan din secolele XVI—XVIII. Istoricii culturii românești vechi cunosc și au apreciat la justa lor valoare contribuțiile remarcabile ale profesorului Jakó privitoare la începutul tiparului chirilic românesc în Transilvania, contribuții ce au declanșat încă acum un deceniu și jumătate o totală reînnoire a întregii tematicii atît prin dovezile cit și prin ideile noi aduse în circuitul științific. De data aceasta el, într-un studiu de sinteză, ne înfățișează evoluția tiparului cu litere latine din Sibiu de la începuturile sale (1528) și pînă spre sfîrșitul secolului al XVI-lea. Apoi reeditează studiul, publicat pentru prima dată în *Revista bibliotecilor*, sugerînd că noi pentru depistarea primei tiparului în limba română, Catehismul românesc din anul 1544, din care nici pînă acum nu s-a găsit nici un exemplar. În privința istoriei tiparului maghiar transilvan profesorul Jakó a ales studiul său cel mai reprezentativ și anume cel intitulat *Fenixul transilvan*, referitor la viața și activitatea tipografică și cărturării de faimă europeană Misztófalusi Kis Miklos, care prin inovațiile sale a înnoit întreg tiparul european la sfîrșitul secolului al XVII-lea, a gravat tipuri de litere folosite și azi și și-a pus întreaga sa creație în slujba comunității din care s-a ridicat, militînd pentru creșterea culturală a maselor populare prin mijlocirea cărții și tiparului. În sfîrșit, seria studiilor din volum consacrate istoriei tiparului se încheie cu cel privind **Începuturile tipografiei de la Blaj** și în care pe prim plan apare iarăși colaborarea româno-maghiară, căci la înființarea acestei oficine prestigioase la mijlocul secolului al XVIII-lea un rol important a jucat iscusitul meșter tipograf maghiar Székely Páldi István.

Întreaga carte a profesorului Zsigmond Jakó constituie o strălucită dovadă a faptului că în istoria culturii transilvane colaborarea româno-maghiaro-săsească a constituit o permanență istorică fără a cărei cercetare aprofundată nu se poate în-

țelege în toată profunzimea lui fenomenul cultural transilvan în ansamblu. Totodată, această carte oferă cititorului posibilitatea de a cunoaște, din pana competentului cercetător, citeva din realizările și trăsăturile proprii ale culturii vechi maghiare din Transilvania, realizări și trăsături ale moștenirii culturale integrate în profilul spiritual și cultural al naționalității maghiare din România și formînd o parte componentă a tezaurului cultural al țării.

Nu putem desigur încheia această prezentare fără să relevăm munca competentă și plină de abnegație depusă de Livia Bacăru în traducerea studiilor din limba maghiară în limba română. De fapt, cuvîntul „traducere” nu exprimă deloc ceea ce a făcut cunoscuta cercetătoare, căci ea, cu fina sensibilitate a iubitorului de carte și a animatorului de cultură, a făcut o muncă de adevărată creație, făcînd accesibilă cu deosebită finețe spiritualitatea culturii maghiare comunicată de studiile profesorului Zsigmond Jakó cititorilor de limbă română. Se simte la tot pasul identificarea deplină cu actul de creație culturală și astfel munca grea dar realizată la nivel superior depusă de Livia Bacăru constituie o contribuție științifică de mare valoare.

DEMÉNY Lajos

Manea, Alexa și Stoica, Ion. INFORMARE — CERCETARE — DEZVOLTARE. Repere teoretice și metodologice. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1977. 271 p. cu fig. și graf.

Printre lucrările valoroase apărute în ultimul trimestru al anului trecut se situează la loc de frunte și această carte ce poartă semnăturile a doi cunoscuți specialiști români, dr. Alexa Manea și dr. Ion Stoica.

Sinteză originală, amplă, sistematică, lucrarea aprofundează, pe parcursul a 12 capitole, problemele teoretice și metodologice pe care le ridică informarea în raporturile ei cu cercetarea și dezvoltarea, o primă parte (cap. I, „Informarea documentară în cercetarea științifică”) fiind consacrată prezentării cadrului general al realităților actuale: o lume în continuă schimbare, dimensiunile cercetării, precum și dimensiunile informării necesare. Așa, de pildă, rolul informării documentare în elaborarea strategiei cercetării — dezvoltării („Research and Development”) este prezentat, în capitolul cu același titlu (cap. II) sub diverse aspecte: rolul prognozelor în elaborarea strategiei cercetării; rolul informării în evaluarea proiectelor de cercetare-dezvoltare; proiecte mari și proiecte mici de cercetare-dezvoltare;

informațiile necesare pentru aprecierea timpilor de evoluție în realizarea cercetării etc. La fel, în prezentarea contribuției informării la creșterea eficienței cercetării (cap. III) o atenție deosebită este acordată contribuției informării tehnico-științifice la creșterea eficienței cercetărilor științifice, ținând cont totodată și de riscul din cercetările aplicative și de dezvoltare. În privința organizării informării documentare în institutele de cercetări științifice (cap. IV) sînt tratate în mod special probleme legate de prelucrarea materialelor documentare și organizarea fondurilor de informare, de activitățile desfășurate de serviciile de informare documentară în unele institute de cercetări, de tendințele de dezvoltare a serviciilor de informare în aceste institute etc., iar pentru căile folosite pentru difuzarea informațiilor științifice și tehnice (cap. V) sînt prezentate atît aspecte generale cît și speciale: rolul informării documentare în difuzarea cunoștințelor științifice; criza informării și consecințele ei pentru dezvoltarea cercetării științifice; timpul folosit de cercetători pentru informare; rolul social al literaturii științifice; transferul informațiilor între comunitatea științifică și cea tehnică ș.a.

Pe scurt, capitolele următoare abordează probleme de aceeași importanță teoretică și metodologică, precum: „Identificarea și selecția surselor”; „Accesul la informații”; „Informarea cercetătorului în diferite etape ale cercetării”; „Metode și tehnici de informare individuală”; „Valoarea documentară a informațiilor științifice și tehnice”; „Folosirea sistemelor de prelucrare electronică a informațiilor” (capitol cu un pronunțat caracter aplicativ). Legăturii indestructibile, dialectice dintre cercetător și documentarist îi este consacrat, ca o concluzie, ultimul capitol.

Destinată nu numai bibliotecarilor și documentariștilor, ci tuturor beneficiarilor informării — începînd cu lucrătorii din frontul cercetării și al dezvoltării — cartea are două merite indiscutabile: acela al unei prezentări bogate, științifice, sistematice, din multiple unghiuri, a conținutului și relațiilor complexe dintre cele trei noțiuni și genuri de activitate, precum și meritul unor contribuții originale ale celor doi autori români. Apreciînd în ansamblu conținutul și prezentarea lucrării **Informare — cercetare — dezvoltare**, trebuie să relevăm aceste contribuții originale ale celor doi autori români: în stabilirea conceptului de „informații specifice” (cap. X) și a „structurii și funcțiilor serviciilor de informare în cercetare” (cap. IV), precum și de prezentare a „metodei iterative de identificare a surselor pentru cercetare” (p. 222 și următoarele).

Valeriu MOLDOVEANU

STUDII ȘI CERCETĂRI DE DOCUMENTARE. Educație-Învățămînt. 19, 1—2, ian-mar, aprilie 1977. Buc., 1977. 203 p. (Ministerul Educației și Învățămîntului. Oficiul de informare documentară pentru învățămînt).

Sumarul dens al ultimului volum apărut în cadrul Oficiului de informare documentară pentru învățămînt prezintă ca notă distinctivă o deschidere mai largă către fenomenul documentar pe plan internațional, fapt adus în atenția cititorului prin însași publicarea, în deschiderea numărului, a două materiale înscrise în acest perimetru. Unul, consacrat problemei de interes major a cooperării internaționale, intitulat „Cooperarea internațională în activitatea de informare în domeniul educației. Rolul Biroului Internațional al Educației (BIE)”, reproduce comunicarea ținută de Aida Furtao, membră a BIE, cu prilejul primului colochiu al EDICO, oferind o informație completă asupra cadrului organizatoric al colaborării internaționale în domeniu. Al doilea material, scris special pentru publicația românească, are rolul de a înlesni un necesar schimb de experiență, bibliotecarii japonezi Taneo Harada și Sumiko Yui prezentînd pe larg „Activitatea de informare și documentare în domeniul învățămîntului în Japonia”. Acestuia i se alătură, lărgind schimbul de experiență mediul de informații, o rubrică de referate ale unor articole apărute în presa străină de specialitate, intitulată „Probleme ale informării și documentării în învățămîntul din alte țări”.

O arie tematică distinctă conturează în sumar și relațiile pe care le stabilește integrarea cu informarea și învățămîntul bibliologic în cadrul dezideratului general al integrării învățămîntului cu cercetarea și cu producția („Integrarea științifică și praxiologică în învățămîntul bibliologic universitar”, „Locul tehnologiilor informaționale în condițiile integrării învățămîntului cu cercetarea și producția”, „Învățămîntul de informatică în facultățile de matematică”). Alte articole, deși aparent

mai depărtate de această tematică, adîncesc aspecte practice și de tehnică ale muncii de informare documentară („Un instrument auxiliar în munca de pregătire și perfecționare a cadrelor didactice”, „Activitatea B.C.U. Iași în sprijinul documentării științifice a studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor”).

Nu lipsesc din sumar, întregind chipul unei publicații de specialitate de tradiție, rubricile de referate și recenzii, ca și de scurte știri. Și, ieșind din profilul strict tematic al volumului, dar propriu pentru o publicație pentru domeniul informării în învățămînt, numărul se încheie cu publicarea „Regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii școlare”.

Volumul a cărui structură ne-a reținut atenția în cele de mai sus este însoțit de o anexă separată (37 p.) conținînd reproducerea unui document oficial al Ministerului Educației și Învățămîntului, anume, răspunsul la chestionarul întocmit de Biroul Internațional al Educației asupra problemei informării la nivel național și internațional pe care o pune îmbunătățirea sistemelor de învățămînt (în limba franceză).

G.V.

Dafinel Duinea. X 3.

CZU 021.64:62(498 Buzău)

George VLĂDESCU: Valorificarea potențialului documentar tehnico-științific la nivel de centru industrial. In: Biblioteca, nr. 2, mai 1978, p. 2-4.

Sînt sintetizate experiențe și idei valoroase ale cadrelor și instituțiilor cu responsabilități în domeniul difuzării și propaganței cărții tehnico-științifice din municipiul Buzău, comunicate în cadrul unei mese rotunde organizată de redacție cu prilejul „Salonului județean al cărții tehnice și științifice” (Buzău, martie 1978).

CZU 026:62 (498 Tirgu-Mureș)

Iulia FÜLÖP: Propaganda publiciteară tehnico-economică în bibliotecă județeană. Idem, p. 5-6.

Autoarea, responsabilă secției specializate a Bibliotecii județene Mureș, prezintă aspecte semnificative ale activității de popularizare și difuzare a cărții tehnico-economică, ca și de informare în domeniul științifico-tehnic, desfășurată în rândul locuitorilor din municipiul Tirgu-Mureș.

CZU 027.7 + 027.8(498)

Caracterul unitar al organizării și îndrumării bibliotecilor din învățămînt. Idem, p. 14-15.

Interviu cu Ladislau Lörincz, secretar de stat la Ministerul Educației și Învățămîntului, prilejuit de apariția noilor regulamente pentru bibliotecile școlare și cele de învățămînt superior. Problema centrală pusă în discuție — nou cadru al integrării bibliotecilor din rețeaua învățămîntului într-un sistem unitar și cooperarea cu celelalte rețele.

CZU 028.9:027.53(498 Galați)

Nedeleu OPREA: Serviciile bibliotecilor publice și cerințele cititorilor. Idem, p. 16-18.

Sondajul sociologic efectuat de Biblioteca „V.A. Urechia” din Galați aduce între concluziile lui pe aceea a existenței unor mutații sensibile de interese către literatura nebeletristică, realitate ce constituie pentru bibliotecari sursa unor criterii viabile în orientarea atît a achizițiilor cît și a serviciilor de lectură și informare oferite azi de biblioteca publică.

CZU 025.342

Liliana OBROCEA: Starea catalogelor în bibliotecile publice. Idem, p. 26-28.

Continuînd seria de materiale rezultate dintr-o anchetă în 8 biblioteci județene asupra stării catalogelor, autoarea se oprește în această parte asupra realizării în practică a dezideratului vedetei uniforme.

УДК 021.64:62 (498 Бухару)

ДЖОРДЖЕ ВЛĂДЕСКУ:

Использование потенциала научно-технической документальной литературы на уровне промышленного центра. Библиотека, № 2, май, 1978 г., стр. 2-4.

Здесь обобщается опыт и ценные идеи ответственных работников и учреждений по распространению и пропаганде научно-технической книги в муниципальном городе Бухару. Содержание статьи составляют сообщения, сделанные за круглым организанным редакцией по случаю Уездного салона научной и технической книги (Бухару, март 1978 г.).

УДК 026:62 (498 Тыргу-Муреш)

ЮЛИЯ ФЮЛЕП: Пропаганда технико-экономических публикаций в уездной библиотеке. Там же, стр. 5-6.

Автор, заведующая специализированным отделом Мурешской уездной библиотеки, освещает красочные аспекты деятельности по распространению и популяризации экономической и технической литературы, а также и по информации в области науки и техники среди жителей муниципального города Тыргу-Муреш.

УДК 027.7 + 027.8(498)

Единый характер организации библиотек в системе народного образования и руководства ими. Там же, стр. 14-15.

Это — беседа с Ладислау Лоринчем, государственным секретарем Министерства народного образования и воспитания, по случаю выхода новых инструкций для школьных и вузовских библиотек. Главным вопросом на обсуждение внесены — новые рамки включения школьных и вузовских библиотек в единую систему и их сотрудничество с другими сетями.

УДК 028.9:027.53 (498 Галац)

НЕДЕЛКУ ОПРЕА: Услуги публичных библиотек и требования читателей. Там же, стр. 16-18.

Проведенное галацкой библиотечной имени В. А. Уреки социологическое исследование, давшее целый ряд интересных результатов привело и к выводу о значительном перемещении читательского интереса и специальным разделам литературы, что требует от библиотечарей новый жизнеспособных критериев пополнения книжного фонда и предлагаемых публичной библиотечной услуг по обеспечению читателей литературой и информацией.

УДК 025.342

ЛИЛИАНА ОБРОЧА: Состояние каталогов публичных библиотек. Там же, стр. 26-28.

Продолжая цикл выступлений по поводу проведенного в восьми уездных библиотеках опроса о состоянии каталогов, автор останавливается в данном разделе на внедрении в практику требований единого подхода.

CDU 021.64:62(498 Buzău)

George VLĂDESCU: La mise en valeur du potentiel documentaire technique et scientifique à l'échelon d'un centre industriel. In: Biblioteca, nr. 2, mai 1978, p. 2-4.

On synthétise l'expérience et les conceptions des cadres et des institutions chargés de responsabilités dans le domaine de la propagation de la littérature technique et scientifique à Buzău, organisée par la rédaction dans le cadre du „Salon départemental des livres techniques et scientifiques” (Buzău, mars 1978).

CDU 026:62 (498 Tirgu-Mures)

Iulia FÜLÖP: La propagande des publications techniques et économiques à la Bibliothèque départementale Muresh. Idem, p. 5-6.

L'auteur, responsable de la section spécialisée de la Bibliothèque départementale Muresh, présente quelques aspects significatifs de l'activité de propagation et de diffusion des livres techniques et économiques, ainsi que l'information dans ces domaines-là.

CDU 027.7 + 027.84(498)

Le caractère unitaire de l'organisation des bibliothèques scolaires et universitaires et de leurs orientations. Idem., p. 14-15.

Interview de Ladislau Lörincz, secrétaire d'Etat au Ministère de l'Education et de l'Enseignement, à l'occasion de la parution des règlements pour les bibliothèques scolaires et pour les bibliothèques universitaires. Le principal problème mis en question — le nouveau cadre de l'action intégrative des bibliothèques d'enseignement dans un système unitaire et la coopération avec les autres réseaux des bibliothèques.

CDU 028.9:027.53 (498 Galați)

Nedeleu OPREA: Les services de la bibliothèque publique et les besoins des lecteurs. Idem., p. 16-18.

Parmi les conclusions d'une enquête par sondage effectuée par la Bibliothèque „V. A. Urechia” de Galați on remarque l'existence de mutations sensibles des intérêts vers les domaines littéraire, état de choses qui représente pour les bibliothécaires une source des critères viables pour l'orientation des acquisitions, ainsi que des services de lecture et d'information offerts aujourd'hui par la bibliothèque publique.

CDU 025.342

Liliana OBROCEA. L'état des catalogues des bibliothèques publiques. Idem., p. 26-28.

À la suite d'une série des matériaux résultats d'une enquête dans 8 bibliothèques départementales sur l'état des catalogues, l'auteur insiste dans cette partie là sur la réalisation pratique de la visée de vedete uniforme.

UDC 021.64:62(498 Buzău)

George VLĂDESCU: The Utilization of the Technical-Scientific Documentary Potential in an Industrial Centre. In: Biblioteca (The Library), no. 2, May 1978, p. 2-4.

They are synthesized precious experiences and ideas belonging to some specialists and institutions with responsibilities in the field of the spread and dissemination of the technical-scientific publications in Buzău. These have been communicated in the frame of a round-table organized by our editorial board with the occasion of the „County Show Room of the Technical and Scientific Book” (Buzău, march 1978).

UDC 026:62(498 Tirgu-Mures)

Iulia FÜLÖP: The Popularization of the Technical-Economic Publications in the County Library. Idem, pp. 5-6.

The author, chief of the specialized department of the Mures County Library, presents significant aspects from the activity of the technical-economic books spread and dissemination, as well as of the information in the scientific-technical field, carried on the population of the town of Tirgu-Mures.

UDC 027.7 + 027.8(498)

The Unitary Character of School and University Libraries Organizing and Direction. Idem, pp. 14-15.

An interview with Ladislau Lörincz, state secretary at the Ministry of Education and Instruction, occasioned by the publication of the new regulations for school and university libraries. The central mooted problem is that of the new frame of school and university libraries integration in an unitary system and the cooperation with the other library networks.

UDC 028.9:027.53(498 Galați)

Nedeleu OPREA: Public Library Services and Readers Requirements. Idem, pp. 16-18.

The sociological investigation performed by „V.A. Urechia” County Library in Galați brings among its conclusions that of the existing of some palpable movings of interests towards nonfiction books, a reality which constitutes the source of viable criteria for librarians in the directing both the acquisitions and reading and information services offered today by the public library.

UDC 025.342

Liliana OBROCEA: The Situation of the Catalogues in the Public Libraries. Idem, pp. 26-28.

Continuing the series of the materials resulted of an investigation effected in eight county libraries on the situation of the catalogues, in this part the author dwells on the practical implementing of the uniform key-word desideratum.